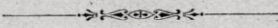

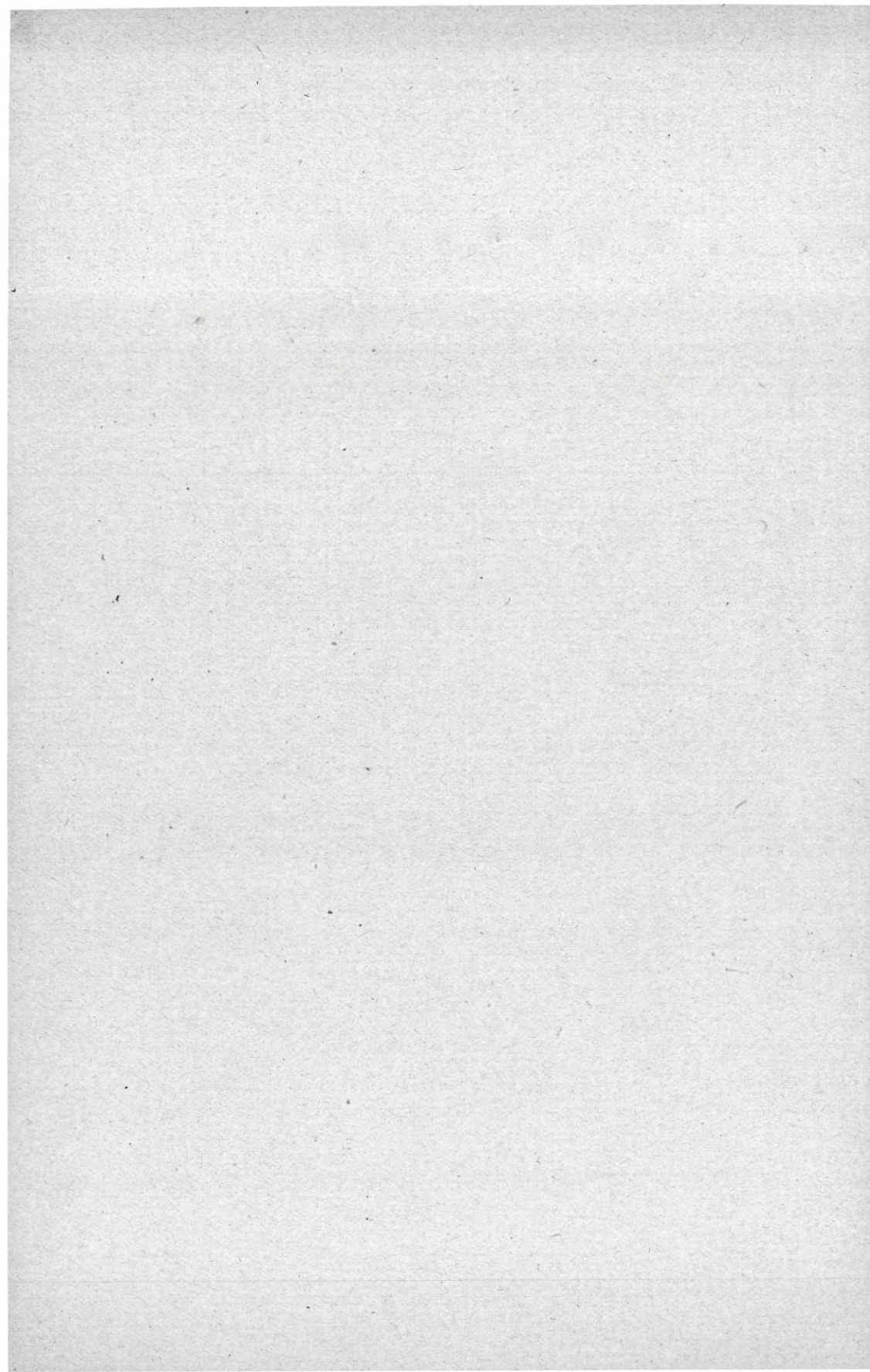
OVERSIGT
OVER
DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKABS
FORHANDLINGER
JANUAR—JUNI 1917

BULLETIN
DE
L'ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK, COPENHAGUE
JANVIER—JUIN 1917

KØBENHAVN
HOVEDKOMMISSIONÆR: ANDR. FRED. HØST & SØN, KGL. HOF-BOGHANDEL
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI
1917

Pris: 1 Kr.

OVERSIGT
OVER
DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKABS
FORHANDLINGER
JANUAR—JUNI 1917

BULLETIN
DE
L'ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK, COPENHAGUE
JANVIER—JUN 1917

KØBENHAVN
HOVEDKOMMISSIONÆR: ANDR. FRED. HØST & SØN, KGL. HOF-BOGHANDEL
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI
1917

Udkommen den 23de Juni 1917.

INDHOLDSFORTEGNELSE

I. BERETNING OM MØDERNE

	Side
Fortegnelse over Selskabets Medlemmer ved Begyndelsen af 1917	1—13
1. Mødet d. 12. Januar	17
2. Mødet d. 26. Januar	17—18
3. Mødet d. 9. Februar	18—22
— — Prisopgaver for 1917	18—22
4. Mødet d. 9. Marts	22—29
— — F. JÓNSSON: Mindeord over AXEL OLRİK	23—28
5. Mødet d. 23. Marts	29—32
— — C. G. JOHS. PETERSEN: Mindeord over H. JUNGENSEN	29—31
6. Mødet d. 13. April	32—74
— — Oversigt over Regnskabet for 1916	32—34
— — Beretning fra Carlsbergfondets Direktion for 1915—1916	35—74
7. Mødet d. 27. April	75—82
— — Ændringer i Selskabets Vedtægter	76—77
— — Nyordning af Selskabets Publikationer	77—79
— — Beretning for 1914—16 fra Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet	79—81
8. Mødet d. 11. Maj	82—90
— — B. BANG: Mindeord over H. KRABBE	82—89
Tilbageblik paa Selskabets Virksomhed i Halvaaret Januar—Juni 1917	91—93

EXTRAITS DES PROCÈS-VERBAUX DES SÉANCES

Questions mises au concours	95—98
Aperçu des travaux de l'Académie pendant le semestre Janvier—Juin 1917	99—101

Sag- og Navnefortegnelse	102—104
--------------------------------	---------

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKAB

PROTEKTOR:

HANS MAJESTÆT KONGEN

SELSKABETS MEDLEMMER

VED BEGYNDELSEN AF AARET 1917

EMBEDSMÆND:

Præsident: VILH. THOMSEN.

Formand for den hist.-filos. Kl.: L. F. A. WIMMER.

Formand for den naturv.-mathem. Kl.: S. P. L. SØRENSEN

Sekretær: H. G. ZEUTHEN.

Redaktør: DINES ANDERSEN.

Kasserer: W. L. JOHANNSEN.

A. INDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

THOMSEN, Vilh. L. P., (f. $\frac{25}{1}$ 42), Dr. phil., fh. Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet; R. af E., Stk. af Dbg., Dbmd., Fortjenst-Med. — Selskabets Præsident. ($\frac{8}{12}$ 76.)

WIMMER, L. F. A., (f. $\frac{7}{2}$ 39), Dr. phil. & litt., fh. Professor i de nordiske Sprog ved Københavns Universitet; Stk. af Dbg., Dbmd., Fortjenst-Med. — Formand for den hist.-filos. Klasse. ($\frac{8}{12}$ 76.)

Goos, A. H. F. C., (f. $\frac{3}{1}$ 35), Dr. jur., Gehejmekonferensraad, ekstraordinær Assessor i Højesteret; Stk. af Dbg., Dbmd., Gb. E. T., Fortjenst-Med. ($\frac{28}{4}$ 82.)

- STEENSTRUP, JOH. C. H. R., (f. $\frac{5}{12}$ 44), Dr. juris & phil., Professor Rostgardianus i Historie ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. ($\frac{8}{12}$ 82.)
- GERTZ, M. CL., (f. $\frac{14}{12}$ 44), Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet; Kmd. af Dbg.², Dbmd. ($\frac{13}{4}$ 83.)
- HEIBERG, J. L., (f. $\frac{27}{11}$ 54), Dr. phil., litt., sc. & med., Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet; R. af Dbg. ($\frac{7}{12}$ 83.)
- HØFFDING, H., (f. $\frac{11}{3}$ 43), Dr. phil., jur., sc. & litt., fh. Professor i Filosofi ved Københavns Universitet; Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. ($\frac{12}{12}$ 84.)
- KROMAN, K. F. V., (f. $\frac{29}{3}$ 46), Dr. phil., Professor i Filosofi ved Københavns Universitet; R. af Dbg., Dbmd. ($\frac{12}{12}$ 84.)
- ERSLEV, KR. S. A., (f. $\frac{28}{12}$ 52), Dr. phil., Rigsarkivar; Kmd. af Dbg.², Dbmd. ($\frac{18}{5}$ 88.)
- MØLLER, HERMANN, (f. $\frac{13}{1}$ 50), Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Københavns Universitet; R. af Dbg. ($\frac{8}{4}$ 92.)
- JÓNSSON, FINNUR, (f. $\frac{29}{5}$ 58), Dr. phil., Professor i nordisk Filologi ved Københavns Universitet; R. af Dbg. ($\frac{15}{4}$ 98.)
- MÜLLER, SOPHUS O., (f. $\frac{24}{5}$ 46), Dr. phil., Direktør for Nationalmuseets første Afdeling; Kmd. af Dbg.², Dbmd. ($\frac{15}{4}$ 98.)
- JESPERSEN, J. OTTO H., (f. $\frac{16}{7}$ 60), Dr. phil. & litt., Professor i engelsk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet. ($\frac{21}{4}$ 99.)
- NYROP, KRISTOFFER, (f. $\frac{11}{1}$ 58), Dr. phil., Professor i romansk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet; R. af Dbg., Dbmd. ($\frac{21}{4}$ 99.)
- BUHL, FRANTS P. W., (f. $\frac{6}{9}$ 50), Dr. phil. & theol., Professor i semitisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet; Kmd. af Dbg.², Dbmd. ($\frac{6}{4}$ 1900.)
- KÅLUND, P. E. KRISTIAN, (f. $\frac{19}{8}$ 44), Dr. phil., Bibliotekar ved den Arna-Magnæanske Haandskriftsamling; R. af Dbg. ($\frac{6}{4}$ 1900.)
- TROELS-LUND, T. F., (f. $\frac{5}{9}$ 40), Dr. phil., Professor, Ordens-Historiograf; Stk. af Dbg., Dbmd. ($\frac{12}{4}$ 01.)

- LEHMANN, ALFRED G. L., (f. $29/12$ 58), Dr. phil., Professor extr. i eksperimental Psykologi ved Københavns Universitet. ($4/4$ 02.)
- RUBIN, MARCUS, (f. $5/3$ 54), Nationalbankdirektør, Historiker; Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. ($4/4$ 02).
- DRACHMANN, A. B., (f. $27/2$ 60), Dr. phil., Professor extr. i klassisk Filologi ved Københavns Universitet; R. af Dbg. ($3/4$ 03.)
- HUDE, KARL, (f. $22/8$ 60), Dr. phil., Rektor ved Frederiksborg højere Almenskole; R. af Dbg. ($3/4$ 03.)
- PEDERSEN, HOLGER, (f. $7/4$ 67), Dr. phil., Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet. ($7/4$ 05.)
- LANGE, H. O., (f. $13/10$ 63), Overbibliotekar ved det kongelige Bibliotek i København; R. af Dbg. ($6/4$ 06.)
- † OLRIK, AXEL, (f. $3/7$ 64), Dr. phil., Professor extr. i nordiske Folkeminder ved Københavns Universitet. ($5/4$ 07.)
- ANDERSEN, DINES, (f. $26/12$ 61), Dr. phil., Professor i indisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet. — Selskabets Redaktør. ($3/4$ 08.)
- ÓLSEN, BJÖRN MAGNÚSSON, (f. $14/7$ 50), Dr. phil., Professor i islandsk Filologi og Kulturhistorie ved Universitetet i Reykjavík; R. af Dbg., Dbmd. ($15/4$ 10.)
- BLINKENBERG, CHR. S., (f. $15/2$ 63), Dr. phil., Professor i Arkæologi ved Københavns Universitet; R. af Dbg. ($11/4$ 13.)
- KINCH, K. F., (f. $15/3$ 53), Dr. phil., Arkæolog. ($11/4$ 13.)
- VEDEL, VALDEMAR, (f. $9/11$ 65), Dr. phil., Professor extr. i alm. Litteraturhistorie ved Københavns Universitet. ($11/4$ 13.)
- SANDFELD JENSEN, KR., (f. $17/1$ 73), Dr. phil., Professor extr. i romanske Sprog ved Københavns Universitet. ($17/4$ 14.)
- SARAUW, CHRISTIAN P. E., (f. $19/9$ 65), Dr. phil., Professor i tysk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet. ($17/4$ 14.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE
KLASSE

- ZEUTHEN, H. G., (f. $15/2$ 39), Dr. phil. & math., fh. Professor i Matematik ved Københavns Universitet; Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. — Selskabets Sekretær. ($6/12$ 72.)
- CHRISTIANSEN, C., (f. $9/10$ 43), Dr. med., fh. Professor i Fysik ved Københavns Universitet; Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. ($17/12$ 75.)
- † KRABBE, H., (f. $13/3$ 31), Dr. med., fh. Professor i Anatomi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole; Kmd. af Dbg.², Dbmd. ($7/4$ 76.)
- TOPSØE, HALDOR F. A., (f. $29/4$ 42), Dr. phil., fh. Direktør for Arbejds- og Fabrikstilsynet; Kmd. af Dbg.², Dbmd., For-
tjenst-Med. ($21/12$ 77.)
- WARMING, J. EUG. B., (f. $3/11$ 41), Dr. phil. & sc., fh. Professor i Botanik ved Københavns Universitet; Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. ($21/12$ 77.)
- MÜLLER, P. E., (f. $25/19$ 40), Dr. phil., Kammerherre, Hofjægermester, fh. Overførster, Stk. af Dbg., Dbmd., Gb. E. T. ($12/12$ 84.)
- BOAS, J. E. V., (f. $2/7$ 55), Dr. phil., Professor i Zoologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole; R. af Dbg. ($3/4$ 91.)
- PETERSEN, O. G., (f. $26/3$ 47), Dr. phil., Professor i Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole; R. af Dbg. ($3/4$ 91.)
- PRYTZ, P. K., (f. $26/3$ 51), Professor i Fysik ved den Polytek-
niske Lærestalt; R. af Dbg., Dbmd. ($3/4$ 91.)
- SALOMONSEN, C. J., (f. $6/12$ 47), Dr. med. & sc., Professor i Pathologi ved Københavns Universitet; K. af Dbg.¹, Dbmd. ($3/4$ 91.)
- BERGH, RUDOLPH S., (f. $22/9$ 59), Dr. phil., fh. Docent i Histologi ved Københavns Universitet. ($15/4$ 98.)
- JOHANNSSEN, WILHELM LUDV., (f. $3/2$ 57), Dr. med., phil. & bot. et zool., Professor i Plantefysiologi ved Københavns Universitet; R. af Dbg. — Selskabets Kasserer. ($15/4$ 98.)

- BANG, BERNHARD L. F., (f. $7/6$ 48), Dr. med., Veterinærfysikus, fh. Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole; Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. ($21/4$ 99.)
- JUEL, CHRISTIAN S., (f. $25/1$ 55), Dr. phil., Professor i Matematik ved den Polytekniske Lærestalt; R. af Dbg. ($21/4$ 99.)
- ROSENVINGE, J. LAURITZ A. KOLDERUP, (f. $7/11$ 58), Dr. phil., Professor i Botanik ved Københavns Universitet. ($6/4$ 00.)
- DREYER, J. L. E., (f. $13/2$ 52), Dr. phil., fh. Director of the Armagh Observatory, Irland; R. af Dbg. ($12/4$ 01.)
- † JUNGERSEN, HECTOR F. E., (f. $13/1$ 54), Dr. phil., sc. & jur., Professor i Zoologi ved Københavns Universitet; R. af Dbg., Dbmd. ($12/4$ 01.)
- RAUNKJÆR, CHRISTEN, (f. $29/3$ 60), Professor i Botanik ved Københavns Universitet. ($4/4$ 02.)
- CHRISTENSEN, A. C., (f. $11/5$ 52), Professor i Kemi ved den Farmaceutiske Lærestalt; R. af Dbg. ($3/4$ 03.)
- HENRIQUES, VALD., (f. $19/4$ 64), Dr. med., Professor i Fysiologi ved Københavns Universitet. ($3/4$ 03.)
- JENSEN, CARL O., (f. $18/3$ 64), Dr. med., Professor i almindelig Pathologi og pathologisk Anatomi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole; R. af Dbg. ($3/4$ 03.)
- SØRENSEN, S. P. L., (f. $9/1$ 68), Dr. phil., Professor, Forstander for Carlsberg-Laboratoriets kemiske Afdeling; R. af Dbg. — Formand for den naturv.-math. Klasse. ($6/4$ 06.)
- JENSEN, J. L. W. V., (f. $8/5$ 59), Overingeniør, Mathematiker; R. af Dbg. ($5/4$ 07.)
- KNUDSEN, MARTIN, (f. $15/2$ 71), Professor i Fysik ved Københavns Universitet. ($14/5$ 09.)
- THORODDSEN, THORVALDUR, (f. $6/6$ 55), Professor, Dr. phil., Geolog; R. af Dbg. ($14/5$ 09.)
- MADSEN, TH., (f. $18/2$ 70), Dr. med., Direktør for Statens Seruminstitut, København; R. af Dbg. ($15/4$ 10.)
- WINGE, HERLUF, (f. $19/3$ 57), Mag. sc., Viceinspektør ved Universitetets zoologiske Museum, København. ($15/4$ 10.)

- BOCK, JOHANNES C., (f. $2/_{10}$ 67), Dr. med., Professor i Farmakologi ved Københavns Universitet; R. af Dbg. ($17/4$ 14.)
- BRØNSTED, JOHANNES N., (f. $22/2$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved Københavns Universitet. ($17/4$ 14.)
- HJELMSLEV, JOHANNES T., (f. $7/4$ 73), Dr. phil., Professor i deskriptiv Geometri ved den Polytekniske Lærestalt. ($17/4$ 14.)
- NIELSEN, NIELS, (f. $2/_{12}$ 65), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet. ($17/4$ 14.)
- PETERSEN, C. G. JOHANNES, (f. $24/_{10}$ 60), Dr. phil. & jur., Direktør for Dansk biologisk Station; R. af Dbg., Dbmd. ($17/4$ 14.)
- POULSEN, VALDEMAR, (f. $23/_{11}$ 69), Dr. phil., Ingeniør; {Fortjenst-Med. ($17/4$ 14.)
- BJERRUM, NIELS, (f. $11/3$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. ($28/4$ 16.)
- FIBIGER, JOHANNES, (f. $23/4$ 67), Dr. med., Professor i patologisk Anatomi ved Københavns Universitet. ($23/4$ 16.)
- HANSEN OSTENFELD, CARL E., (f. $3/8$ 73), Dr. phil., Museumsinspektør ved Københavns Universitets Botaniske Have ($28/4$ 16.)
- KROGH, AUGUST, (f. $15/_{11}$ 74), Dr. phil., Professor i Dyrefysiologi ved Københavns Universitet. ($28/4$ 16.)
- NØRLUND, NIELS ERIK, (f. $26/_{10}$ 85), Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Lund. ($28/4$ 16.)

B. UDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

- MEYER, M.-PAUL-H., Medlem af det franske Institut, Direktør for École des Chartes, Professor i sydeuropæiske Sprog og Litteraturer ved Collège de France i Paris. ($1/6$ 88.)
- SIEVERS, E., Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Leipzig. ($1/6$ 88.)
- WUNDT, WILH., Dr. phil., Professor i Filosofi ved Universitetet i Leipzig. ($5/4$ 89.)

- TEGNÉR, ESAIAS H. V., Dr. phil. & theol., fh. Professor i østerlandske Sprog ved Universitetet i Lund. ($\frac{8}{4}$ 92.)
- STORM, JOH. F. B., LL. D., Professor i romansk og engelsk Filologi ved Universitetet i Kristiania. ($\frac{7}{4}$ 93.)
- COMPARETTI, DOMINICO, fh. Professor i Græsk, Firenze. ($\frac{7}{4}$ 93.)
- SÖDERWALL, K. F., Dr. phil., fh. Professor i nordiske Sprog ved Universitetet i Lund. ($\frac{13}{4}$ 94.)
- DÖRPFELD, WILH., Professor, Dr. phil., første Sekretær ved det tyske arkæologiske Institut i Athen. ($\frac{13}{4}$ 94.)
- WILAMOWITZ-MOELLENDORFF, U. v., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Berlin. ($\frac{9}{4}$ 97.)
- SCHMOLLER, GUSTAV, Dr. phil., Historiker, Professor i Statsvidenskaberne ved Universitetet i Berlin. ($\frac{15}{4}$ 98.)
- BRUGMANN, FRIED. KARL, Dr. phil., Professor i indogermansk Sprogvidenskab ved Universitetet i Leipzig. ($\frac{12}{4}$ 01.)
- DIELS, HERMANN, Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Berlin. ($\frac{4}{4}$ 02.)
- RHYS DAVIDS, T. W., Professor i Pāli og buddhistisk Litteratur ved University College i London. ($\frac{4}{4}$ 02.)
- KOCK, AXEL, Dr. phil., Professor i de nordiske Sprog ved Universitetet i Lund; Kmd. af Dbg.² ($\frac{3}{4}$ 03.)
- NOREEN, ADOLF G., Dr. phil., Professor i de nordiske Sprog ved Universitetet i Upsala. ($\frac{3}{4}$ 03.)
- MEYER, EDUARD, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin. ($\frac{8}{4}$ 04.)
- WELLHAUSEN, JUL., Dr. phil., Professor i semitisk Filologi ved Universitetet i Göttingen. ($\frac{8}{4}$ 04.)
- AMIRA, KARL K. F. M. v., Dr. phil., Professor i tysk Ret og Retshistorie ved Universitetet i München. ($\frac{5}{4}$ 07.)
- OMONT, HENRI-AUGUSTE, Konservator ved Manuskript-Departementet i Bibliothèque Nationale i Paris. ($\frac{3}{4}$ 08.)
- SCHÜCK, J. HENRIK E., Dr. phil., Professor i Æsthetik samt Litteratur- og Kunsthistorie ved Universitetet i Upsala. ($\frac{14}{5}$ 09.)
- TARANGER, ABSALON, Dr. jur., Professor i Retsvidenskab ved Universitetet i Kristiania. ($\frac{14}{5}$ 09.)

- LAVISSE, ERNEST, Professor i moderne Historie, Direktør for l'École normale supérieure, Medlem af Académie française, Paris. ($^{14/5}$ 09.)
- VINOGRADOV, PAUL, Corpus Professor i Retsvidenskab ved Universitetet i Oxford. ($^{14/5}$ 09.)
- CEDERSCHIÖLD, G., Dr. phil., Professor i de nordiske Sprog ved Göteborgs Högskola. ($^{15/4}$ 10.)
- MONTELIUS, OSCAR, Professor, Dr. phil., fh. svensk Riksantikvarie, Stockholm; Kmd. af Dbg.¹. ($^{15/4}$ 10.)
- ERMAN, A., Dr. phil., Professor i Ægyptologi og Direktør for det Ægyptiske Museum, Berlin. ($^{15/4}$ 10.)
- GOLDZIEH, IGNACZ, Dr. phil., Professor i semitisk Filologi ved Universitetet i Budapest. ($^{7/4}$ 11.)
- GRIFFITH, FRANCIS LL., Reader i Ægyptologi ved Universitetet i Oxford. ($^{12/4}$ 12.)
- HUNT, ARTHUR S., Lecturer i Papyrologi ved Universitetet i Oxford. ($^{12/4}$ 12.)
- BÉDIER, JOSEPH, Professor i fransk Sprog og Litteratur ved Collège de France i Paris. ($^{11/4}$ 13.)
- BERGSON, HENRI, Professor i Filosofi ved Collège de France i Paris, Medlem af det franske Akademi. ($^{11/4}$ 13.)
- BOUTROUX, ÉMILE, Direktør for Fondation Thiers i Paris, Medlem af det franske Akademi; Filosof; Kmd. af Dbg.². ($^{11/4}$ 13.)
- CUMONT, FRANZ, Dr. phil., Religionshistoriker. ($^{11/4}$ 13.)
- SCHÄFER, DIETRICH, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Berlin; Kmd. af Dbg.². ($^{11/4}$ 13.)
- WARD, JAMES, Professor i Filosofi ved Universitetet i Cambridge (England). ($^{11/4}$ 13.)
- MACDONELL, A. A., Professor i Sanskrit ved Universitetet i Oxford. ($^{17/4}$ 14.)
- SCHUCHARDT, H., Dr. phil., fh. Professor i romanske Sprog ved Universitetet i Graz. ($^{17/4}$ 14.)
- SCHWARTZ, E., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Strassburg. ($^{17/4}$ 14.)

- SETÄLÄ, E. N., Dr. phil., Professor i finsk Sprög og Litteratur ved Universitetet i Helsingfors. ($17/4$ 14.)
- HÆGSTAD, MARIUS, Professor i det norske Landsmaal og dets Dialekter ved Universitetet i Kristiania. ($28/4$ 16.)
- NILSSON, MARTIN P., Dr. phil., Professor i klassisk fornknudskap och antikens historia ved Universitetet i Lund. ($28/4$ 16.)
- OLSEN, MAGNUS B., Professor i oldnorsk og islandsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Kristiania. ($28/4$ 16.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE
KLASSE

- RETZIUS, M. GUSTAV, Dr. med. & phil., fh. Professor i Historiologi ved det Karolinske Institut i Stockholm. ($28/4$ 82.)
- LEFFLER, G. MITTAG-, Dr. phil., fh. Professor i Matematik ved Højskolen i Stockholm; Kmd. af Dbg.¹, Fortjenst-Med. m. Kr. ($5/4$ 89.)
- NATHORST, ALFR. G., Dr. phil., Professor, Intendant ved Riksmuseets botanisk-palæontologiske Afdeling i Stockholm. ($5/4$ 89.)
- † DARBOUX, GASTON, livsvarig Sekretær ved Académie des Sciences, Professor i højere Geometri ved Faculté des Sciences i Paris. ($5/4$ 89.)
- SARS, GEORG OSS., Dr. phil., Professor i Zoologi ved Universitetet i Kristiania. ($11/4$ 90.)
- BREFELD, OSCAR, Dr. phil., Professor i Botanik, Direktør for det botaniske Institut i Breslau. ($3/4$ 91.)
- BRØGGER, W. C., Professor i Mineralogi og Geologi ved Universitetet i Kristiania; R. af Dbg. ($8/4$ 92.)
- HAMMARSTEN, OLOF, Dr. med. & phil., Professor i medicinsk og fysiologisk Kemi ved Universitetet i Upsala. ($8/4$ 92.)
- KLEIN, FELIX, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($8/4$ 92.)
- SCHWARZ, C. H. A., Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Berlin. ($8/4$ 92.)

- SCHWENDENER, S., Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Berlin. ($7/4$ 93.)
- PFEFFER, WILH., Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Leipzig. ($13/4$ 94.)
- BÄCKLUND, ALBERT VICTOR, Dr. phil., fh. Professor i Fysik ved Universitetet i Lund. ($10/4$ 96.)
- LORD RAYLEIGH, JOHN WILLIAM STRUTT, Dr. phil., D. C. L., Professor i Fysik ved Royal Institution, London. ($10/4$ 96.)
- HERTWIG, OSCAR, Dr. med., Professor i sammenlignende Anatomie og Direktør for det 2det anatomisk-biologiske Institut ved Universitetet i Berlin. ($15/4$ 98.)
- DASTRE, ALBERT-J.-F., Professor i Fysiologi ved Faculté des Sciences, Paris. ($21/4$ 99.)
- PICARD, CH.-ÉMILE, Medlem af det franske Institut, Professor i højere Algebra ved Faculté des Sciences, Paris ($21/4$ 99.)
- HELMERT, FRIED. ROBERT, Dr. phil., Professor ved Universitetet i Berlin, Direktør for det geodætiske Institut og den internationale Gradmaalings Bureau i Potsdam; Kmd. af Dbg.². ($6/4$ 00.)
- VRIES, HUGO DE, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Amsterdam. ($6/4$ 00.)
- PETTERSSON, OTTO, Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Stockholms Højskole; Kmd. af Dbg.² ($12/4$ 01.)
- ENGLER, ADOLPH, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Berlin. ($12/4$ 01.)
- GOEBEL, KARL, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i München. ($12/4$ 01.)
- HASSELBERG, KLAS BERNHARD, Professor, Fysiker ved Vetenskapsakademien i Stockholm. ($4/4$ 02.)
- PAVLOV, IVAN PETROVIC, Professor i Fysiologi ved det kejserlige militær-medicinske Akademi i Petrograd. ($4/4$ 02.)
- ARRHENIUS, SVANTE, Dr. phil., Professor i Fysik ved Højskolen i Stockholm; Kmd. af Dbg.² ($3/4$ 03.)
- HILDEBRANDSSON, H. H., Professor i Meteorologi og Geografi ved Universitetet i Upsala; Kmd. af Dbg.¹ ($8/4$ 04.)

- WILLE, N., Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Kristiania. ($7/4$ 05.)
- VOGT, J. H. L., Professor i Metallurgi ved Universitetet i Kristiania. ($7/4$ 05.)
- THÉEL, HJALMAR, Dr. phil., fh. Professor og Intendant ved Rigmuseets Evertebratafdeling i Stockholm. ($6/4$ 06.)
- TULLBERG, TYCHO F., Dr. phil., Professor i Zoologi ved Universitetet i Upsala. ($6/4$ 06.)
- HILBERT, DAVID, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($6/4$ 06.)
- OSTWALD, FR. WILH., Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Universitetet i Leipzig. ($6/4$ 06.)
- WIDMAN, OSKAR, Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i Upsala. ($5/4$ 07.)
- DEWAR, SIR JAMES, Professor i Kemi ved Universitetet i Cambridge. ($5/4$ 07.)
- NOETHER, MAX, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Erlangen. ($5/4$ 07.)
- PENCK, ALBRECHT, Dr. phil., Professor i Geografi ved Universitetet i Berlin. ($5/4$ 07.)
- SEGRE, CORRADO, Dr. phil., Professor i højere Geometri ved Universitetet i Turin. ($5/4$ 07.)
- ERIKSSON, JAKOB, Dr. phil., Professor, fh. Forstander ved Landbruks-Akademiens Experimentalfält ved Stockholm. ($3/4$ 08.)
- HIORTDAHL, THORSTEIN HALLAGER, Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i Kristiania. ($3/4$ 08.)
- TIGERSTEDT, ROBERT, Dr., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Helsingfors. ($3/4$ 08.)
- FISCHER, EMIL, Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i Berlin. ($3/4$ 08.)
- LANGLEY, J. N., Dr., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Cambridge (England). ($3/4$ 08.)
- DREYER, GEORGES, Dr. med., Professor i Pathologi ved Universitetet i Oxford. ($14/5$ 09.)

- KOSSEL, ALBRECHT, Dr. med., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Heidelberg. ($14/5$ 09.)
- GEIKIE, Sir ARCHIBALD, Geolog og Mineralog, Præsident for Royal Society, London. ($15/4$ 10.)
- VOIGT, WOLDEMAR, Dr. phil., Professor i Fysik og Bestyrer af det fysiske Institut, Göttingen. ($15/4$ 10.)
- BERTRAND, GABRIEL, Professor i biologisk Kemi ved Sorbonne og Direktør for det biologiske Laboratorium ved Institut Pasteur i Paris. ($7/4$ 11.)
- HALLER, ALBIN, Medlem af det franske Institut, Professor i organisk Kemi ved Sorbonne i Paris. ($7/4$ 11.)
- NERNST, WALTER, Dr. phil., Professor i fysisk Kemi og Direktør for det fysisk-kemiske Institut ved Universitetet i Berlin. ($7/4$ 11.)
- SCOTT, DUNKINFIELD H., Præsident for Linnean Society of London og for Microscopical Society of London, East Oakley House. ($12/4$ 12.)
- WARBURG, EMIL, Dr. phil., Professor, Præsident for den fysisk - tekniske Rigsanstalt, Charlottenburg, Berlin. ($12/4$ 12.)
- HADAMARD, JACQUES, Dr. phil., Professor i rationel Mekanik og Himmelmekanik ved Collège de France i Paris. ($11/4$ 13.)
- LORENTZ, H. A., Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Leiden og Kurator for det fysiske Laboratorium ved Teylers Stiftelse i Haarlem. ($17/4$ 14.)
- SHERRINGTON, CHARLES S., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Oxford. ($17/4$ 14.)
-

Kassekommissionen:

M. KNUDSEN. H. HØFFDING. KR. ERSLEV. J. L. W. V. JENSEN.

Revisorer:

J. T. HJELMSLEV TH. MADSEN.

Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet.

JOH. STEENSTRUP. KR. ERSLEV. H. O. LANGE.

Udvalg for den internationale Katalog over naturvidenskabelige Arbejder.

H. G. ZEUTHEN. C. CHRISTIANSEN.

L. KOLDERUP ROSENVINGE. H. JUNGENSEN.

V. HENRIQUES. S. P. L. SØRENSEN. TH. THORODDSEN

Medlemmer af det staaende Udvalg for den internationale Association af Akademier.

H. G. ZEUTHEN. J. L. HEIBERG.

Udvalg for Deltagelse i internationale vulkanologiske Undersøgelser.

P. K. PRYTZ. S. P. L. SØRENSEN. M. KNUDSEN.

TH. THORODDSEN.

BERETNING OM MØDERNE

EXTRAIT DES PROCÈS-VERBAUX
DES SÉANCES

1. Mødet den 12te Januar.

(Tilstede var 29 Medlemmer, nemlig THOMSEN, *Præsident*, Christiansen, Topsøe, Warming, Steenstrup, Heiberg, Høffding, Kroman, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Buhl, Troels-Lund, Raunkiær, Drachmann, Lange, S. P. L. Sørensen, Andersen, Knudsen, Kinch, Hjeltslev, Nielsen, Poulsen, Bjerrum, Hansen, Ostenfeld, *Sekretæren*.)

H. HØFFDING forelagde et Arbejde: *Totalitet som Kategori*.
Det vil blive trykt i Skrifterne.

Det vedtoges at trykke et af Fru ADA ADLER indsendt lille Supplement til hendes Afhandling i Skrifterne: *Catalogue supplémentaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Royale de Copenhague*.

Redaktøren forelagde som nylig udkommet: *Oversigt 1916. Nr. 4 (udk. ³/₁)* — og *Skrifter, naturv.-math. Afd., 8. Række, I, 4 (C. JUEL: Die elementare Ringfläche vierter Ordnung)*.

2. Mødet den 26de Januar.

(Tilstede var 33 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Christiansen, Wimmer, Warming, Steenstrup, Heiberg, Kroman, Erslev, Prytz, H. Møller, Johannsen, Juel, Rosenvinge, Troels-Lund, Lehmann, Raunkiær, Henriques, Lange, S. P. L. Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Knudsen, Blinkenberg, Sandfeld-Jensen, Hjeltslev, Nielsen,

C. G. J. Petersen, Poulsen, Bjerrum, Fibiger, Hansen Ostenfeld, Krogh, *Sekretæren*. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem (SETÄLÄ).

K. KROMAN holdt et Foredrag om Muskelvirksomhedsloven. Det vil blive trykt i Oversigten (Meddelelserne).

Derefter gav C. JUEL en Meddelelse om Elementarkurver af *n*'te Orden. Den vil blive offentliggjort i Skrifterne.

Efter Anmodning af *Polyteknisk Lærestalt* vedtoges det for Fremtiden at tilsende Lærestaltens Bibliotek Oversigten og Skrifter, naturv.-math. Afd.

3. Mødet den 9de Februar.

(Tilstede var 27 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Christian- sen, Steenstrup, Heiberg, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Juel, Rosenvinge, A. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, Lange, S. P. L. Sørensen, Andersen, Knudsen, Thoroddsen, Nielsen, Poulsen, Bjerrum, Hansen Ostenfeld, Krogh, *Sekretæren*, Bang.)

A. KROGH gav en Meddelelse om Hæmoglobinets Iltransport i Organismerne.

Efter Forslag af Klasserne vedtog Selskabet at stille de nedenanførte Prisopgaver og for deres Besvarelse udsætte de vedføjede Belønninger.

DET KONGELIGE DANSKE VIDENSKABERNES SELSKABS PRISOPGAVER FOR 1917

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE HISTORISK PRISOPGAVE

(PRIS: SELSKABETS GULDMEDEILLE)

Da Theorien om den græske Alchymis Oprindelse fra ægyptisk Præsteviddom næppe kan opretholdes, henstaar de alchymistiske Ideers Oprindelse og Herkomst uforklaret. Af

Hensyn hertil og til den kulturhistoriske Betydning, Alchymien har haft, udsætter Videnskabernes Selskab sin Guldmedaille for en udtømmende Behandling af følgende Spørgsmaal:

Alchymiens Oprindelse og Udvikling hos Grækerne paa Grundlag af en Analyse af den paa Græsk foreliggende alchymistiske Litteratur.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1918.

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE KLASSE

ASTRONOMISK OPGAVE

(PRIS: SELSKABETS GULDMEDEAILLE)

Stjernerne af den Pickeringske Spektraltype *N* (Secchi's 4de Type) er endnu ikke saa nøjagtig undersøgte, som det forhaandenværende Observationsmateriale tillader. En foreløbig Undersøgelse af deres Middelparallaxe er foretaget af Kapteyn (1910); angaaende deres Hastigheder er saa godt som intet bekendt, og om deres Fordeling i Rummet ved man kun, at de hovedsagelig findes i Nærheden af Mælkevejens Plan.

Selskabet udsætter derfor sin Guldmedaille for en Afhandling, som paa Grundlag af det foreliggende Observationsmateriale undersøger disse Stjerner's Afstand og Fordeling i Rummet, samt, saa vidt det lader sig gøre, deres Hastigheder og disses Fordeling.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1918.

FYSISK OPGAVE

(PRIS: SELSKABETS GULDMEDEAILLE)

Da Kendskabet til tynde Metallags forskellige Egenskaber har stor Betydning i theoretisk Henseende, udsætter det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab følgende Prisopgave:

Der ønskes en eksperimentel Undersøgelse af tynde

Metallags Gennemsigtighed og elektriske Ledningsevne, idet der lægges særlig Vægt paa en nøjagtig Bestemmelse af Lagtykkelsen.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1918.

FOR DET CLASSENSKE LEGAT

(PRIS: 800 KR.)

Da vi véd meget lidt om Tidspunkterne, paa hvilke vore Ukrudtsplanter er indvandrede eller indslæbte her til Landet (særlig gælder dette for de Ukrudtsplanter, som er gamle her), og en bedre Viden herom har en ikke ringe Betydning for Forstaaelsen af den danske Plantevæksts Historie, udsætter det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab af det Classenske Legat en Pris paa 800 Kr. for Besvarelsen af følgende Opgave:

Vore Ukrudtsplanters, særlig Agerukrudtets Indvandringshistorie ønskes oplyst, navnlig ved Hjælp af palæontologiske og historiske Data, samt ved Studiet af disse Planters Vandringsmaader, Vandringsveje, nuværende Udbredelse og deres Forekomstmaade.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1918.

FOR DET THOTTSKE LEGAT

(PRIS: 800 KR.)

(Opgaven stilledes 1914; men Fristen er forlænget til 1917.)

Danmarks fugtige Klima medfører hyppig, at vore Frøafgrøder ikke ved Henstand i det Frie opnaar en saadan Tørhed, at de kan opbevares uden at tabe i Værdi, og det er da af økonomisk Betydning hurtigst muligt efter Indhøstningen at faa Vandindholdet i Frøvarerne saa vidt reduceret, at disse taaler Opbevaring og eventuelt Forsendelse i større Partier.

Dette kan ske ved Blanding af Frøene med vandsugende Stoffer, f. Eks. brændt Kalk, men dog bedre og fuldstændigere ved Opvarmning. Denne Metode medfører ingen

særlig Vanskelighed, hvis Frøet ikke skal benyttes til Sæd; men skal Spireevnen bevares, kræver den kunstige Tørring visse Hensyn, som det kan være vanskeligt at tilfredsstille, og som endnu ikke er tilstrækkelig kendte.

Da der netop for Tiden synes at være Stemning for at etablere Anstalter for Tørring af Korn og Frø, vil det have særlig Interesse at faa anstillet Undersøgelser over Tørringen under forskellige Forhold, idet det har vist sig, at de forskellige Arter af Sædefrø ikke besidder samme Evne til at taale høje Temperaturer, og at denne Evne desuden for samme Art er afhængig af Modenhedsgrad og Vandindhold. Men ogsaa ydre Forhold har Betydning i denne Retning; det kan saaledes anføres, at en vis Varmegrad selvfølgelig vil virke forskelligt paa Spireevnen efter Paavirkningens Varighed, ligesom Frø af en vis Beskaffenhed vil kunne taale en højere Temperatur paa et senere end paa et tidligere Stadium af Tørringen. Ogsaa den relative Fugtighed af den Luft, Frøene er i Berøring med under Tørringen, vil have Indflydelse, og der findes saaledes en Mængde Kombinationer af Faktorer, hvis Indvirkning bør undersøges ved Forsøg. Heri ligger en stor og vigtig Opgave; men dertil kommer, at forskellige Plantesygdomme paa virksom Maade kan bekæmpes ved Opvarmning af Sædefrøet, og det synes ikke udelukket, at man i visse Tilfælde kan anvende Fremgangsmaader ved Tørringen, der ogsaa vil vise sig virksomme i denne Retning.

Selskabet udsætter derfor af det Thottske Legat en Pris paa 800 Kr. for

en paa Litteraturstudier og selvstændige Undersøgelser bygget Redegørelse for de Hensyn, der bør tages ved kunstig Tørring af Sædefrø, med særligt Henblik paa saadanne Arter, som har økonomisk Betydning for Jordbruget i Danmark.

Indleveringsfrist indtil 31. Oktober 1917.

Besvarelsene af Spørgsmaalene kan være affattede i det danske, svenske, engelske, tyske, franske eller latinske Sprog. Afhandlingerne betegnes ikke med Forfatterens Navn, men med et Motto, og ledsages af en forseglet Seddel, der indeholder Forfatterens Navn, Stand og Bopæl, og som bærer samme Motto. Intet af Selskabets indenlandske Medlemmer kan konkurrere til nogen af de udsatte Præmier. Belønningen for den fyldestgørende Besvarelse af et af de fremsatte Spørgsmaal, for hvilket ingen anden Pris er nævnt, er Selskabets Guldmedaille af 320 Kroners Værdi.

Inden Udløbet af den for hver enkelt Opgave satte Frist indleveres Prisbesvarelsene til Selskabets Sekretær, Professor Dr. H. G. ZEUTHEN. Bedømmelsen falder i den paafølgende Februar, hvorefter Forfatterne kan faa deres Besvarelser tilbage.

Paa Foranledning af Carlsbergfondets Direktion bestemte *Præsidenten*, at Selskabet paa Grund af Brændsels- og Belysningsvanskeligheder ikke skulde holde Møde den 23. Februar.

4. Mødet den 9de Marts.

(Tilstede var 28 Medlemmer, nemlig: S. P. L. SØRENSEN, fung. *Vicepræsident*, Warming, Steenstrup, Heiberg, P. E. Müller, Erslev, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Juel, Buhl, Kålund, Rosenvinge, Drachmann, Henriques, C. O. Jensen, Lange, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Blinkenberg, Sandfeld-Jensen, Bock, Nielsen, Poulen, Bjerrum, Fibiger, Krogh, *Sekretæren*).

Selskabets Protektor, *Hans Majestæt Kongen* hædrede Selskabet ved at deltage i Mødet.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet 2 indenlandske Medlemmer, nemlig Professor, Dr. phil. AXEL OLRIK, optaget i den historisk-filosofiske Klasse ⁵/₄ 07, død 17. Fe-

bruar, og Professor Dr. phil., sc. & jnr. HEKTOR JUNGENSEN, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse ^{12/4} 01, død 7. Marts, — og et udenlandsk Medlem: GASTON DARBOUX, bestandig Sekretær ved Académie des Sciences, Professor i Højere Geometri ved Faculté des Sciences i Paris, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse ^{5/4} 89.

Over AXEL OLRİK talte F. JÓNSSON følgende Mindeord:

Efteråret 1881, da jeg endnu var student, gik det rygte blandt dem, der studerede nordisk sprog og litteratur ved Universitetet, at en ny ung mand var kommen til, der under påvirkning af det da udkomne (1.) hæfte af S. Bugges mytologiske studier særlig agtede at kaste sig over studiet af Nordens mytologi og sagnhistorie, i Bugges ånd, hed det sig. Dette vakte ingen synderlig begejstring hos mig, da jeg ikke var så overbevist om de Buggeske teoriers værd. Imidlertid viste rygtet sig at være rigtigt i hovedsagen. Den nye mand var A. OLRİK, da kun 17 år gammel (f. 3. juli 1864). Det var naturligt, at han først og fremmest sluttede sig til SVEND GRUNDTVIG og blev meget stærkt påvirket af ham. Men Sv. Grundtvig døde allerede 1883. 1885 vandt Olrik Universitetets guldmedalje for en afhandling om Eddadigtens alder. Fra nu af, især efter afslutningen af magisterkonferencen 1887, hengav han sig udelukkende til sine yndlingsstudier, nordisk, spec. dansk, mytologi og sagnhistorie eller, hvis man vil, den nordiske oldtids åndsliv.

Der gik 9 år, indtil Olrik traf sammen med en nordisk kaldsfælle; 1892 traf han her i København sammen med den berømte norske folkemindeforsker, Moltke Moe; fra da af var disse to forbundne med hinanden med et inderligt venskabsbånd, og M. Moe fik en afgørende indflydelse på Olrik; herom kan der henvises til Olriks varmt skrevne nekrolog over Moe i Danske studier 1915. Det var naturligt, at han —

efter at have disputeret for doktorgraden — tog til Kristiania, hvor han i nogen tid levede et frugtbart videnskabeligt samliv med Sophus Bugge og Moltke Moe.

Herhjemme havde Olrik allerede erhvervet sig anseelse nok til, at det 1888 blev betrot ham at fortsætte Sv. Grundtvigs store *folkeviser-udgave*, hvoraf de to første hæfter af 5. bind var udkomne. Under prof. Wimmers tilsyn skulde han nu fortsætte, og det gik, til at begynde med, rask fra hånden. 1890 forelå bindet fuldt afsluttet, udført i Grundtvigs ånd og på en fuldtud tilfredsstillende og værket værdig måde.

Men dermed var arbejdet langt fra tilende. Olrik fortsatte det med *Danske ridderviser*, hvoraf omtrent 3 bind er udkomne, men efterhånden begyndte udgivelsen at trække i langdrag. Andre arbejder fortrængte det, som jeg senere skal komme til. Og nu ved hans død foreligger det ufuldendt. Forhåbentlig vil der nu, ligesom efter Grundtvigs død, findes en ung mand, der kan fortsætte og afslutte dette monumentale værk, hvis afslutning imødeses med så stor og berettiget længsel. Ligesom Grundtvig havde udgivet et udvalg af »Danske folkeviser«, således gav Olrik, i forbindelse med frk. I. Falbe-Hansen, et fortræffeligt udvalg med en særdeles velskrevne indledning (1899 og 1909).

Dette var den ene side af Olriks virksomhed, men dog næppe dens hovedside, ti det var og blev forskningen af *mytologi* og *sagnhistorie* og i tæt tilslutning dertil granskningen af alle *folkelige minder* om det gamle hedenskab og sagnverden, fra hvilken tid de så end stammer, samt udforskningen og indsamlingen af dem.

I første række stillede sig her spørgsmålet om indholdet af de *Danskes åndsliv i oldtiden* — og da var det jo egentlig Saxos værk, der var hovedkilden, og så at sige kun det. Det var dette vældige værk — især de 9 første bøger —, der måtte granskes, navnlig dets kilder. Allerede forlængst

havde man været opmærksom på, at en del af Saxos stof vistnok måtte henføres til islandsk oprindelse. Det er nu dette, som Olrik først og fremmest påtager sig at undersøge, som han vil få afgjort, hvad der er islandsk og hvad der er dansk af Saxos sagnstof. Med stor energi, indtrængende studier og med megen lærdom påviser han, hvorledes det kan og må gøres, i afhandlingen: Forsøg på en tvedeling af kilderne til Saxos oldhistorie, der udkom 1892 og som han anvendte som doctorafhandling ved Universitetet. Der er nu meget, der er angribeligt i denne afhandling, og anderledes kunde det næppe være i et forsøg af denne art. Jeg kan i så henseende henvise til prof. JOH. STEENSTRUPS kritik i den ligeså vigtige som vægtige afhandling: Saxo grammaticus og den danske og svenske oldtidshistorie (Arkiv XIII; Orlriks svar herpå sst. XIV.). 2. bind indeholdende: »Norrøne sagaer og danske sagn«, udkom 1894. Tilsammen bar de to bind titlen: Kilderne til Saksens oldhistorie.¹

Den sidste del, hvor de enkelte kongesagn granskes, er ligesom en forløber for A. Orlriks stort anlagte hovedværk: *Danmarks heltedigtning*, i hvilket det var hans agt at give en så kritisk oversigt over heltedigtningen og denne selv i en så rensat og fuldstændig form som muligt. Heraf opnåede han at få udgivet 2 bind (1903 og 1910), indeholdende »Rolv Krake og den ældre Skjoldungrække« (I) og »Starkad den gamle og den yngre Skjoldungrække« (II).² Det er ikke muligt her at give blot et lille billede af disse binds indhold. Jeg må nøjes med at sige, at ikke blot er stoffet samlet med omhu og fuldstændighed, men det er kritisk behandlet og sigtet med nænsom kærlighed og gennemtrængende skarp-sindighed. Her har A. Olrik utvivlsomt ydet sit bedste, og

¹ Samtidig udgav han Arngrímur Jónssons på latin skrevne ud-drag af den islandske Skjöldungasaga med en udmærket indledning, i Aarbøger 1894.

² Fremlagt i Selskabet 15. apr. 1910.

utvivlsomt vil dette værk blive stående lange tider, også som et typisk mindesmærke om forskeren, forfatteren, selv. Han har, som det nylig er blevet sagt, »trukket den særlig danske linje op med en sjælden kraft og klarhed og bygget den danske Skjoldungesaga op i højde med Eddaens helte-digtning« (Vilh. Andersen). Med vemod og beklagelse vil man erfare, at der ikke foreligger nogen fortsættelse af dette dybtgående og originale åndsværk. Desværre vil det ikke kunne fortsættes af nogen anden.

En klar og original oversigt over »Nordisk åndsliv i vikingetid og tidlig middelalder« har Olrik givet i Verdenskulturen (også særskilt; 1907).

Jævnside med disse studier gik udforskningen af den gamle hedenske *gudetro*. De litterære kilder for denne er jo temmelig unge, Eddadigte fra hedenskabets slutning og så Snorres prosaiske fremstilling i hans Edda. Det forstår sig af sig selv, at disse kilder kun giver et billede af det yngste stadium i udviklingen, men mindst af alt denne selv. Bidrag til oplysning herom må hentes mange andre steder fra. Dette forstod Olrik tilfulde. Først og fremmest stod det ham klart, at meget af folkelig overlevering beror på ældgamle skikke, ældgamle forestillinger om guder og kultus. Det var herfra han vilde belyse forskellige gudeskikkelser. Det var hans agt at give en samlet oversigt over den gamle mytologi skreven under hensyntagen til alt, hvad der således kunde udvindes af folkeminderne. Det vides, at han på engelsk har udarbejdet en sådan oversigt, dog næppe fuldt færdig. Forarbejder til den findes i forskellige enkeltundersøgelser, særlig om *Loke* (i Danske studier 1908 og 1909), *Geffjon* (sst. 1910); især er denne sidste et smukt eksempel på Olricks undersøgelse af et lille begrænset æmne. Særlig var det dog *ragnarok* med alle de dertil knyttede forestillinger, som han gjorde til genstand for indgående behandling i 2 afhandlinger (1902 og 1913). Disse er af flere bleven betegnede som banebryd-

ende og grundlæggende. Mig forekommer de at være de mindst heldige i hele hans produktion. Der er i dem lærdom nok, grundighed nok, men der findes deri også mindre træffende sammenstillinger og altfor dristige kombinationer. Uagtet Olrik var en discipel af Bugge, havde han gennem sin selvstændige forskning efterhånden frigjort sig fra hans teorier, dog ikke således at forstå, at han helt forkastede dem, men ved given lejlighed anvendte han dem i modereret form, skønt ikke altid heldigt.

»*Folkeminder*« var for Olrik ikke blot hjælpemidler til forskningen af den gamle gudelære og sagn, men de blev ham tidlig en *selvstændig videnskab* med sine egne mål, først og fremmest det at opklare folkeånden og dens udvikling ned igennem tiderne. Og på dette område havde han erhvervet sig en så alsidig indsigt ikke blot i Nordens overleveringer, men også i ikke-nordiske, ikke blot kulturfolkenes, men også vilde folks, at næppe nogen overgik ham i denne kundskab.

Da tidsskriftet *Dania* ophørte som sådant, fortsatte han som hovedredaktør med »*Danske studier*« fra 1904 af, der blev et organ for ham og studiefæller. Men han gjorde mere. Året efter stiftede han »*Dansk folkemindesamling*«, der nu udgør en selvstændig og anselig samling indenfor det kongelige bibliotek. Det er sikkert en af de største og bedst ordnede samlinger af den art, der findes, og et mønster for andre. Lige til sin død var han den selvskevne leder af den. 1908 stiftede han »*Foreningen Danmarks folkeminder*«, der udgiver et tidsskrift af samme navn. Også her var han sjælen lige til sin død.

Folkemindeforskere viser meget hpppig mangel på kritik og tilbøjelighed til at blande ligt og uligt sammen. Men også her undgik Olrik med sin skolede kritik mange af disse fejl. Jeg tør sige, at af alle folkemindeforskere er Olrik den, der har givet den lædigste, mest mådeholdne og mest

kritiske behandling af det æmne, som han tog fat på. Stor betydning har hans afhdl. »Episke love« (Da. stud. 1908).

1897 blev Olrik ansat ved universitetet som *docent* i Nordiske folkeminder, som ekstraordinær *professor* 1913. Det var hans ærgerrighed at få sit kære fag anerkendt som selvstændigt og jævnbyrdigt med alle andre, og det lykkedes ham. Han havde også den glæde, kort før sin død, at eksaminere den første folkemindekandidat.

Foruden hvad jeg her har nævnet, har Olrik skrevet en mængde forskellige afhandlinger i tidsskrifter.

I forslaget om hans optagelse i vort selskab hed det — nu for netop 10 år siden — at han »med sjælden alsidighed og altid fra nye, originale synspunkter har behandlet æmner fra mytologi, heltedigtning, folkeviser, sagn og æventyr«.

Jeg har lyst til her at nævne hans fine afhandling: Rune-
stenenes vidnesbyrd om dansk åndsliv (Dania IV; i anledning af prof. Wimmers runeværk). Denne afhdl. — og iøvrigt hele hans virksomhed — ånder den inderligste kærlighed til hans fædreland, dets minder, det danske folks historie og sprog. Sit modersmål skrev han rent og malmfuldt, hans fremstilling bæres af en indre, velgørende varme, så at alene læsningen ofte bliver en nydelse for læseren.

Om A. Ollriks personlige egenskaber skal jeg ikke udtale mig videre. Alle de, der har kendt ham nærmere, slægtninge og elever, roser ham for hans elskværdighed, hjælpsomhed og karakterens renhed.

Det stemmer os til vemod og sorg, at A. Olrik i sin bedste alder, midt i en frodig og på sin vis epokegørende virksomhed så pludselig er revet bort. Men de danske folkeminder, til hvilke han helligede hele sit liv, vil bære og bevare hans navn langt ind i fremtiden.

V. HENRIQUES gav en Meddelelse om Undersøgelser over Ammoniakindholdet i Blodet.

Redaktøren fremlagde som nylig udkommet:
Oversigt 1916. Nr. 5—6 (udk. $\frac{2}{3}$) — og
Skrifter, naturv.-math. Afd. 8. Række II, 4 (P. O. PEDERSEN: *Om Poulsen-Buen og dens Theori*).

Blandt de i Mødet fremlagte Skrifter fandtes private Gaver fra d'Hrr. MORÁVEK og NORDSTEDT.

5. Mødet den 23de Marts.

(Tilstede var 48 Medlemmer, nemlig THOMSEN, *Præsident*, Christiansen, Wimmer, Topsøe, Warming, Steenstrup, Heiberg, Høffding, Kroman, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, S. Müller, Johannsen, Jespersen, Bang, Juel, Buhl, Kålund, Rosenvinge, Troels-Lund, Lehmann, Rubin, Drachmann, Hude, A. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, S. P. L. Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Knudsen, Blinkenberg, Vedel, Sandfeld-Jensen, Sarauw, Bock, Brønsted, Nielsen, C. G. J. Petersen, Poulsen, Bjerrum, Fibiger, Hansen Ostenfeld, Krogh, *Sekretæren*.)

C. G. JOHS. PETERSEN udtalte nedenstaaende Mindeord over Selskabets nylig afdøde Medlem Professor, Dr. HEKTOR JUNGENSEN.

Selskabets Sekretær har opfordret mig til at udtale nogle Mindeord om nylig afdøde Professor, Dr. Hektor Jungersen, og da navnlig om hans videnskabelige Betydning; jeg efterkommer gerne dette Ønske.

Zoologien kan studeres og doceres paa væsentlig forskellige Maader. Her i Landet har det siden Japetus Steenstrups Tid været Tradition, at man, foruden et almindeligt Overblik over Dyrerigets Former, skulde begynde et mere

specielt Studium af Hvirveldyrene, baseret paa deres Skeletter (Osteologi); thi dette Studium har den Fordel,

1) at Præparaterne (Knoglerne og Tænderne) er lette at have at gøre med for Begyndere,

2) at det som Regel er større Dyr, der kan demonstreres uden Mikroskopets Hjælp,

3) at netop Osteologien tillader et Tilbageblik i Tiden over Dyrerigets Former og Udvikling gennem de geologiske Fund.

Dette Studium giver med andre Ord den nødvendige Ballast for Studiet af Systematik, Morfologi og Udviklingslære, fører af sig selv ind paa Anatomi af de bløde Dele og forbereder Studiet af de levende Dyr i Naturen.

Denne Tradition har Jungersen fulgt, og han vidste nok, hvad han gjorde, da han fulgte den; men han har føjet mere til, nemlig alt hvad der kræver mikroskopisk Teknik, og netop denne havde i visse zoologiske Kredse her i Landet været betragtet som noget nær Hekseri; nu er der en særlig Lærer ved Universitetet i Histologi.

Intet er lettere end med Mikroskopets Hjælp at fordybe sig i en eller anden lille Dyregruppe og tilbringe sit Liv med et Specialstudium af den; men det fører ikke til et Overblik over Dyreriget og kan navnlig ikke erstatte et saadant. Det indsaa Jungersen alt sammen, og med sin ualmindelige Hukommelse og sin store zoologiske Lærdom, thi han var virkelig en meget lærd Zoolog, kunde han derfor i og uden for sine formfuldendte Forelæsninger give, hvad ingen Specialist kan give. Man maa haabe, at disse Traditioner ogsaa i Fremtiden maa blive fulgte.

Foruden sin egentlige Lærergerning ved Universitetet som Professor havde han at bestyre Zoologisk Museum 1ste Afdeling, Hvirveldyrene; han var i mange Aar Formand for Naturhistorisk Forening, Leder af det saakaldte biologiske Kursus i flere Aar, og han har ogsaa derved udført et stort

Arbejde til Gavn for Zoologien. Han var den egentlige videnskabelige Leder af Ingolf-Ekspeditionen, hvis Publikationer han har forestaaet; der foreligger en smuk Serie af dem, omend endnu ikke fuldendt.

Han rejste meget i de senere Aar, bl. a. til Nordamerika og Australien, og blev, overalt hvor han kom, anset og æret paa mange Maader.

Jungersen har ikke efterladt sig store, voluminøse, videnskabelige Værker; hans Arbejde over visse Koraldyr i Ingolf-Ekspeditionen er vel det største. Jeg tror, at hans store Kritik og Selvkritik holdt ham en Del tilbage her; han vilde kun give noget fuldt opklaret, naar han skrev, og derfor blev det i Reglen kun mindre Afhandlinger, men spredte over næsten hele Dyreriget, fra Hvirveldyrenes, særlig Fiskens, Anatomi til Insekter, Krebsdyr og Koraldyr. Ogsaa om Havets Fauna har han skrevet; han er den første, der fremstiller den fundamentale Forskel, der er mellem Atlanterhavets Dybvandsfauna og de arktiske Haves Dybvandsfauna, et af Ingolf-Ekspeditionens Hovedresultater, men atter her i Form af en lille Afhandling. Det var først, efterat han i 1899 var bleven Professor Zoologiæ efter Chr. Lützens Død, at hans litterære Produktion tog Fart; og blev den ikke voluminøs, saa blev den saa meget mere grundig og vel gennemtænkt.

Der ligger flere ufuldendte Afhandlinger tilbage efter ham, og paa hans Bord stod adskillige Præparater til en ny Afhandling om Flynderens Skævhed, et gammelt Problem fra Stenstrups Tid.

Jungersens store Ligeformhed, Elskværdighed og noble Karakter, parret med hans hele afdæmpede Maade at være paa vandt ham saa at sige alle til Venner. Han har fyldt godt og virket godt i sin Plads ved Universitetet og ved Museet. Han er en meget savnet Mand.

FR. BUHL gav en Meddelelse om Jobs Bogs Forhistorie. Den vil blive trykt i Oversigten (Meddelelserne).

Derefter forelagde W. JOHANNSEN sin lige udkomne Bog: Arvelighed i historisk og experimental Belysning.

Oversigt over Regnskabet for Aaret 1916.

Indtægt.		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1.	<i>Beholdning:</i>				
	a. Kassebeholdning	10631	94		
	b. 1 Guldmedaille	320	"		
	c. 3 Sølvmedailler	37	50		
				10989	44
2.	<i>Renteindtægt:</i>				
	a. 125700 Kr. Husejer Kreditk. Oblig. à 3½ pCt.	4399	50		
	90200 - Østifternes Krdf. Oblig. à 3½ -	3157	"		
	125000 - do. do. à 4 pCt. .	5000	"		
	43000 - Jydske Land. Krdf. Oblig. à 3½ pCt.	1505	"		
	11000 - Fynske Kreditf.-Oblig. à 3½ -	385	"		
	b. 8000 - Prioritets Obligationer à 4 pCt. .	320	"		
	c. 600 - Nationalbankaktier, Udbytte ...	48	"		
	d. Rente af Indlaan i Bankerne	469	20		
				15283	70
3.	<i>Statstilskud</i>	1500	"
4.	<i>Bidrag i Følge fundatsmæssig Bestemmelse:</i>				
	a. Til Præmier:				
	fra det Classenske Fideikommis	400	"		
	Etatsraad Schou og Hustrus Legat.	100	"		
	b. Til videnskabelige Formaals Fremme:				
	det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for				
	Aaret 1915	2833	07		
	c. Fra Carlsbergfondet.	10000	"		
	d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring				
	om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen:				
	Rente 3½ pCt. af 120200 Kr. Østift. Krdf.				
	Oblig.	4207	"		
				17540	07
5.	<i>For Salg af Selskabets Skrifter</i>	465	97
6.	<i>Tilfældige Indtægter:</i>				
	a. Udtrukne Obligationer			5000	"
	Samlet Indtægt	50779	18

Oversigt over Regnskabet for Aaret 1916.

	Kr.	Øre	Kr.	Øre
Udgift.				
1. <i>Selskabets Bestyrelse:</i>				
a. Løn til Embedsmænd, Medhjælp til Sekretariatet og Arkivet, samt Budet	8130	"		
b. Til Selskabets Møder	868	60		
c. Til Rengøring	391	05		
d. Kontorudgifter	1208	52		
e. Porto	886	81		
f. Brandforsikring	145	80		
			11630	78
2. <i>Selskabets Forlagsskrifter:</i>				
a. Af Selskabets Midler:				
a. Oversigten	5433	85		
β. Skrifterne:				
Papir til Skrifterne	962	88		
Afhandling af Selskabets Medlemmer .	1893	07		
Afhandling af Ikke-Medlemmer	5027	64		
γ. Andre Udgifter til Oplaget af Selskabets Forlagsskrifter	619	60		
			13937	04
b. Af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag:				
3. <i>Anvist af Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat</i>			1421	50
4. <i>Understøttelse til Skrifters Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmer eller andre:</i>				
a. Af Selskabets Midler				
b. Af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag:				
a. Til Registrering af literære Kilder til dansk Historie, 1. Bidrag	1600	"		
β. Til Dansk historisk Forening, 2. Bidrag	600	"		
γ. Nina Bang. Til Udgivelse af Øresundstoldregnskaber for 1660—1800, 4. Bidrag	400	"		
			2600	"
5. <i>Den internationale Association af Akademier:</i>				
a. Kontingent	144	"		
b. Til løbende Udgifter				
c. Til Udgivelse af Corpus medicorum Græcorum				
			144	"
Overføres ...			29733	32

Oversigt over Regnskabet for Aaret 1916.

Udgift.		Kr.	Øre	Kr.	Øre
	Overført	29733	32
6. <i>Pengepræmier og Medailler:</i>					
a. Præmier af Legaterne:					
	fra det Classenske Fideikommis.....	1600	"		
	Etatsraad Schou og Hustrus.....		
b. Af Selskabets Kasse:					
	Udbetalt.....		
	Medailler.....	1600	"
7. <i>Tilfældige Udgifter:</i>					
	Istandsættelser og mindre Anskaffelser.....	103	68
8. <i>Indkøb af Obligationer:</i>					
	5000 Kr. 4 pCts. Østift. Kreditf. Oblig.	4361	86		
	5000 - 3 ¹ / ₂ - do. do.	3949	58		
				8311	44
9. <i>Beholdning ved Aarets Slutning:</i>					
	a. Kassebeholdning.....	10673	24		
	b. 1 Guldmedaille.....	320	"		
	c. 3 Sølvmedailler.....	37	50		
				11030	74
Samlet Udgift	50779	18

Oversigt over Selskabets Status d. 31. Decbr. 1916.

Selskabets Formue:		Kr.	Øre
Kreditforenings Obligationer à 3 ¹ / ₂ pCt. (Konto 2 a og 4 d)...		390,100	"
— - 4 —		130,000	"
Prioritets Obligationer à 4 pCt.		8,000	"
Nationalbankaktier		600	"
Kassebeholdning, kontant og i Landmandsbanken		10,673	24
1 Guldmedaille		320	"
3 Sølvmedailler		37	50
		539,730	74

Formuens Fordeling:

J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen	120,200	"
Restbeholdning af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag ..	3,822	54
Selskabets Kapitalformue, derunder det Thottske Legat:		
Urørlig Formue f. T.	301,000	"
Disponibel Formue	114,350	70
Beholdning af Medailler	357	50
	539,730	74

6. Mødet den 13de April.

Tilstede var 42 Medlemmer, nemlig: THOMSEN, *Præsident*, Christiansen, Topsøe, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, P. E. Müller, Erslev, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Juel, Buhl, Kålund, Rosenvinge, Rubin, Raunkiær, Hude, A. Christensen, Henriques, C. O. Jensen, S. P. L. Sørensen, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Knudsen, Thoroddsen, Madsen, Blinkenberg, Bock, Brønsted, Hjelmslev, Nielsen, C. G. J. Petersen, Bjerrum, Fibiger, Hansen Ostenfeld, Krogh, *Sekretæren.*)

O. JESPERSEN gav en Meddelelse om Nægtelsernes Sprog-
lære, særlig i Engelsk og Dansk. (Fortsættes i næste Møde.)

Kassekommissionen forelagde det reviderede og deciderede
Regnskab for 1916. En Oversigt over det er trykt S. 32—34.

Carlsbergfondets Direktion afgav nedenstaaende Beretning
om Fondets Virksomhed i 1915—16.

Beretning for 1915—16, afgivet af Direktionen for Carlsbergfondet.

I Henhold til det i Statutterne for Carlsbergfondet § XVIII
indeholdte Paalæg undlader Direktionen for dette Fond ikke
herved at indsende til det Kongelige Danske Videnskabernes
Selskab Beretning om Virksomheden i Aaret 1915—1916.

I.

Hvad for det første *Carlsberg Laboratoriet* vedrører, skal
følgende meddeles:

1. Lokaler og Inventarium.

Bygninger og det faste Inventarium har i Aarets Løb
været underkastet ret omfattende Reparationer og Forbed-
ringer. Det til Varmeanlægget hørende Kedelanlæg, der efter
21 Aars Brug ikke frembød tilstrækkelig Sikkerhed for

Driften, er, da det viste sig umuligt at fremskaffe Chamotteplader fra den belgiske Fabrik, der hidtil havde leveret disse, men var bleven ødelagt under Krigen, blevet erstattet med et nyt moderne Anlæg, leveret af A. B. Reck's Opvarmningskompagni. De heraf flydende Udgifter vil dog i det væsentlige først komme til Udbetaling i det nye Driftsaar.

Til Anskaffelse af nye og Reparation af ældre Instrumenter og Apparater samt til Inventarium af forskellig Slags er medgaaet 3.033 Kr. 97 Ø., deriblandt i den kemiske Afdeling til en Regnemaskine 475 Kr., et Bogbord 55 Kr., et Westons Voltmeter 137 Kr. 50 Ø., 2 Relais'er 70 Kr., en automatisk elektrisk Igangsætter 110 Kr. o. s. v.

Til Bøger er udgivet 988 Kr. 44 Ø., og desuden er Bogsamlingen som sædvanlig blevet forøget med mange Gaver.

2. Laboratoriets Personale.

I den kemiske Afdeling fratraadte Cand. polyt. SVEN GOLDSCHMIDT som ekstraordinær Assistent 31. Januar 1916, og Frk. Mag. scient. JENNY HEMPEL indtraadte i hans Plads med Anciennitet fra 1. Januar 1914, da hun midlertidigt ansattes ved Laboratoriet.

I den fysiologiske Afdeling fungerede Frk. A. KLØCKER som midlertidig Hjælp i Oktober Maaned; fra 1. November 1915 ansattes Cand. pharm. C. FOLKER som ekstraordinær Assistent.

Iøvrigt er Personalet uforandret. Ekstraordinær Assistent S. PALITZSCH vendte 1. September 1916 hjem fra den i forrige Beretning omtalte Studierejse. Direktør for den kemiske Afdeling Professor, Dr. phil. S. P. L. SØRENSEN udnævntes under 28. Juni 1916 til Ridder af Dannebrog, og ekstraordinær Assistent under samme Afdeling Mag. scient. JENNY HEMPEL disputerede d. 5. Juli 1916 for den filosofiske Doktorgrad.

3. Laboratoriets Driftsudgifter

har udgjort 83.149 Kr. 07 Ø., nemlig:

1. Lønning til Direktører og Forstander:			
Prof. S. P. L. SØRENSEN	7.325 Kr.;		
Dr. JOHS. SCHMIDT	5.400 Kr.;		
Cand. KLØCKER	5.050 Kr.	17.775 Kr.	» Ø.
2. Lønning til Funktionærer: a. Assistenten:			
I den kemiske Afdeling: Hr. JESSEN-			
HANSEN	3.200 Kr. og Huslejegodtgørelse		
	800 Kr.;		
Hr. PALITZSCH for 1 Maaned	200 Kr.;		
Frk. HØYRUP	2.400 Kr.;		
Hr. GOLD-			
SCHMIDT for 4 Maaneder	600 Kr.;		
Frk. HEMPEL	1.950 Kr.;		
forskellig Assistance	51 Kr. 55 Ø.		
I den fysiologiske Afdeling: Hr. Ø.			
WINGE	2.200 Kr.;		
Frk. A. KLØCKER for 1 Maaned	50 Kr.;		
Hr. C. FOLKER for 11 Maaneder	1.650 Kr.;		
forskellig Assistance	2.500 Kr.		
b. Kasserer JOHANSEN	300 Kr.	15.901 -	55 -
3. Lønning til Folkene: P. ANDERSEN	1.500 Kr. og Huslejegodtgørelse for et Halvaar		
	300 Kr.;		
C. PETERSEN	1.620 Kr.;		
N. POULSEN	1.380 Kr. og Huslejegodtgørelse for et Halvaar		
	200 Kr.;		
H. C. HANSEN	1.860 Kr.;		
C. SMITH	1.580 Kr.;		
en Rengørerske	480 Kr.	8.920 -	» -
4. Forbrug af Brænde, Gas, Elektricitet			
m. m.		12.857 -	33 -
5. Inventar (Instrumenter, Apparater m.m.)		3.033 -	97 -
6. Bøger		988 -	44 -
7. Forskellige Udgifter		3.224 -	97 -
At overføre ...		62.701 Kr.	26 Ø.

	Overført . . .	62.701 Kr.	26 Ø.
8.	Skatter og Assurance af Bygningerne.	1.369	- 72 -
9.	Husreparation og Haverne	8.946	- 20 -
10.	Udgivelse af »Meddelelser fra Carlsberg Laboratoriet«	5.132	- 18 -
11. a.	Tilskud til Laboratoriets Pensionskasse	787 Kr.	61 Ø.
b.	Pension til Enkefru SCHJERNING	1.034	- » - 1.821 - 61 -
12.	Uforudsete og ekstraordinære Udgifter .	3.178	- 10 -
	I alt . . .	83.149 Kr.	07 Ø.

Angaaende Post 1 henvises til Beretningerne for 1911—12 og 1913—14; Stigningen for Dr. SCHMIDTS Vedkommende er en Følge af Vedtagelsen af den nye Lønningslov for Universitetet. Stigningen paa Post 3 skyldes Udbetaling af et Dyrtdistillæg. Nedgangen paa Post 8 hidrører fra, at Bryggerierne efter Direktionens Beslutning paany har overtaget Udredelsen af de paa Laboratoriets Grund hvilende Skatter og Afgifter og desuden i Regnskabsaaet refunderet 200 Kr. paa Grund af en Fejlregning i det foregaaende Aar. Angaaende Post 11 henvises til Beretningen for 1914—15. Under Post 12 er blandt andet indbefattet Rejseunderstøttelse til Laboratoriets Direktører og Funktionærer til Naturforsker mødet i Kristiania, forsaavidt de kunde deltage i Mødet, 1.100 Kr., og ekstraordinær Udgift ved Humleundersøgelser 2.000 Kr.

Af »Meddelelser fra Carlsberg Laboratoriet« udkom i Aarets Løb 11. Bds. 5. Hæfte, den danske Udgave paa $5 \frac{4}{16}$ Ark, den franske paa $5 \frac{15}{16}$ Ark.

4. Laboratoriets Virksomhed.

Den kemiske Afdeling.

I det forløbne Aar har Afdelingens Direktør, Professor SØRENSEN med Bistand af Afdelingens Assistenters fortsat

de i tidligere Beretninger omtalte Proteinstudier. Som et nyt Afsnit af disse Studier er der paabegyndt en Undersøgelse over Vægtfylden af ammoniumsulfatholdige Ægalbuminopløsninger, for derigennem at bestemme Sammenhængen mellem den disperse Fases Vægtfylde og Dispersionsmidlets Sammensætning. Langt det væsentligste Arbejde er dog nedlagt i Bearbejdelsen af det allerede foreliggende Materiale og i de derved nødvendiggjorte supplerende Undersøgelser. En indledende Oversigt over disse Studiers Art og Formaal er i Aarets Løb trykt paa Dansk i Meddelelsernes Bd. 12, og det samme gælder Proteinstudier I («Om Fremstilling af Ægalbuminopløsninger med vel defineret Sammensætning samt om de benyttede analytiske Metoder» af S. P. L. SØRENSEN og MARGRETHE HØYRUP), medens Proteinstudier II («Om Ægalbuminets Syre- og Basebindingsevne» af S. P. L. SØRENSEN under Medvirkning af MARGRETHE HØYRUP, JENNY HEMPEL og S. PALITZSCH) for Tiden er under Trykning, og Manuskriptet til Proteinstudier III («Om Sammensætningen og Egenskaberne af det ved Hjælp af Ammoniumsulfat i krystallinsk Form udskilte Ægalbumin» af S. P. L. SØRENSEN og MARGRETHE HØYRUP) er under Udarbejdelse.

En kortfattet Oversigt over disse Studier har Prof. SØRENSEN i Aarets Løb givet i Foredrag i »Videnskabernes Selskab«, i »Selskabet for Naturlærens Udbredelse« og i den kemiske Sektion ved Naturforsker mødet i Kristiania. En noget mere indgaaende Oversigt har han givet i »Kemisk Forening« i 3 Foredrag, der vil blive offentliggjorte i »Fysisk Tidsskrift«.

Afdelingens Assistenten, af hvilke Hr. S. GOLDSCHMIDT fra traadte sin Stilling 31. Januar 1916, har hver paa sit Omraade deltaget i de ovennævnte supplerende Undersøgelser.

Hr. H. JESSEN-HANSEN har i den kemiske Sektion ved Naturforsker mødet i Kristiania holdt et Foredrag om Eks-

traktionsanalyser med to ubekendte, belyst ved Eksempler hentede fra Undersøgelser over Hvedemel.

Hr. S. PALITZSCH har i Regnskabsaarets første 11 Månedes med Orlov opholdt sig i Amerika, hvor han paa Wolcott Gibbs Memorial Laboratory, Cambridge Mass., har studeret fysisk Kemi, særlig saadanne Forhold, der vedrører Vædskers Sammentrykkelighed.

Frk. JENNY HEMPEL har i Aarets Løb fuldendt sine i en tidligere Beretning omtalte Undersøgelser over Forholdet mellem Brintionkoncentrationen og Syremængden i tykbladede Planter. Dette Arbejde, som under Titlen: »Bidrag til Kundskaben om Succulenternes Fysiologi« d. 5. Juli 1916 forsvarede for den filosofiske Doktorgrad, vil i noget forkortet Form blive offentliggjort i Meddelelsernes Bd. 13.

I Aarets Løb er i Meddelelsernes Bd. 11, Hæfte 5 offentliggjort »Studier over Aminosyrernes Syntese« X og XI. Afhandling X (»Allylhippursyre« af S. P. L. SØRENSEN) er trykt paa Dansk og Fransk, medens Afhandling XI (»1. α -Amino- γ - δ -Dioxivaleriansyra; 2. γ -Oxiprolin; 3. α - δ -Diamino- γ -Oxivaleriansyra« af EINAR HAMMARSTEN) er trykt paa Svensk og Fransk. Paa de sidstnævnte to Sprog er — ligeledes i Meddelelsernes Bd. 11, Hæfte 5 — offentliggjort en Afhandling af K. G. DERNBY, Stockholm (»Reaktionskinetiken vid en proteolytisk Spjælkning av Glycyglycin«); dette Arbejde er udført dels her paa Afdelingen, del spaa »Nobel-institutet för fysikalisk Kemi« i Stockholm.

Den fysiologiske Afdeling.

De i tidligere Beretninger omtalte Undersøgelser af videnskabelig og praktisk Natur over Humle er fortsatte og udvidede af Afdelingens Direktør, Dr. JOHNS. SCHMIDT. I Sæsonen 1916 har 3 mindre Arealer været beplantede med Humle, nemlig foruden de to ældre ved Laboratoriet og ved Jesuskirken i Valby et nyt, beliggende ved Valbygaards-

vej. Det sidste er ved Velvilje af Hr. Bladudgiver CARL ALLER overladt Laboratoriet til Afbenyttelse uden Afgift. Ligesom tidligere findes der paa de nævnte Arealer et repræsentativt Udvalg af de vigtigste dyrkede Humlesorter (til Observation gennem en Aarrække), men Antallet af saadanne ældre Planter er i 1916 stærkt formindsket, hvorimod der til Gengæld dyrkes flere af de ved Laboratoriets Krydsningsforsøg frembragte nye Sorter, der nu skal prøves for deres Lupulinindhold o. s. v. Krydsningsforsøgene er fortsatte, idet der ogsaa i 1916 er foretaget nye Krydsninger.

Avlen er undersøgt paa samme Maade som omtalt i tidligere Beretninger, ved Analyser foretagne paa Laboratoriet og ved Brygningsforsøg udført ved Velvilje af Carlsberg Bryggerierne og De Forenede Bryggerier.

En Beretning om Undersøgelser paa dette Omraade af Afdelingens Arbejde og omhandlende Studier over Humle-romaen er forfattet af Dr. SCHMIDT og vil udkomme i Meddelelserne.

Det i forrige Beretninger omtalte Samarbejde med udenlandske Humle-Undersøgere er fortsat.

Foruden med Humle er der udført forskellige Arbejder med *Humulus japonicus* og *Hamp* (*Cannabis*).

Arbejderne vedrørende Humleplantens Biologi og Forekomst er bragt til en foreløbig Afslutning, og der foreligger som Resultat heraf en Afhandling af Dr. SCHMIDT i Serien »Undersøgelser over Humle (*Humulus lupulus* L.)«, betitlet: »Den vildtvoksende Humles Forekomst i Danmark«, offentliggjort i »Meddelelserne«'s 11. Bind.

De i forrige Beretning omtalte variationsstatistiske Arbejder er fortsatte og udvidede.

I ovennævnte Arbejders Udførelse har foruden Afdelingens Direktør og ekstraordinær Assistent ved Afdelingen Hr. Mag. scient. Ø. WINGE deltaget Hr. Cand. polyt. C. E.

BUS, Hr. Cand. polyt. J. P. H. ØRS, Frk. E. FASTING, Hr. Mag. scient. VILH. EGE og Hr. Stud. mag. P. JESPERSEN.

Ekstraordinær Assistent, Mag. scient. Ø. WINGE har dels assisteret ved ovennævnte Arbejder, dels udført og fuldendt et Arbejde over Chromosomtallet hos en Række højere Planter. En Afhandling herom, forfattet af Hr. WINGE, vil udkomme i Meddelelserne.

Den ekstraordinære Forstander under den fysiologiske Afdeling, Hr. A. KLØCKER har fortsat med Undersøgelser over en Del af de i Laboratoriets Samling værende Gæringsorganismers Forhold til nogle Sukkerarter, for at komme til Klarhed over nogle Enzymers Udbredelse i den frie Natur. Ialt er nu undersøgt 482 Vegetationer, hvoraf 354 Saccharomyceter og 128 Torula, og Undersøgelse af Skimmel-svampe er paabegyndt. De er alle undersøgt for deres Forhold i Urt, Dextrose, Maltose, Saccharose og Laktose, samt for Indhold af Invertin.

Desuden er foretaget en Mængde Forsøg som Følge af Angivelser i Litteraturen, der, saafremt de havde været rigtige, vilde have været af Betydning.

Laboratoriets Samling er i Aarets Løb forøget med en Del nye Former, fundne i Jordprøver og andre Substrater. Som sædvanlig er Samlingen eftersat, og hvor det var nødvendigt, er Kulturerne fornyede.

Til forskellige i Ind- og Udland er afgivet Kulturer, bl. a. til Carlsberg Museet og Polyteknisk Lærestanstalt.

I April Maaned gennemgik Hr. Cand. pharm. HANSEN, ansat paa de danske Spritfabrikkers Laboratorium, et kortvarigt Kursus i Rendyrkningsmetoder.

Den 1. November tiltraadte Cand. pharm. CHR. FOLKER Pladsen som Assistent ved Afdelingen. De første Maaneder benyttede han til at sætte sig ind i Arbejdsmetoderne og Laboratoriets Drift.

A. KLØCKER har i »Centralbl. f. Bakt. etc., 2. Abt.« Bd.

46 offentliggjort en Afhandling: »Über die Bildung eines Fluoresceïn ähnlichen Stoffes in Kulturen von Aspergillus glaucus«.

II.

Om **Fondets videnskabelige Understøttelser** (Afdeling B) var inden 1. November 1915 indkommet. 147 Ansøgninger; senere indkom endnu 10 Ansøgninger. Der søgtes i alt c. 354.000 Kr. Der bevilgedes et samlet Beløb af 272.173 Kr. 90 Ø. Den største Bevilling (Nr. 31) var paa 123.000 Kr. til Det danske Sprog- og Litteraturselskab til Udgivelsen af VERNER DAHLERUPS Ordbog; men herved bortfaldt 39.000 Kr., som endnu ikke var hævet af den Professor DYHLERUP til samme Formaal tidligere tilstaaede Bevilling. Den ny Bevilling fordeler sig over 10 Aar.

I 1915—16 blev der udbetalt til videnskabelige Formaal 226.399 Kr. 65 Ø., heri indbefattet det statutmæssige Tilskud paa 10.000 Kr. til det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Resten af Beløbet fordeler sig saaledes (Bevillingens Datum er tilføjet i Parentes):

1. Fru Mag. art. ADA ADLER til kritiske Forarbejder paa en Udgave af Suidas m. m. 600 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
2. Professor, Dr. phil. DINES ANDERSEN til Udgivelse af Professor Søren Sørensens efterladte Arbejder samt til Honorar for en fast Medhjælper 2.000 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
3. Professor, Dr. phil. VILH. ANDERSEN til fortsatte Studier over Hovedlinier i den danske Litteraturs Historie 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
4. Fru Mag. art. NINA BANG, f. ELLINGER, til Trykning af Tabeller over Skibsfarten gennem Øresund 3.263 Kr. 65 Øre. Femte Bidrag af en Bevilling paa 14.000 Kr. (²⁵/₂ 03).
5. Assistent ved Universitetets ferskvands-biologiske Laboratorium, Mag. scient. K. S. BARDENFLETH til en

- Undersøgelse af Bundfaunaen i de større Ferskvands-søer 500 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
6. Museumsdirektør, Docent, Dr. phil. FRANCIS BECKETT til Studier over Kunstens Historie i Danmark 800 Kr. Tredie Bidrag af en treaarig Bevilling ($^{18}/_{12}$ 13).
 7. BIBLIOTEKARFORENINGEN (ved Underbibliotekar Svend Dahl og Bibliotekar Th. Døssing) til Udgivelse af 1. Aargang af en dansk Tidsskrift-Index 400 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
 8. Professor, Dr. phil. EINAR BILMANN til fortsatte Undersøgelser over Stereoisomeri og Omlejninger ved organiske Forbindelser 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21}/_{12}$ 14).
 9. Fhv. Overbibliotekar S. BIRKET-SMITH til fortsat Arbejde paa et dansk Forfatterleksikon 1854—1880 800 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
 10. Professor, Dr. phil. NIELS BJERRUM til videnskabelig Virksomhed 1.000 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
 11. Professor, Dr. phil. CHR. BLINKENBERG til videnskabelig Virksomhed 500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{6}/_{4}$ 16).
 12. Bibliotekar, Cand. mag. SIGFÚS BLÖNDAL til fortsat Udarbejdelse af et ny-islandsk Leksikon 800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{15}/_{12}$ 15).
 13. Dr. phil. LOUIS BOBÉ til fortsatte litteratur- og kulturhistoriske Studier 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21}/_{12}$ 14).
 14. Cand. mag. JOHS. BOYE PETERSEN til Undersøgelse af islandske Ferskvands- og Landalger 400 Kr. Første Bidrag af en treaarig Bevilling ($^{15}/_{12}$ 15).
 15. Dr. phil. P. BOYSEN JENSEN til fortsat Studium af Transpirationen hos Skov- og Moseplanter 200 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
 16. Adjunkt, Dr. phil. HANS BRIX til fortsatte videnskabe-

- lige Studier 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
17. Plantør I. BRÜEL til en Beskrivelse af Klitterne i Nordsjælland og paa Bornholm 300 Kr. ($^{15/12}$ 15).
 18. Professor, Dr. phil. J. N. BRØNSTED til et Arbejde over de stærke Elektrolyters Dissociation 300 Kr. ($^{21/12}$ 15).
 19. Bibliotekar, Dr. phil. F. BØRGESEN til fortsat Udarbejdelse af et Værk om Havalgerne ved Kysten af de dansk-vestindiske Øer 600 Kr. ($^{15/12}$ 15).
 20. Dr. phil. ARTHUR CHRISTENSEN til fortsatte Studier paa den iranske Sagnhistories og Heltedigtningens Omraade 1.000 Kr. ($^{15/12}$ 15).
 21. Amanuensis ved Universitetets botaniske Have, Mag. scient. CARL CHRISTENSEN til fortsat videnskabelig Virksomhed 600 Kr. ($^{15/12}$ 15).
 22. Underbibliotekar, Cand. mag. SVEND DAHL til Illustrering og Honorarer ved en ny, udvidet Udgave af »Haandbog i Bibliotekskundskab« 1.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr. ($^{21/12}$ 14).
 23. Professor VERNER DAHLERUP til lønnet Medhjælp ved Udgivelsen af en Ordbog over det danske Sprog og til supplerende Honorar for ham selv 3.000 Kr. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 60.000 Kr. ($^{3/1}$ 13). Jfr. Bemærkningerne foran S. 8—9.
 24. Cand. jur. JOHANNES DAM til Studier vedrørende hans Oversættelser af italiensk Renæssancedigtning 500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
 25. DANSK BOTANISK FORENING til Udgivelse af 8.—10. Part af Johs. Schmidt: »Flora of Koh Chang« 1.290 Kr. ($^{15/12}$ 15).
 26. DANSK FOLKEMINDESAMLING til fortsat Undersøgelse af de Folkeminder, der knytter sig til Kilder, Stene m. m., 1.000 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 1.500 Kr. ($^{18/12}$ 13 og $^{15/12}$ 15).

27. Samme til Renskrivning af islandske Folkeminder 200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{21}{12}$ 14).
28. Samme til Afstøbning i Bronze af Cand. mag. W. Thalbitzers fonografiske Optagelser fra Grønland 1914 350 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
29. DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB til Udgivelse af Johannes Ewalds samlede Skrifter og af Hans Mogensens Oversættelse af Philippe de Commines' Memoirer 4.000 Kr. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 24.000 Kr. ($\frac{20}{12}$ 11).
30. Samme til Udgivelse af 1) Thomas Kingos Skrifter, 2) Danske Folkebøger, 3) Herman Weigeres Oversættelse af »Reineke Fuchs«, 4) Falsters »Amoenitates« i Oversættelse, 5) Ældste danske Grammatikere 3.500 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 56.000 Kr. ($\frac{18}{12}$ 13).
31. Samme til Udgivelse af Verner Dahlerups Ordbog over det danske Sprog 15.000 Kr. (heraf til Fuldstændiggørelse af Ordbogsmaterialet for det 18. Aarhundrede 3.000 Kr.) Første Bidrag af en Bevilling paa 123.000 Kr. ($\frac{6}{9}$ 15).
32. Kaptajn M. J. H. DAVIDSEN til Dækning af hans Udgifter ved hans afsluttende Ekspedition blandt Ægyptens Fellaher 1915 (Tillæg til Bevilling $\frac{21}{12}$ 14) 2.000 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
33. Samme til at paabegynde Bearbejdelsen og til Forberedelse af Udgivelsen af det af ham i Ægypten indsamlede etnografiske Materiale 2.000 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
34. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Mag. scient. HJ. DITLEVSEN til fortsatte Arbejder over Annelider og fritlevende Nematoder 600 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
35. Professor, Dr. phil. A. B. DRACHMANN, Professor, Dr. phil. & litt. & scient. & med. J. L. HEIBERG og Overbibliotekar H. O. LANGE til filologisk Hjælp ved fortsat Udgivelse af Søren Kierkegaards Papirer (ved Under-

- arkivar P. A. Heiberg og Lektor, Dr. phil. V. Kuhr) 800 Kr. ($\frac{21}{12}$ 14).
36. Dr. phil. N. K. FOLMER DYRLUND til fortsatte Arbejder over dansk Folkemaal og Folkeskik 500 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
37. Bibliotekar, Cand. mag. H. EHRENCRON-MÜLLER til Udarbejdelse af et fuldstændigt dansk-norsk Forfatterleksikon 800 Kr. ($\frac{18}{12}$ 13).
38. Professor, Dr. med. V. ELLERMANN til fortsatte Forsøg over Hønsleukæmi 600 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
39. Underbibliotekar, Cand. mag. BALDER ERICHSEN og Bibliotekar, Cand. mag. ALFR. KRARUP til Trykning af en dansk historisk Bibliografi 1.874 Kr. 75 Øre. Femte Bidrag af en Bevilling paa 11.400 Kr. ($\frac{6}{1}$ 09).
40. Professor, Dr. phil. KNUD FABRICIUS til fortsatte Studier over Enevældens Historie i Danmark 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{21}{12}$ 14).
41. Pastor emer., Dr. phil. H. F. FEILBERG til fortsat Indkøb af folkloristisk Litteratur 200 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
42. Mag. scient. C. FERDINANDSEN til afsluttende Studier over Ugræsfloraen i Danmark 800 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
43. Bibliotekar, Dr. phil. E. FOG til fortsatte Studier over dansk-norsk og fransk Litteratur i det 18. Aarhundrede 800 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
44. Professor, Dr. phil. AAGE FRIIS og Forsvarsminister, Dr. phil. P. MUNCH til Udgivelse af A. F. Kriegers Dagbøger 4.000 Kr. Femte Bidrag af en Bevilling paa 18.000 Kr. ($\frac{20}{12}$ 11).
45. De samme til fortsat Afskrivning af et Udvalg af A. F. Kriegers efterladte Papirer og Breve 500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{21}{12}$ 14).
46. Underinspektør ved Nationalmuseet, Cand. mag. KNUD FRIIS JOHANSEN til Anskaffelse af Studiemateriale til Brug ved Studier over et Æmne af den græske Keramik Historie 500 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).

47. Dr. phil. OLAF GALLØE til likenologiske Undersøgelser 800 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
48. Underbibliotekar, Dr. phil. AXEL GARBOE til forberedende Arbejder paa en Udgave af Nicolaus Stenos Breve og ikke-naturvidenskabelige Skrifter 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
49. Professor, Dr. phil. M. CL. GERTZ til fortsatte Studier over vore latinske Middelaldersskrifter 1.000 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
50. Kunsthistoriker ERNST GOLDSCHMIDT til fortsat Udgivelse af hans Værk om Frankrigs Malerkunst 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
51. Forfatter THORKILD GRAVLUND til folkepsykologiske Undersøgelser i Danmark 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁵/₁₂ 15).
52. Forstander for Dansk Folkemindesamling, Cand. mag. H. GRÜNER NIELSEN til Forarbejder paa en Melodiudgave i Tilknytning til Tekstudgaven af »Danmarks gamle Folkeviser« 600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁵/₁₂ 15).
53. Professor, Dr. phil. VILH. GRØNBECH til fortsatte videnskabelige Studier 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
54. Professor, Dr. med. F. C. C. HANSEN til et Præcisionsprojektionstegneapparat 2.200 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
55. Dr. phil. H. J. HANSEN til fortsat zoologisk Virksomhed 1.500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
56. Cand. jur. VICTOR GEORG HANSEN til et Mikroskop fra Zeiss til Billestudier 414 Kr. 90 Øre (¹⁵/₁₂ 15).
57. Dr. phil. ANDREAS HANSEN til en Undersøgelse og Fremstilling af nyere fransk Tænkning, saaledes som den navnlig har udfoldet sig i Charles Renouviers Værker, 700 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
58. Docent ved den polytekniske Lærestalt, Mag. scient

- JUL. HARTMANN til fortsat litterært og eksperimentalt Arbejde 600 Kr. ($^{14}/_{12}$ 15).
59. Samme til Anskaffelse af Apparater til Udførelse af Mekanikerarbejde 300 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
60. Dr. phil. GUDMUND HATT til etnografiske Studier 600 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
61. Museumsinspektør P. HAUBERG til Opmaaling og Tegninger af Hammershus Ruiner 900 Kr. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 3.600 Kr. ($^3/_1$ 13).
62. Professor, Dr. phil. & litt. & scient. & med. J. L. HEIBERG til videnskabelige Studier 1.200 Kr. ($^4/_11$ 13).
63. Assistent ved Statsbiblioteket i Aarhus CHR. HEILSKOV til historiske og personalhistoriske Undersøgelser i Skaane 300 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
64. Professor, Dr. med. VALD. HENRIQUES til fortsatte Undersøgelser over Stofskiftet ved Indførelse af Næringsstoffer direkte i Venesystemet 1.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
65. Cand. pharm. AUG. HESSELBO til Udarbejdelse af en samlet Oversigt over de grønlandske Mosser 400 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
66. Professor, Dr. phil. J. HJELMSLEV til fortsatte Undersøgelser over Geometriens Grundlag 1.200 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.000 Kr. ($^{21}/_{12}$ 14 og $^{15}/_{12}$ 15).
67. Rektor, Dr. phil. KARL HUDE til Haandskriftstudier vedrørende en kritisk Udgave af Aretaios 600 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
68. INTERNATIONALT KATALOG ved en Komité 2.950 Kr. ($^{21}/_{12}$ 10).
69. Dr. phil. J. P. JACOBSEN til Studier over det folkelige og religiøse Samfundsliv i det efterromerske Europa 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21}/_{12}$ 14).
70. Samme til Trykning af »Manes«, 2. Del 1.200 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
71. Fru Dr. phil. LIS JACOBSEN til Undersøgelse af Sproget

- i Christian III.s Bibel 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
72. Dr. phil. JAKOB JAKOBSEN til Trykning af sidste Bind af en Ordbog over det norrøne Sprog paa Shetland 1.000 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr. ($^{3/1}$ 13).
73. Museumsinspektør, Cand. mag. ADOLF S. JENSEN til fortsatte zoologiske Undersøgelser 800 Kr. ($^{15/12}$ 15).
74. Dr. phil. C. A. E. JESSEN til fortsatte leksikalske Studier 600 Kr. ($^{15/12}$ 15).
75. Dr. phil. A. C. JOHANSEN til fortsatte biologiske og zoogeografiske Studier 800 Kr. ($^{15/12}$ 15).
76. Læge J. W. S. JOHNSON og Professor, Dr. med. VILH. MAAR til Udarbejdelse af Artiklerne til et Mindehæfte om Thomas Bartholin i Tidsskriftet »Janus« og til Illustrationer til disse 500 Kr. ($^{7/9}$ 16).
77. Provst, Realskolebestyrer JONAS JONASSON til Rejser paa Island for at indsamle Folkeminder og Folkeskikke 300 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
78. Professor, Dr. phil. FINNUR JÓNSSON til en ny Udgave af Sveinbjörn Egilssons »Lexicon poeticum antiquae linguae septentrionalis« 3.000 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 12.000 Kr. ($^{3/1}$ 13).
79. Professor, Dr. phil. C. JUEL til fortsatte matematiske Studier 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
80. Underbibliotekar, Dr. phil. ELLEN JØRGENSEN til fortsatte historiske Studier 1.600 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr. ($^{21/12}$ 14).
81. Bibliotekar, Dr. phil. KR. KÅLUND til Dækning af Overskridelse ved Udgivelsen af hans Værk om Arne Magnussons Virksomhed (Tillæg til Bevilling $^{21/12}$ 10) 800 Kr. ($^{15/12}$ 15).
82. Pastor emer. O. KALKAR til Trykning af og Korrekturlæsning paa Tillægget til »Ordbog til det ældre danske

- Sprog« 677 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 2.500 Kr. (¹⁸/₁₂ 13).
83. Cand. mag. JOHANNES KNUDSEN til Udgivelse af Jens Sørensens Kort 800 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.500 Kr. (²¹/₁₂ 14).
84. Samme til Arkivstudier vedrørende Jens Sørensens kartografiske Virksomhed 500 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
85. Professor MARTIN KNUDSEN til fortsatte Undersøgelser over Luftarternes Egenskaber 3.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
86. Fhv. Direktør, Mag. scient. R. KOEFOED til fortsat Bearbejdelse af det af ham hjembragte hydrografiske Materiale fra det Døde Hav 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
87. Professor, Dr. phil. L. KOLDERUP ROSENVINGE og Professor emer., Dr. phil. EUG. WARMING til fortsat Trykning af »The Botany of Iceland«, Part 1, No. 3—4, 478 Kr. 14 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.170 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
88. KOMMISSIONEN FOR LEDELSEN AF GEOLOGISKE OG GEOGRAFISKE UNDERSØGELSER I GRØNLAND til Forberedelse af et videnskabeligt 3 Binds Værk om Grønland paa Engelsk i Anledning af 200 Aars Jubilæet for den danske Kolonisation 1921 6.000 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 16.000 Kr. (²⁸/₂ 14 og ¹⁵/₂₁ 15).
89. Dr. phil. KORT K. KORTSEN til Udførelse af en psykologisk Undersøgelse over de emotionelle Tilstandes Natur og Opstaaen, samt til en historisk og kritisk Fremstilling af den franske Psykologis Udvikling i den nyere Tid 600 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
90. Reservelæge, Dr. med. KNUD H. KRABBE til et Mikroskop med Tegneapparat 1.200 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
91. Mag. scient. P. L. KRAMP til fortsatte Undersøgelser over de danske Medusers Biologi 1.000 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
92. Højskolelærer, Dr. phil. MARIUS KRISTENSEN til fort-

- satte Studier over nordiske Sprog og deres Folkemaal 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
93. Professor, Dr. phil. AUGUST KROGH og Fru Dr. med. MARIE KROGH til fortsat videnskabelig Virksomhed 1.000 Kr. ($^{15/12}$ 15).
94. Lektor, Dr. phil. V. KUHR til Udarbejdelse af et filosofisk Skrift indenfor den formelle Logik 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{23/4}$ 16).
95. Kommunelærer HANS KYRRE til Udgivelse af Henrik Hertz's efterladte Papirer 1.000 Kr. ($^{15/12}$ 15).
96. Fhv. Skoledirektør, Etatsraad JOAKIM LARSEN til Udgivelse af et Værk om den danske Skoleundervisnings og Folkeskoles Historie 1536—1784 700 Kr. ($^{15/12}$ 15).
97. Rektor ved Marselisborg højere Almenskole, Dr. phil. J. K. LARSEN til Udarbejdelse af en Fremstilling af den nyprovençalske Litteraturs Historie 1.000 Kr. ($^{15/12}$ 15).
98. Mag. scient. H. E. LAU til Anskaffelse af to Reversionsprismer til Bestemmelse af systematiske Fejl i Iagttagelser af Planeten Mars i dens Opposition 1915/16 75 Kr. ($^{15/12}$ 15).
99. Arkivar L. LAURSEN til Udgivelse af 3. Bind af »Danmark-Norges Traktater 1523—1750« 924 Kr. Femte og sidste Bidrag af samlede Bevillinger paa 6.444 Kr. ($^{21/12}$ 10 og $^{11/5}$ 16).
100. Samme til Udgivelse af 4. Bind af samme Værk 2.100 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.500 Kr. ($^{21/12}$ 14).
101. Dr. phil. JOHS. LINDBÆK til fortsatte Studier over de danske Klosters Historie 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
102. Docent, Dr. med. J. LINDHARD til Undersøgelser angaaende Muskelarbejdets Fysiologi 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{15/12}$ 15).
103. Cand. mag. VILH. LORENZEN til fortsat Studium af dansk

- Klosterarkitektur 1.800 Kr. Andet Bidrag af en femaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
104. Museumsinspektør, Mag. scient. WILLIAM LUNDBECK til fortsat Studium af danske Diptera 800 Kr. ($^{15/12}$ 15).
105. Underbibliotekar, Mag. scient. C. E. LUPLAU JANSSEN til Udførelse af astronomiske Arbejder paa Urania-Observatoriet 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
106. Professor, Dr. med. VILHELM MAAR til medicinalhistoriske Studier 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21/12}$ 14).
107. Museumsdirektør KARL MADSEN til Udgivelse af et Aarskrift for Statens Museum for Kunst 2.000 Kr. Tredie og sidste Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr. ($^{20/11}$ 13).
108. Underbibliotekar, Cand. mag. VICTOR MADSEN til Udarbejdelse af et Katalog over Karen Brahes Bibliotek i Odense 600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{15/12}$ 15).
109. Assistent ved den polytekniske Lærestalts fysiske Laboratorium, Mag. scient. A. W. MARKE til Anskaffelse af Apparater til magnetiske Undersøgelser 600 Kr. ($^{15/12}$ 15).
110. Underinspektør ved Nationalmuseets 2. Afdeling, Mag. art. HUGO MATTHIESSEN til kulturhistoriske Studier 300 Kr. ($^{15/12}$ 15).
111. Fru Dr. phil. KIRSTINE MEYER, f. BJERRUM, til Forarbejder til en Fremstilling af H. C. Ørsteds Liv og til Udgivelse af hans naturvidenskabelige Skrifter 1.800 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 4.500 Kr. ($^{17/6}$ 14 og $^{1/7}$ 16).
112. Forfatter, Cand. mag. SOPHUS MICHA LIS til Fuldendelse af den af afd. Adjunkt Chr. Fledelius paabegyndte Oversættelse af Wolfram von Eschenbachs »Parsifal« 800 Kr. Første Bidrag af samlede Bevillinger paa 4.800 Kr. ($^{22/2}$ og $^{6/4}$ 16).

113. KOMITEÉN TIL REPRODUKTION AF MINIATURER FRA DEN DANSKE MIDDELALDER (før Aar 1200) i danske Samlinger 2.500 Kr. Sjette Bidrag af en Bevilling paa 20.000 Kr. ($\frac{6}{1}$ 09).
114. Professor, Dr. phil. JOHS. MOLLERUP til fortsat videnskabeligt Arbejde 800 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
115. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Dr. phil. TH. MØRTENSEN til Dybvandsundersøgelser i Vestindien i Fortsættelse af hans videnskabelige Rejse til Østasien og Australien 2.033 Kr. 04 Øre. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 12.000 Kr. ($\frac{20}{5}$ 13 og $\frac{13}{10}$ 15).
116. Samme til fortsat zoologisk Arbejde 1.400 Kr. Første Bidrag af samlede Bevillinger paa 5.400 Kr. ($\frac{22}{1}$ og $\frac{1}{7}$ 16).
117. Dr. phil. FR. MOTH til Udgivelse af et Skrift »Aristotelessagnet. Et Bidrag til sammenlignende Novelleforskning« 1.200 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
118. Museumsdirektør, Dr. phil. SOPHUS MÜLLER til Udgivelse af et Værk om den danske Stenalderes Kunst i kronologisk Rækkefølge i alle dens Stadier 2.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 8.000 Kr. ($\frac{15}{1}$ 16).
119. Adjunkt TH. A. MÜLLER til Afslutning af et religionshistorisk Arbejde om fremmed Indflydelse paa Palæstinas Kultur indtil c. 500 f. Kr. 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{21}{12}$ 14).
120. Professor HOLGER MØLLGAARD til afsluttende Undersøgelser over den kompensatoriske Lungeudvidnings Betydning i Organismen 1.000 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
121. Skuespiller ROBERT NEIENDAM til fortsatte teaterhistoriske Arbejder 400 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
122. Sekretær, Redaktør CHR. NICOLAISEN til Udgivelse af 3. Del af »Amagers Historie« 1.200 Kr. ($\frac{21}{12}$ 14).
123. Professor, Dr. polit. AXEL NIELSEN til en dansk Mønt-

- historie 1540—1671 600 Kr. Tredie og sidste Bidrag af en Bevilling paa 1.800 Kr. (²¹/₁₂ 10).
124. Dr. phil. DITLEF NIELSEN til fortsat Udarbejdelse af Værket »Die südsemitischen Götter« 500 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
125. Samme til Bearbejdelse og Udgivelse af de af Missionær O. Høyer fra Arabien hjembragte Indskrifter 500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁵/₁₂ 15).
126. Professor, Dr. phil. NIELS NIELSEN til Udarbejdelse af en Haandbog: »Theorie und Anwendung der Bernouillischen Zahlen in elementarer Darstellung« 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
127. Dr. phil. V. NORDMANN til Bearbejdelse af det af ham i 1903 og 1904 indsamlede malakologiske Materiale i Tapes-Lagene i det nordlige Vendsyssel og Egnene omkring den vestlige Limfjord 800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling (¹⁵/₁₂ 15).
128. Dr. phil. J. C. NORMANN til Afslutning af et Værk om Holberg og det kgl. Teater 500 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
129. Underarkivar, Dr. phil. WILLIAM NORVIN til Studier af Olympiodors Kommentar til Platons Gorgias, samt af den græske Erkendelsesteoris og Psykologis Historie 800 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
130. Forfatter EILER NYSTRØM til fortsatte kulturhistoriske Studier 800 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
131. Samme til en Fremstilling af den danske Skueplads' Oprindelse 400 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
132. Underinspektør ved Nationalmuseets 2. Afdeling, Mag. art. POUL NØRLUND til en Studierejse i de skandinaviske Lande til Indsamling af Materiale om middelalderlig Arkæologi 500 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
133. Fhv. Adjunkt F. C. P. OHRT til Udgivelse af et Værk »Danske Trylleformler. I. Indledning og Tekst« 600 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
134. Professor O. OLUFSEN til Fremstilling af Clichéer til

- Brug ved Udgivelsen af hans Undersøgelser af muhammedanske Grave i Afrika 300 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
135. Fhv. Museumsinspektør TH. OPPERMANN til Udgivelse af et Skrift om Billedhuggeren Hermann Ernst Freund 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
136. Musikhistoriker, Frk. HORTENSE PANUM til 2. Halvbind af »Middelalderens Strengeinstrumenter« 900 Kr. 67 Øre. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.000 Kr. (⁴/₁ 05 og ¹⁵/₁₂ 15).
137. Kontorchef, Cand. polit. HENRIK PEDERSEN til Trykning og Udgivelse af et Værk om Landboforholdene i Danmark fra 1660—1730 600 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 4.585 Kr. (³/₁ 06).
138. Professor, Dr. phil. HOLGER PEDERSEN til fortsatte sprogvidenskabelige Studier 1.000 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
139. Docent, Dr. phil. JOHS. PEDERSEN til fortsat Indkøb af Bøger til semitiske Studier 400 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
140. Bibliotekar, Cand. mag. CARL S. PETERSEN til Udgivelse af Ludvig Holbergs samlede Skrifter 4.627 Kr. Femte Bidrag af en Bevilling paa 92,540 Kr. (²¹/₂ 10).
141. Professor, Dr. phil. JULIUS CHR. PETERSEN til fortsatte Arbejder over Elektrolyse af de organiske Syrers Salte 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
142. Lærer SEVERIN PETERSEN til fortsatte Studier over danske Agaricaceer 150 Kr. Tredie og sidste Bidrag af en Bevilling paa 450 Kr. (¹⁸/₁₂ 13).
143. Museumsinspektør, Dr. phil. FREDERIK POULSEN til fortsatte Studier over antik Portrætkunst 1.000 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
144. Læge OSCAR PREISLER til Maskinafskrivning i 3 Eksemplarer af hans medicinske Litteraturfortegnelse fra den ældste Tid til 1913 825 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.650 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
145. Forfatter KNUD RASMUSSEN til en engelsk Oversættelse

- af et Værk »Eskimoisk Aand« 240 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.200 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
146. Professor C. RAUNKJÆR til fortsat videnskabelig Virksomhed, særlig til Forarbejder til en Fortsættelse af »De danske Blomsterplanters Naturhistorie« 1.000 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
147. RHODOEKSPEDITIONEN. Til Bearbejdelse af dens Materiale 6.601 Kr. 50 Øre.
148. Konservator ved Nationalmuseets 1. Afdeling G. A. T. ROSENBERG til Udgivelse af et Skrift »Oldsager af Jern og Tinbronce, deres Omdannelse i kulsyre- og kloridholdig Jord, og deres Bevaring« 165 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.060 Kr. (¹⁹/₇ 15).
149. Professor, Dr. phil. K. RØRDAM til fortsatte Studier over Jordbundens alkaliske (sure) Reaktion 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
150. Professor, Dr. phil. KR. SANDFELD JENSEN til fortsatte sprogvidenskabelige Studier 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling (²¹/₁₂ 14).
151. Børskonsulent JULIUS SCHOVELIN til Udarbejdelse af et Værk om den københavnske Handels Historie i det 19. Aarhundrede, særlig til Studier i Hamborgs og Kristianias Arkiver 600 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
152. SELSKABET TIL UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE til Udgivelse af Luxdorps Dagbøger 2000 Kr. Sjette og sidste Bidrag af en Bevilling paa 13.500 Kr. (²¹/₁₂ 10).
153. Samme til Forberedelse af Udgivelsen af en Fortsættelse for Tiden 1451—1513 af »Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis« ved Dr. phil. William Christensen 2.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 17.500 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).
154. Professor, Dr. phil. C. N. STARCKE til filosofiske Studier 1.200 Kr. (¹⁵/₁₂ 15).

155. Assistent ved Universitetets histologisk-embryologiske Laboratorium, Mag. scient. C. M. STEENBERG til Komplettering af det ham $\frac{3}{1}$ 13 bevilgede Mikroskop (Tillæg til Bevilling $\frac{18}{12}$ 13) 430 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
156. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Cand. mag. K. STEPHENSEN til Bearbejdelse af Krebsdyrmaterialet fra Dr. Johs. Schmidts Togter 1.000 Kr. ($\frac{15}{12}$ 15).
157. Professor, Dr. phil. E. STRÖMGREN til fortsatte astronomiske Undersøgelser 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{21}{12}$ 14).
158. Dr. phil. WILLIAM SØRENSEN (†) til fortsat zoologisk Virksomhed 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($\frac{21}{12}$ 14).
159. Cand. mag. W. THALBITZER til Fremme af hans Arbejde over Østgrønlændernes (Ammassalikernes) Sprog og Kultur (Tillæg til Bevillinger $\frac{21}{12}$ 10 og $\frac{3}{1}$ 13) 4.080 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 10.120 Kr. 02 Øre ($\frac{8}{1}$ og $\frac{21}{12}$ 14 og $\frac{15}{12}$ 15).
160. Samme til en engelsk Oversættelse af c. 10 Ark af hans Arbejde om Østgrønlænderne 250 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 500 Kr. ($\frac{20}{5}$ 15).
161. Fhv. Arkivar A. THISET til Udgivelse af Dr. Henry Petersens Samling af danske Kongesegl 1.000 Kr. Syvende og sidste Bidrag af en Bevilling paa 7.000 Kr. ($\frac{5}{1}$ 10).
162. Underinspektør ved Nationalmuseets 1. Afdeling TH. THOMSEN til Udgivelse af Rettelser og Bemærkninger til Cand. mag. William Thalbitzers Skrift i »Meddelelser om Grønland«, Bd. 39, 500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr. ($\frac{21}{9}$ 15).
163. Professor emer., Dr. phil. VILH. THOMSEN som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 6.000 Kr. ($\frac{30}{6}$ 13).
164. Samme, Professor, Dr. phil. & theol. FR. BUHL og Professor, Dr. phil. DINES ANDERSEN til Konservering og

- Katalogisering af gammel-iranske Haandskrifter i Universitetsbiblioteket 600 Kr. Femte Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr. ($^{20}/_{12}$ 11).
165. Professor, Dr. phil. TH. THORODDSEN til fortsat videnskabelig Virksomhed 2.000 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
166. Samme til fortsat Trykning af et afsluttende islandsk Værk om Resultaterne af hans Rejser paa Island 500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21}/_{12}$ 14).
167. Mag. art. P. K. THORSEN til fortsat Udarbejdelse af en Ordbog over det danske Sprog i Middelalderen (indtil Aar 1600) 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21}/_{12}$ 14).
168. Dr. phil. ALEX. THORSØE til Udgivelse af den danske Rigsdags Historie 1866—1912 500 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
169. Viceprovst paa Regensen, Cand. theol. O. THUNE JACOBSEN til fortsat religionsvidenskabeligt Arbejde 600 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
170. Underbibliotekar, Dr. phil. POUL TUXEN til indologiske Studier 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21}/_{12}$ 14).
171. UDVALGET FOR FOLKEMAAL til fortsat Virksomhed 1.000 Kr. ($^{21}/_{12}$ 14).
172. Landsarkivar G. L. WAD til Udgivelse af »Fra Fyens Fortid. Samlinger og Studier«, i 2 Bind, 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
173. Dr. phil. MARTIN VAHL til fortsatte plantegeografiske Arbejder 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($^{21}/_{12}$ 14).
174. Docent, Mag. art. VILH. WANSCHER til fortsat Studium af Kunstens Historie 800 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
175. Professor, Dr. phil. VALD. VEDEL til fortsatte Studier over det 16. og 17. Aarhundredes europæiske Aandsliv 800 Kr. ($^{15}/_{12}$ 15).
176. Dr. phil. C. WESENBERG-LUND til Ferskvandsunder-

- søgelse vedrørende Arvelighedsspørgsmaalet, samt til Studier over de danske Aars Fauna 1.900 Kr. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 12.500 Kr. ($7/2$ 13 og $15/12$ 15).
177. Samme til Udgivelse af Beretning om de bathymetriske Maalinger i Furesødistriktet 400 Kr. ($18/12$ 13).
178. Samme til fortsatte zoologiske Arbejder 1.500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($21/12$ 14).
179. Cand. theol. P. WESTERGAARD til Udarbejdelse og Udgivelse af et beskrivende Katalog over trykte Portræter af Danske 500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 12.000 Kr. ($21/12$ 14).
180. Assistent ved Carlsberg Laboratorium, Mag. scient. ØJ-VIND WINGE til Fuldendelse af en Undersøgelse over Chromosomtallenes Værdi i phylogenetiske Spørgsmaal (Tillæg til Bevilling $21/12$ 14) 200 Kr. ($15/12$ 15).
181. Professor emer., Dr. phil. & math. H. G. ZEUTHEN som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 4.000 Kr. ($4/10$ 09).
182. Cand. polyt. ERNST ØSTRUP til Afslutning af et Arbejde over Ferskvands- og Saltvandsdiatoméer fra Island 600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling ($21/12$ 14).

Desuden er der af Fondets Midler (udenfor Afdeling B) bevilget Komiteen for Tersløsegaards Bevaring et Tilskud af 100 Kr. aarlig i 3 Aar og det sociale Sekretariat, i Fortsættelse af tidligere Bevillinger, et Tilskud af 300 Kr. aarlig i 3 Aar til dets Bibliotek.

III.

I Overensstemmelse med hvad der er fastsat ved Statutterne for Carlsbergfondet § XXII, lader Direktionen fremdes medfølge den Beretning, den har modtaget fra Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg, og som er en Genpart af den Beretning, det paahviler denne Bestyrelse aarlig at afgive til Hs. Maj. Kongen om Museets Fremgang.

Allerunderdanigst Indberetning
fra
Bestyrelsen for det nationalhistoriske Museum
paa Frederiksborg Slot.

I Aaret fra 1. Oktober 1915 til 30. September 1916 har det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg forøget sine Samlinger med følgende Genstande:

A. Ved Køb:

1. Dronning Louise, Frederik den Fjerdes Gemalinde. Miniature.
2. Dronning Anna Sophie, Frederik den Fjerdes Gemalinde. Maleri af B. Denner.
3. Prinsesse Louise, Landgrev Carl af Hessen-Cassels Gemalinde. Rødkridtstegning.
4. Kong Christian den Ottende. Tegning af I. V. Gertner.
5. Hertug Frederik den Tredie af Holsten-Gottorp. Blyantstegning af Karl van Mander.
6. Christian Holck til Lundbygaard. Miniature. Barneportrait fra 1620.
7. Henrik Holck. Miniature. Barnebillede fra 1620.
Dame af den Reventlowske Slægt. Miniature, malet af G. Saleman.
9. Caroline Sophie von Haxthausen, Hofdame. Malet af la Croix 1738.
10. Greve Flemming Holck-Winterfeld (død 1772). Samtidigt Maleri.
11. Andreas Peter Bernstorff, Greve, Statsminister. Kamé skaaret af Adzer.
12. Johan Ludvig Reventlow, Greve. Fransk Miniature i en Guld- og Skildpadde-Daase.
13. Grev C. D. F. Reventlows Hustru Sophie Frederikke Louise Charlotte, f. v. Beulwitz. Kopi af C. A. Jensen efter Jens Juel.

14. Frederik Ditlev Reventlow, Greve, Gesandt. Marmorbuste af H. V. Bissen.
15. Samme. Miniature, malet af Stelzner.
16. Frederik C. J. Kjærskou, Landskabsmaler, Professor. Malet af Just Holm 1862.
17. Just J. C. Holm, Kunstmaler. Skizze, malet af G. Achen.
18. Christian Carl Brix, Skolemand, Politiker, Etatsraad, Skizze af G. Achen.
19. Oscar Julius Rohmell, Overlæge, Hospitalsdirektør. Skizze af G. Achen.
20. Frederik Zeuthen, Provst, Formand for Indre Mission. Skizze af C. Wentorf.
21. Heinrich Wilhelm Thuerecht von Gerstenberg, Generalmajor, Oversætter. Malet af Hans Henningsen.
22. Vilhelm Hammershøj, Kunstmaler. Skizze af G. Achen.
23. P. A. Schou, Kunstmaler. Selvportrait.
24. Axel Meyer, Fabrikant, Formand for Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk. Skizze af G. Achen.

B. Som Gave:

Fra Fru Kammerherreinde C. E. V. Oxholm:

25. Barneportrait fra 17. Aarhundrede; stammer fra Husum Slot.

Fra Professorinde E. C. A. Løffler:

26. Nicolaj Abraham Abildgaard, Professor, Kunstmaler. Miniature, malet af Turretin.
27. Abildgaards Hustru, født Ottesen. Farvelagt Tegning, udført af N. A. Abildgaard.
28. Søren Abildgaard, Arkivtegner. Samtidig Miniature.
29. Ernst Heinrich Løffler, Kunstmaler. Samtidig Maleri.

Fra Fru M. Rudelbach:

30. Andreas Gottlob Rudelbach, Dr. phil. & theol., Præst.
31. Foregaaendes Hustru, født Bønsøe.

Fra Frk. M. Holm:

32. Nicolai Ulrik Krossing, Skolemand, Forfatter. Malet af M. Jepsen 1871.

Fra Konferensraad C. L. Smidt:

33. Joseph Hambro, Hofraad, Bankier. Marmorbuste af H. V. Bissen.

Fra Fru Hammershøj:

34. Vilhelm Hammershøj, Kunstmaler. Selvportrait.

Fra Skanderborg—Aarhus Amtsråd:

35. C. V. J. Dreyer, Stiftamtmand. Malet af Bertha Wegmann.

Fra cand. jur., Assistent i Justitsministeriet A. Falk-Jensen:

36. P. G. C. Jensen, Højesteretssagfører, Landstingsmand. Malet af C. Wentorf 1911.

Fra en Kreds af Venner:

37. Holger Hammerich, Ingeniør, Folketingsmand. Malet af Bertha Wegmann.

Fra en Kreds af Venner:

38. Holger Petersen, Fabrikejer, Landstingsmand. Malet af Irminger.

Fra Etatsraad Hegel:

39. Frederiksborg Slot efter Branden. Malet af I. Andersen 1860.

Fra Overbestyrelsen for de danske Skytteforeninger:

40. Sølvdrikkehorn, skænket den bedste Skytte 1862 af Landsmænd i England.

C. Ved Bytte.

41. Digteren Johannes Ewald, Gibsbuste udført af Stanley 1784.

Endvidere er Samlingen i Aarets Løb forøget med en stor Del Glaspokaler, som har været i Kongehusets Eje før i Tiden. Desuden med en Del Møbler, udførte af N. A. Abildgaard; en ostindisk Terrin, med Fad, prydet med Vaabner, som viser, at den har været udført for Gesandten, Geheimeraad Carl von Holstein; et ovalt Sølvskrin fra 1671 med Vaabner, som viser, at det er udført for Vicekansler Holger Vind og Margrethe Gedde; et Skrin med Indlægning af ostindisk Arbejde, der har tilhørt Ove Høegh-Guldberg; et Thebord med Fajanceplade af Eckernførde-Arbejde fra 1767.

Museet har i det forløbne Aar fortsat sine Bestræbelser for at faa ordnet Ejendomsforholdet til de paa Museet deponerede Sager. Med Rosenborg er der saaledes truffet en Ordning, hvorefter de gensidigt deponerede Genstande nu er blevne de respektive Museers Ejendom.

Museets Kobberstiksamling er suppleret i Aarets Løb, og Samlingen af Fotografier efter danske Portraiter er, ligesom i de tidligere Aar, betydeligt forøget. Ogsaa til Biblioteket har der fundet betydelige Anskaffelser Sted.

I det forløbne Aar er der udført omfattende Arbejder for at afslutte Opmaalingen af Slottet. Omstøbningen af Sangværkets Klokker, saavel som Arbejdet med Vævningen af Gobelinerne til Riddersalen er ligeledes fortsat. I Aarets Løb har Museet haft Besøg af 51.311 Personer.

København i November 1916.

F. BROCKENHUUS-SCHACK. M. MACKEPRANG. KR. ERSLEV.

IV.

Oversigt over Indtægt, Udgift og Status
for Afdelingerne A, B og C.

Indtægt.

Afdeling A (Laboratoriet).

Statutmæssigt Tilskud fra Fondet	35.000	Kr.	»	Ø.
Andel i Fondets Overskud 1914—1915	40.000	-	»	-
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1914—15	3.113	-	51	-
Rente af Afdelingens Krav paa Fondets Obligationsmasse i 1915—16	35.222	-	76	-
Afgift af Telefonstativ	30	-	»	-
Salg af »Meddelelser« i 1915—16	112	-	14	-
Samlet Indtægt	113.478	Kr.	41	Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1915	42.105	-	02	-
I alt	155.583	Kr.	43	Ø.

Afdeling B (Fondets videnskabelige Understøttelser).

Statutmæssigt Tilskud fra Fondet	40.000	Kr.	»	Ø.
Andel i Fondets Overskud 1914—1915	120.000	-	»	-
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1914—15	4.355	-	88	-
Rente af Afdelingens Krav paa Fondets Obligationsmasse i 1915—16	32.278	-	50	-
Carlsbergfondets Reservefonds Renter i 1914—15, der ifølge Direktionens Beslutning er tillagte Afdeling B, forsaavidt de ikke er forbrugte til Æresboligen paa Gl. Carlsberg eller tillagte Afd. C (jfr. nedf.)	20.872	-	88	-
Samlet Indtægt	217.507	Kr.	26	Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1915	28.158	-	47	-
I alt	245.665	Kr.	73	Ø.

Afdeling C (Frederiksborgmuseet).

Statutmæssigt Tilskud fra Fondet	35.000	Kr.	»	Ø.
Andel i Fondets Overskud 1914—15	40.000	-	»	-
At overføre	75.000	Kr.	»	Ø.

	Overført . . .	75.000	Kr.	»	Ø.
Rente af den med Fondet fælles Kassebeholdning i 1914—15	1.936	-	23	-	
Rente af Afdelingens Krav paa Fondets Obligationsmasse i 1915—16	12.892	-	50	-	
Tillagt Afdelingen ved Direktionens Beslutning af Reservefondets Renter	5.000	-	»	-	
Rente af egen Kassebeholdning	201	-	45	-	
Indtægter af Billetsalg og Forevisning	14.374	-	85	-	
Diverse Indtægter	2.721	-	80	-	
	Samlet Indtægt . . .	112.126	Kr.	83	Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1915	19.540	-	51	-	
	I alt . . .	131.667	Kr.	34	Ø.

Udgift.

Afdeling A.

Laboratoriets Driftsudgifter (foran S. 2)	83.149	Kr.	07	Ø.	
Forøgelse af Afdelingens Krav paa Fondets Obligationsmasse	30.000	-	»	-	
	Samlet Udgift . . .	113.149	Kr.	07	Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1916 udgør	42.434	-	36	-	
		155.583	Kr.	43	Ø.

Afdeling B.

Understøttelser til videnskabelige Arbejder . .	216.399	Kr.	65	Ø.	
Tilskud til Videnskabernes Selskab	10.000	-	»	-	
	Samlet Udgift . . .	226.399	Kr.	65	Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1916 udgør	19.266	-	08	-	
		245.665	Kr.	73	Ø.

Afdeling C.

Administration	16.324	Kr.	15	Ø.	
Museets Drift	23.330	-	02	-	
Samlingens Forøgelse og Vedligeholdelse . . .	37.485	-	76	-	
Gobelinsvævningen	28.885	-	74	-	
Litterær Virksomhed	11.847	-	55	-	
Forskellige Udgifter	8.859	-	11	-	
	Samlet Udgift . . .	126.732	Kr.	33	Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1916 udgør	4.935	-	01	-	
		131.667	Kr.	34	Ø.

Status.

Afdeling A ejede

$\frac{1}{10}$ 1915: 824.832 Kr. 81 Ø. $\frac{1}{10}$ 1916: 855.162 Kr. 15 Ø.

Afdeling B ejede

$\frac{1}{10}$ 1915: 745.458 Kr. 47 Ø. $\frac{1}{10}$ 1916: 736.566 Kr. 08 Ø.¹

Afdeling C ejede

$\frac{1}{10}$ 1915: 306.040 Kr. 51 Ø. $\frac{1}{10}$ 1916: 291.435 Kr. 01 Ø.

¹ Af de givne Bevillinger henstod som endnu ikke udbetalt 407.051 Kr. 61 Ø., hvoraf dog 246.376 Kr. fordeler sig over en længere Arrække.

V.

For Ny Carlsbergfondets Midler er der i 1915—16 indkøbt følgende Kunstværker, der alle er skænkede til Ny Carlsberg Glyptoteks moderne Afdeling:

Malerier:

Inv. Nr. 1770. Delacroix, Eugène: Den vantro Thomas (Jésus Christ et Saint-Thomas). Malet 1846. Olie paa Lærred.

Inv. Nr. 1771. Rodin, Auguste: Kentaur med en ung Mand. Akvarel.

Statue:

Inv. Nr. 1775. Sinding, Stephan: Selvportræt. Bronze.

Ifølge Regnskabsoversigten for Ny Carlsbergfondet for 1915—16 andrager dets Indtægt, Udgift og Status følgende Beløb:

	Indtægt.	
Indtægt fra Bryggeriet Ny Carlsberg i Henhold til Fundatsens § 2 F	100.000	Kr. » Ø.
Renter af Grundfondets Tilgodehavende i Henhold til Fundatsens § 2 F	29.619	- 99 -
Forstrækning fra Carlsbergfondet	41.434	- 45 -
Rentegodtgørelse fra Carlsbergfondet	333	- 33 -
At overføre . . .	171.387	Kr. 77 Ø.

	Overført . . .	171.387	Kr. 77	Ø.
Renter af Grundfondet		12.722	- 50	-
Renter af Kapital		8.115	- »	-
Renter af Driftskapital, tilbageholdt af Bryggeriet Ny Carlsberg		7.581	- 16	-
Renter af Folio og Kontrabog		456	- 46	-
Realisation af Obligationer		75.089	- 76	-
Forskellige Indtægter		800	- »	-
	Samlet Indtægt . . .	276.152	Kr. 65	Ø.
Hertil Kassebeholdning den 1. Okt. 1915 . . .		46.928	- 86	-
	Ialt . . .	323.081	Kr. 51	Ø.
	Samlet Udgift . . .	219.063	- 90	-
Kassebeholdning den 30. Septb. 1916 . . .		104.017	Kr. 61	Ø.

Udgift.

Til Ny Carlsberg Glyptoteks Vinterhave . . .	4.000	Kr.	»	Ø.
Til kunstneriske og andre fundatsmæssige Formaal	79.973	- 29	-	
Til D'Hrr. Helge og Vagn Jacobsen	80.000	- »	-	
Afdrag paa Gæld til Dr. Carl Jacobsens Børn	30.000	- »	-	
Afdrag paa Gæld til Carlsbergfondet	7.581	- 16	-	
Renter af Gæld til Carlsbergfondet	13.809	- 45	-	
Leje af Lokale i Ny Carlsberg Glyptotek . . .	1.500	- »	-	
Administration	2.200	- »	-	
	Samlet Udgift . . .	219.063	Kr. 90	Ø.

Der paahviler Ny Carlsbergfondet følgende Gæld:

1. Den Brygger, Dr. phil. Carl Jacobsen tilkommende Andel i hans og hans Børns Fordring paa Fondet, oprindeligt 905.331 Kr. 44 Øre, nedbragt til 155.331 Kr. 44 Øre, hvilken Andel af Fordringshaveren er overdraget til Ny Carlsbergfondets Grundfond 115.832 Kr. 15 Ø.
2. Til Brygger, Dr. phil. Carl Jacobsens Børn som disses Andel i ovennævnte Fordring, stor 155.331 Kr. 44 Øre 39.499 - 29 -
3. Til D'Hrr. Helge og Vagn Jacobsen 646.243 - 89 -
4. Gæld til Carlsbergfondet 250.590 - 59 -

Ny Carlsbergfondets Grundfonds Aktiver,
opgjort den 1. Oktober 1916.

I. I Henhold til Brygger, Dr. phil. Carl Jacobsens Gavebrev af 18. Juni 1907 Post 1: Andel i det ved Ny Carlsbergfondets Fundats § 2 F stipulerede Overdragelsestilgodehavende	1.454.995 Kr. 80 Ø.
II. Afdrag for Regnskabsaaret 1913—14 paa det under I nævnte Overdragelsestilgodehavende	56.443 - 61 -
III. I Henhold til det under I nævnte Gavebrev Post 2: Restkrav paa Ny Carlsbergfondet af dettes oprindelige Gæld til Grundfondet, stor 565.832 Kr. 15 Ø., hvilket Restkrav andrager	115.832 - 15 -
IV. Afdrag pr. 1. Januar 1915 paa den under III nævnte Gæld	50.000 - » -
V. Obligationer	288.000 - » -
Summa . . .	1.965.271 Kr. 56 Ø.

Desuden ejede Ny Carlsbergfondet pr. 1. Oktober 1916 udenfor Grundfondet Kreditforeningsobligationer til en paalydende Værdi af 140.000 Kroner.

Direktionen for Ny Carlsbergfondet d. 16. Februar 1917.

H. JACOBSEN.

A. P. WEIS.

L. ZEUTHEN.

VI.

Idet Direktionen her skal give en Oversigt over Fondets Indtægter og Udgifter i Aaret samt over dets Formuesstilling, skal man minde om, at efter Bestemmelserne i det nye Fundatstillæg (ndfr. S. 38) skal Fondets Formue udenfor Bryggerierne tilskrives Grundfondet med $\frac{2}{3}$ og Reservefondet med $\frac{1}{3}$. Idet tillige den tidligere Passivpost »Garantifondet« udgaar, fremkommer en Balance for Regnskabsaarets Begyndelse, der er noget forskellig fra den Slutnings-

balance, som er givet i Beretningen for forrige Aar. Med Udeladelse af nogle Specifikationer faar man

Balance den 1. Oktober 1915.

Aktiver:		Kr.	ø.
Carlsberg Bryggerierne		20.298.516,	80
Obligationer		10.083.755,	93
Ejendomskonto		1.665.818,	10
Tilgodehavende fra Ny Carlsbergs Overdragelse ..		371.810,	71
Andet Tilgodehavende		1.958.659,	32
Kassebeholdning		409.943,	87
		<u>34.788.504,</u>	<u>73</u>

Passiver:		Kr.	ø.
Carlsberg Bryggeriernes Passiver		4.149.974,	41
Bryggeriernes Reserve- og Fornylesesfond		4.615.137,	03
Afdelingerne		2.752.706,	83
Ny Carlsberg-Sidens Tilgodehavende for Aaret		50.000,	»
4 ¹ / ₂ % Laan af 1901		1.600.000,	»
Bryggeriernes Krav for Restindestaaende i Pensions-			
kasserne for Tiden før 1901		281.619,	10
Fondets og Laboratoriets Pensionskasser		32.075,	94
Det Jacobsenske Familielegat		156.375,	»
Kursdifference-Konto		872.000,	»
Kapitalkonto		20.278.616,	42
		<u>34.788.504,</u>	<u>73</u>

Til Kapitalkonto svarer:

Fondets staaende Konto i Ny Carlsberg ¹	5.269.631,	14
Fondets Indestaaende i Gamle Carlsberg	6.952.692,	14
— — - Fondets Bygning	838.791,	07
Grundfondet	4.811.668,	05
Reservefondet	2.405.834,	02

I Regnskabsaarene 1910—15 udgjorde Fondets Overskud, d. v. s. Indtægterne med Fradrag af Udgifter til Administration, til Fondets Bygning og til Æresboligen paa Gamle Carlsberg, et samlet Beløb af 4.008.557 Kr. 11 Ø.

¹ »: Ny Carlsberg Bryggeris Værdi med Tillæg af den med Bryggeriet fulgte Driftskapital, men med Fradrag af Ny Carlsbergs Legater.

I de samme Aar blev henlagt til Formueforøgelse et samlet Beløb af 1.974.098 Kr. 42 Ø. saaledes at der ud over den fundatsmæssige Mindstehenlæggelse (ndfr. S. 39) er henlagt 637.912 - 71 -

Fondets Indtægt i Aaret 1915—16 har været 961.122 Kr. 92 Ø.; deraf udgør Renter 319.294 Kr. 01 Ø. Til Administration, Fondets Bygning og Æresboligen paa Gamle Carlsberg er medgaaet 71.987 Kr. 82 Ø., saaledes at Fondets Overskud udgør 889.135 Kr. 10 Ø. Heraf er ekstraordinært henlagt til Reservefondet 200.000 Kr. som Dækning for en Bevilling af Reservefondet, som Direktionen har tilstaaet det nationalhistoriske Museum¹; til Raadighed for Afdelingerne er stillet 360.000 Kr., og til Formueforøgelse er henlagt 329.135 Kr. 10 Ø. Imidlertid viser Kursværdien for Fondets Obligationer (som beregnes efter Gennemsnit af de 3 sidste Aar) en Nedgang paa 54.863 Kr. 64 Ø., saaledes at den regnskabsmæssige Formuefremgang udgør 274.271 Kr. 46 Ø., hvilket Beløb er fordelt mellem Grundfondet og Reservefondet.

Balance den 30. September 1916.

Aktiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Gamle Carlsberg	Kr. 5.665.708, 09
Ny Carlsberg	- 4.337.647, 09
Carlsberg Aftapningsanstalt og andre Nyanlæg	- 4.257.139, »
Ejendommen Matr. Nr. 1440 Udenbys Vester Kvarter	- 185.107, 72
Søndermarkshuset	- 41.515, 18

At overføre 14.487.117, 08

¹ Dette Beløb vil først næste Regnskabsaar fremtræde paa Afdeling C.s Regnskab; foreløbigt er det paa Balancen opført under Afdelingernes Tilgodehavende for det løbende Aar.

		Kr.	Ø.
Overført	_____	14.487.117,	08
Bryggeriet Alliance	Kr. 235.000, »		
Beholdninger	- 4.072.313, 90		
Kassebeholdning	- 571.625, 56		
Udestaaende Fordringer m. m.	- 1.950.346, 64		
		21.316.403,	18
Obligationer :			
a. Børseffekter	Kr. 9.127.800, »		
b. Prioritetsobligationer	- 1.163.890, 55		
		10.291.690,	55
Ejendomskonto		1.665.818,	10
Tilgodehavende fra Ny Carlsbergs Overdragelse		250.000,	»
Andet Tilgodehavende		2.536.364,	95
Kassebeholdning		335.777,	62
		<u>36.396.054,</u>	<u>40</u>

Passiver:

Carlsberg Bryggerierne:

Pensionskasserne	Kr. 1.071.618,	07	
Gældsbrevs-konto	- 61.350,	23	
Prioritets-konto	- 224.708,	90	
Ny Carlsbergs Reservefond for Kautionsforpligtelser	- 50.000,	»	
Tilbageholdt til Driftskapital af Ny Carlsberg	- 608.054,	67	
Tilbageholdt til Driftskapital af Gamle Carlsberg	- 788.237,	32	
Anden Gæld	- 1.827.971,	71	
Gamle Carlsbergs Prioriteter	- 118.118,	43	
Ny Carlsbergs Legater	- 205.000,	»	
		4.955.059,	33
Bryggeriernes Reserve- og Fornyelsesfond		4.765.445,	59

Afdelingerne:

a. Laboratoriebygningen	Kr. 531.096,	54	
b. Afdelingernes Krav paa Fondet	- 1.883.163,	24	
c. Tilgodehavende for Aaret	- 568.893,	29	
		2.983.153,	07
Ny Carlsberg-Sidens Tilgodehavende for Aaret		210.000,	»
4 ¹ / ₂ 0/0 Laan af 1901		1.500.000,	»
Bryggeriernes Krav for Restindestaaende i Pensions- kasserne for Tiden før 1901		271.907,	98
		<u>14.685.565,</u>	<u>97</u>
At overføre			

13. April.

73

6. Møde.

	Kr.	Ø.
Overført . . .	14.685.565,	97
Fondets og Laboratoriets Pensionskasser	34.709,	61
Det Jacobsenske Familielegat	163.020,	94
Fondet vedrørende Dahlerups Ordbog	18.870,	»
Kursdifference Konto	941.000,	»
Kapitalkonto	20.552.887,	88
	<u>36.396.054,</u>	<u>40</u>

Til Kapitalkonto svarer:

Fondets staaende Konto i Ny Carlsberg	5.269.631,	14
Fondets Indestaaende i Gamle Carlsberg	6.952.692,	14
— — — — — Fondets Bygning	838.791,	07
Grundfondet	4.994.515,	69
Reservefondet	2.497.257,	84

VII.

Prof. WARMING, hvis Funktionstid udløb med dette Aar, genvalgte af Videnskabernes Selskab til Medlem af Direktionen for det følgende Tiaar, og samtidig genvalgte fhv. Direktør KOEFOED til Tilforordnet i Laboratoriebestyrelsen for det følgende Femaar.

Under 9. Marts 1916 oprettede Direktionen et Tillæg til Carlsbergfondets Fundats, hvilket under 2. Decbr. s. A. opnaaede kgl. Konfirmation. Ved dette Fundatstillæg ophævedes den tidligere Bestemmelse om, at Fondets Grundfond skulde have en vis Maximumsstørrelse, fastsat af Direktionen, ligesom Reservefondets Ansættelse til 1 Million Kroner; i Stedet fastsattes, at af Fondets udbyttegivende Midler udenfor Bryggerierne skulde to Trediedele tilskrives Grundfondet og en Trediedel Reservefondet, og at begge fremtidig skulde forøges ved Henlæggelser til dem i samme Forhold. Om Henlæggelse til Formueforøgelse fastsattes nærmere, at den gennemsnitsvis, regnet fra Aar 1910, aldrig maatte udgøre mindre end en Trediedel af Fondets aarlige Overskud, d. v. s. Fondets Aarsindtægt med Fradrag af Udgifterne til Administration, til Fondets Bygning ved Vester Boulevard og til Æresboligen paa Gamle Carlsberg. Medens

Grundfondet er urørligt, kan der af Reservefondet ydes Tilskud til ekstraordinære Udgifter, dog at hvad der saaledes benyttes, snarest mulig skal erstattes af Fondets Overskud.

I Forbindelse hermed fremsatte Direktionen i Videnskabernes Selskab Forslag til en ny Redaktion af Carlsbergfondets Statuter, og Selskabet vedtog disse i sit Møde d. 24. Marts 1916; Hs. Maj. Kongen bifaldt under 2. Decbr. s. A. de derved skete Forandringer i de under 3. Jan. 1889 og 24. Novbr. 1896 konfirmerede Tillæg til Fondets Statuter. De dermed i Kraft traadte nye Statuter er i alt væsenligt stemmende med Fondets oprindelige og de i Tidens Løb dertil komne 5 Tillæg, og der er af Forandringer kun Grund til at nævne, at der er opstillet nye Regler for, hvorledes den Sum, som aarlig stilles til Raadighed for Fondets Afdelinger, fordeles mellem disse; det er derved sikret, at Afdeling B, Fondets videnskabelige Understøttelser, faar en stigende Andel i Raadighedssummen, efterhaanden som denne vokser¹.

Direktionen for Carlsbergfondet 26. Februar 1917.

C. CHRISTIANSEN. A. B. DRACHMANN. KR. ERSLEV.

HECTOR JUNGENSEN. EUG. WARMING.

Til *Medlem af Carlsbergfondets Direktion* valgtes V. HENRIQUES i afdøde Professor H. Jungersens Sted og for Resten af dennes Funktionstid, d. v. s. til 25. September 1924.

¹ Det nye Fundatstillæg og Statutterne m. m. vil blive trykt i et Hæfte: »Tredie Tillæg til Aktstykker vedrørende Carlsbergfondets».

7. Mødet den 27de April.

(Tilstede var 36 Medlemmer, nemlig SØRENSEN, *fungerende Vicepræsident*, Christiansen, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, Kroman, P. E. Müller, Erslev, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Juel, Buhl, Rosenvinge, Troels-Lund, Raunkiær, Hude, A. Christensen, Henriques, Andersen, Knudsen, Thoroddsen, Blinkenberg, Brønsted, Hjelmlev, Nielsen, Poulsen, Bjerrum, Fibiger, Hansen Ostenfeld, *Sekretæren*, C. O. Jensen, J. L. W. V. Jensen).

Sekretæren meddelte, at Selskabet den 25. April havde mistet sit af Aar ældste Medlem H. KRABBE, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse $\frac{7}{4}$ 76.

O. JESPERSEN fortsatte sin Meddelelse om Nægtelsernes Sproglære, særlig i Engelsk og Dansk. Den vil blive trykt paa Engelsk i »Meddelelserne«.

Derefter gav C. CHRISTIANSEN en Meddelelse om Kondensatorballometret og nogle af dets Anvendelser. Den vil blive trykt i »Meddelelserne«.

Endelig gav M. KNUDSEN en Meddelelse om Fordampning fra Krystaloverflader, som ligeledes vil blive trykt i »Meddelelserne«.

Fra Klasserne var kommen Meddelelse om Valg af *Formænd* for de kommende 3 Aar. Den historisk-filosofiske havde — da L. F. A. WIMMER ikke ønskede Genvalg — valgt FR. BUHL, den naturvidenskabelig-mathematiske havde genvalgt S. P. L. SØRENSEN.

Til *Medlem af Kassekommissionen* for de kommende 4 Aar genvalgtes J. L. W. V. JENSEN.

Der foretoges Afstemning over de i forrige Møde indbragte Forslag om Optagelse af nye Medlemmer. Valgte blev:

I den *historisk-filosofiske Klasse* som udenlandske Medlemmer: Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Kristiania, Dr. HJALMAR S. FALK og Professor i de slaviske Sprog ved Universitetet i Upsala, Dr. J. A. LUNDELL.

I den *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* som indenlandske Medlemmer: Professor i teoretisk Fysik ved Universitetet, Dr. phil. NIELS BOHR og Professor i Elektroteknik ved Polyteknisk Lærestanstalt P. O. PEDERSEN.

Der besluttedes en Nyordning af Selskabets Publikationer, som krævede nogle Ændringer i Selskabets Vedtægter. Disse blev — efter at have været anmeldte 4 Uger forud — underkastede 1. Behandling den 13. April og nu endelig vedtagne ved 2. Behandling:

Ændringer i Selskabets Vedtægter:

§ 13.

Fjerde Punktum: »Det til Offentliggjørelse . . . Redaktøren« ombyttes med:

Han affatter den aarlige »Oversigt« over Selskabets Virksomhed.

I tredje Stykke ombyttes i Linie 2 »Skrifter« med *Publikationer* og i Linie 3—4 »de ved Selskabet udgivne Skrifter« med *Selskabets Publikationer*.

§ 14 affattes saaledes:

Redaktøren besørger Udgivelsen af Selskabets Publikationer, saavel af »Oversigten« som af de Afhandlinger, der antages til Udgivelse i Selskabets »Meddelelser« eller »Skrifter«. Afhandlingerne i begge disse Rækker kunne foruden paa Dansk udkomme paa de Sprog, som Selskabet til enhver Tid billiger. Resumé af de danske Afhandlinger kan gives paa et af disse Sprog. Afhandlingerne fordeles efter Stoffet i forskellige Afdelinger og udkommer, saasnart de ere trykte; naar et passende Omfang er naaet, samles de indenfor hver Afdeling til hele Bind.

Redaktøren afhandler det fornødne angaaende Salget af Publikationerne med vedkommende Boghandler.

§ 19.

I Linie 4 og 9 ombyttes »Skrifter eller Oversigter« med: *Publikationer.*

§ 21.

I Linie 10 ombyttes »Skrifter eller i dets Oversigter« med: *Publikationer.*

I Overensstemmelse hermed vedtoges følgende:

Nyordning af Selskabets Publikationer:

- I. Selskabet optager i alle sine Publikationer foruden Afhandlinger paa Dansk (samt Norsk og Svensk) ogsaa saadanne paa Engelsk, Fransk, Latin og Tysk. Resuméer af de danske Afhandlinger kan gives paa et af de nævnte fremmede Sprog.
- II. Selskabet udgiver foruden de to Rækker i Kvart, der foreløbig fortsættes som hidtil, følgende Publikationer:
 - 1) Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Virksomhed i Arbejdsaaaret 19 . . — 19 . . Denne omfatter kun Selskabets forretningsmæssige Meddelelser, om muligt med korte Referater af de videnskabelige Meddelelser, der ikke trykkes i Selskabets Publikationer. Oversigten udsendes hvert Aar i Slutningen af Maj eller Begyndelsen af Juni Maaned.
 - 2) Historisk-filologiske Meddelelser.
 - 3) Filosofiske Meddelelser.
 - 4) Matematisk-fysiske Meddelelser.
 - 5) Biologiske Meddelelser.
- III. De enkelte Afhandlinger forsynes med særligt Titelblad og Omslag samt fortløbende Nummer indenfor det enkelte Bind, hvortil de høre. Fællestitlen anbringes som Overtitel med Bindtal og Nummer. Afhandlin-

gerne bringes straks enkeltvis i Handelen til en Særpris, der beregnes lidt højere end Subskriptionsprisen. De samles i Bind for Meddelelsernes Vedkommende paa ca. 30 Ark, for Skrifternes Vedkommende paa ca. 60 Ark.

IV. Subskriptionsprisen forhøjes noget.

I Tilknytning hertil besluttede Selskabet endvidere:

- 1) Den nuværende Pris pr. Ark af Selskabets Publikationer, 25 Øre, forhøjes til 35 Øre pr. Ark (8vo eller 4to), hvilken Pris dog for hele Bind af »Meddelelser« eller »Skrifter« reduceres til 25 Øre pr. Ark. Samtidig forhøjes Prisen for hver Tavle i 8vo fra 25 Øre til 35 Øre og for hver Dobbelttavle i 8vo fra 35 Øre til 50 Øre, medens Tavler i 4to beregnes til 50 Øre pr. Tavle istedetfor den nuværende Pris 35 Øre.
- 2) Sproglig Revision af de paa fremmede Sprog i Selskabets Publikationer udgivne Arbejder bekostes af Selskabet efter en Takst, som til enhver Tid nærmere bestemmes af Redaktøren. Ligeledes bekoster Selskabet Oversættelsen til fremmede Sprog (resp. sproglig Revision) af Resuméerne af danske Afhandlinger, naar Selskabet ved deres Forelæggelse har vedtaget, at saadanne Resuméer skal ledsage dem. — Resuméerne bør ordentligvis i Omfang ikke overskride $\frac{1}{5}$ af Afhandlingerne.
- 3) Redaktøren tilvejebringer et Overslag over samtlige Udgifter ved Udgivelsen, saavel af Medlemmernes Arbejder, der forelægges paa Møderne, som af Arbejder af Ikke-Medlemmer, der af Selskabet er ansete for værdige til Optagelse i dets Publikationer. I Forbindelse med Kassekommissionens Formand afgør han da, om den foreliggende Status skulde gøre det nødvendigt at udsætte Trykningen, indtil den samlede Kassekommission ved Behandling af Budget eller Tillægsbevilling i December

og Maj har udtalt sig derom, og Selskabet i Henhold hertil har vedtaget det.

- 4) Naar Talen er om Arbejder af Ikke-Medlemmer, følges endvidere den Praksis, at det nedsatte Bedømmelsesudvalg sender den afgivne Bedømmelse ledsaget af Forfatterens Manuskript til Redaktøren, der forelægger Bedømmelsen i Selskabet tilligemed de Bemærkninger, hvortil Manuskript og Bedømmelse maatte give ham Anledning, og Selskabet kan allerede ved Godkendelsen af et saadant Arbejde gøre dets Optagelse i Publikationerne afhængig af en nøjere finansiel Prøvelse.

Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet afgav følgende Beretning om sin Virksomhed i Aarene 1914—1916:

Efter at Kommissionens Virksomhed foranlediget af Tidsforholdene har været indstillet i to Aar, blev den i Fjor genoptaget, idet Underbibliotekar, Dr. phil. Ellen Jørgensen i Oktober 1916 sendtes paa en to Maaneders Undersøgelsesrejse til Sverige for at afslutte de tidligere indledede Registreringsarbejder i Stockholm (Kgl. Bibliotek, Skoklostersamlingen i Rigsarkivet) og derefter paabegynde Gennemgangen af Samlingerne i Uppsala. Frk. Jørgensen hjembragte 576 Registratursedler og er med dem naaet igennem omtrent Halvdelen af Uppsala-Samlingerne (Brevene undtagne).

En systematisk Undersøgelse af Universitetsbiblioteket i Uppsala med dets mange Samlinger af ældre dansk Litteratur har længe været ønskelig, og Kommissionen finder, at Resultatet af den nu stedfundne Gennemgang svarer til Forventningerne. Paa Grundlag af den vil man for det første kunne skaffe sig en tilnærmelsesvis rigtig Forestilling om Arten og Omfanget af Stephan Hansen Stephanius' Samlinger, hvilket ikke alene har megen bibliotekshistorisk

Interesse, men ogsaa er af stor Betydning for Studiet af dansk Historie og Litteratur. Et Resultat af Undersøgelserne foreligger i Afhandlingen: »St. Joh. Stephani Manuskripter«, som Frk. Jørgensen offentliggør i »Nordiskt tidskrift för bok- och biblioteksväsen«. Men dernæst er der fremdraget ikke saa faa Haandskrifter, som ikke vil kunne lades upaaagtede af dem, der sætter sig til Opgave at skildre dansk Aandsliv i det 15de Aarhundrede, særlig naturligvis den religiøse Side af dette, delvis dog ogsaa den verdslige — eksempelvis kan nævnes Fundet af en Vagantvise, fordi vort Kendskab til denne Litteraturgrens Forekomst paa dansk Grund hidtil har indskrænket sig til nogle Sange af Morten Børup. Endelig kaster det nye Materiale Lys over Afsnit af det 16de Aarhundredes Lærdomshistorie, særlig saadanne, der ligger de akademiske og litterære Bevægelser i Hovedstaden fjærnere, men som netop derfor har saa meget større Interesse, idet de bærer Vidnesbyrd om boglig Syslen af religiøs eller historisk Art i Landets Præstegaarde eller omkring i Købstæderne. Maaske maa her fremhæves Skibspræsten Peder Madsens Optegnelsesbog som noget, der kunde fortjene Opmærksomhed.

Kommissionen erholdt i 1916 sit Aarsbudget forhøjet fra 1200 til 1600 Kr.

Regnskabet stiller sig saaledes:

1914.

Indtægt:

Overført fra 1913.....	110 Kr. 46 Øre	
Bidrag for 1914.....	1.200 — 00 —	
		1.310 Kr. 46 Øre

Udgift:

Sekretærløn.....	300 — 00 —	
		Rest at overføre ... 1.010 Kr. 46 Øre

1915.*Indtægt:*

Overført fra 1914.....	1.010 Kr. 46 Øre	
Bidrag for 1915.....	1.200 — 00 —	
Renter for 1914 og 1915..	54 — 66 —	
	<hr/>	2.265 Kr. 12 Øre

Udgift:

Sekretærløn.....	300 — 00 —	
	<hr/>	Rest at overføre ... 1.965 Kr. 12 Øre

1916.*Indtægt:*

Overført fra 1915.....	1.965 Kr. 12 Øre	
Bidrag for 1916.....	1.600 — 00 —	
Renter for 1915 og 1916..	119 — 12 —	
	<hr/>	3.684 Kr. 24 Øre

Udgift:

Honorarer.....	915 Kr. 00 Øre	
Sekretærløn.....	300 — 00 —	
	<hr/>	1.215 — 00 —
		Rest at overføre ... 2.469 Kr. 24 Øre

Som Sekretær i Stedet for Bibliotekar Carl S. Petersen, der har anmodet om at maatte fratræde, har Kommissionen antaget Underbibliotekar, Dr. phil. Frk. Ellen Jørgensen fra 1. Januar d. A. at regne.

I Marts 1917.

H. O. LANGE. JOH. STEENSTRUP. KR. ERSLEV.

Sekretæren havde tilsendt Selskabet følgende Skrivelse:

Da jeg gaar i mit 79de Aar, er det vistnok paa Tide, at jeg beder mig fritaget for mit nuværende Hverv som Selskabets Sekretær fra 1. Oktober d. A., til hvilken Tid det Efterarbejde, som knytter sig til det nu snart forløbne Selskabsaar, vil kunne være tilendebragt. Jeg vil da forlade denne Stilling med oprigtig Tak til Selskabet og dets Medlemmer for al den Velvillie, der er vist mig i de

mange Aar, jeg har haft den Ære og Glæde at være dets Sekretær.

København den 27. April 1917.

H. G. ZEUTHEN.

Selskabet bevilgede den ansøgte Fritagelse og besluttede at afholde Valg af Sekretær i det følgende Møde.

8. Mødet den 11te Maj.

(Tilstede var 49 Medlemmer, nemlig SØRENSEN, *fung. Vicepræsident*, Christiansen, Topsøe, Warming, Steenstrup, Gertz, Heiberg, Høffding, Kroman, P. E. Müller, Erslev, Boas, Prytz, Salomonsen, Jónsson, Johannsen, Jespersen, Bang, Juul, Buhl, Kålund, Rosenvinge, Troels-Lund, Rubin, Raunkiær, Hude, A. Christensen, Henriques, Lange, J. L. W. V. Jensen, Andersen, Knudsen, Thoroddsen, Blinkenberg, Sandfeld Jensen, Bock, Brønsted, Hjelmlev, Nielsen, Poulsen, Bjerrum, Fibiger, Hansen Ostenfeld, Krogh, Nørlund, Bohr, P. O. Pedersen, *Sekretæren*, C. O. Jensen).

B. BANG talte nedenstaaende Mindeord over Selskabets afdøde Medlem H. KRABBE.

Det er efter min Mening en køn Skik, at der her i Selskabet udtales nogle Mindeord om afdøde Medlemmer, og jeg har derfor gerne imødekommet Sekretærens Ønske om at sige nogle Ord om min gamle Ven og Kollega HARALD KRABBE, som døde den 25. April.

Der turde være saa meget mere Grund dertil, som KRABBE's Virksomhed sandsynligvis er ret ukendt for de fleste af Selskabets yngre Medlemmer. Han var med sine 86 Aar Senior her, om han end i Anciennitet kun var den tredie, og han blev optaget som Medlem for 41 Aar siden. Naar hertil kommer, at han i omtrent 35 Aar har haft et yderlig svagt Syn, ja i mange Aar været næsten blind, er det let forstaaeligt, at den Tid, da han udfoldede sin videnskabelige Virksomhed, maa ligge langt tilbage.

Han blev født i København 13. Marts 1831 som Søn af dav. Kaptejn, senere Generallicutnant Ole Krabbe. I 1848 blev han Student fra Metropolitanskolen, studerede Medicin, tog Lægeeksamen 1855 og var saa i 2 Aar Kandidat ved Frederiks Hospital. Den medicinske Doktorgrad erhvervede han 1857 ved en Afhandling om Fosforsyremængden i Urinen og om fosforsure Jordarters Udfældning deraf ved Kogning. Interesse for den praktiske Lægegerning har han næppe haft i synderlig Grad; han siger i hvert Fald i sin Selybiografi: »Med særdeles Forkærlighed for de naturvidenskabelige Studier har jeg fortrinsvis ofret disse min Tid«. Han har da uden Tvivl i sin Studietid været stærkt paavirket af STEENSTRUP og ESCHRICHT, ligesom jeg formoder, at han allerede dengang har været i Forbindelse med HANNOVER og har lært af ham at bruge Mikroskopet. Han stod i alt Fald senere i ret nært Forhold til denne udmærkede Mand.

Det blev som Zoolog, specielt som Helmintholog, han kom til at udøve sin væsentligste videnskabelige Virksomhed. At han særlig kom ind paa Studiet af Indvoldsormene var ret naturligt, idet det jo netop var en Periode, hvor Studiet af disse Dyr blev drevet med stor Iver og gav højst interessante Resultater. Den ydre Anledning var forøvrigt, at han som Kandidat paa Hospitalet fik Lejlighed til at iagttage et Tilfælde af Ekinokokker i Lungerne, som han har beskrevet i det af FENGER udgivne Bind af »Hospitalsmeddelelser«.

I 1857—58 foretog han en længere Udenlandsrejse, hvorunder han især studerede hos JOHANNES MÜLLER og VIRCHOW. Da han kom hjem, overtog han den beskedne Stilling som Assistent i Anatomi hos H. BENDZ ved den dengang lige oprettede Veterinær- og Landbohøjskole, og i denne Stilling forblev han i 22 lange Aar, medens hans Kam-

merater (f. Eks. Edm. Hansen, Plum, Reisz, Fr. Trier) naaede fremragende Stilling indenfor Lægestanden.

Han havde naturligvis en saa godt som sikker Udsigt til at succedere BENDZ som Professor i Anatomi og Fysiologi — men iøvrigt formoder jeg, at det, der især forsonede ham med de smaa Kaar og den uanselige Stilling, var den rige Lejlighed, som den gav ham til at studere Indvoldsormene hos Dyrene. Til dette Studium hengav han sig i alt Fald med utrættelig Flid i en lang Aarrække.

Af væsentlig Betydning for hans Studier blev det, at han i 1863 af Regeringen blev sendt til Island for at undersøge Ekinokksygdommens Aarsagsforhold.

SCHLEISNER havde i 1849 i sin Nosografi over Island henledet Opmærksomheden paa, at Befolkningen dér i overordentlig Grad hjemsøgt af en ejendommelig Leversygdom, og i 1853 godtgjorde ESCHRICHT, at denne saakaldte Hydatidesygdom fremkaldtes af den store Blæreorm Ekinokokken (Vid. Selskabs Forhandlinger 1853, S. 211). Med dennes Udvikling var man dengang ikke fuldt paa det rene. Vel var det i 1852 lykkedes v. SIEBOLD at finde i Tarmene hos Hunde, som han havde indgivet Ekinokokker fra Husdyr, en ganske lille, hidtil ukendt Bændelorm, som man altsaa maatte antage for at være den til Blæreormen svarende Tænie, men først 1861—62 lykkedes det LEUCKART at føre det fulde Bevis for Samhørigheden ved at frembringe Blæreormen hos Svin, som han fodrede med kønsmodne Led af denne lille Bændelorm. Og endnu var det ikke sikkert, at Menneskets Ekinokok var den samme som Drøvtyggernes og Svinets, idet deres Udseende er ikke saa lidt forskellig. Menneskets er oftest betydelig større og mere tykvægget end Dyrenes, og den indeholder ofte Døttreblærer (E. altricipariens), medens Dyrenes i Reglen er en enkelt Blære, som paa sin Indside fremskyder smaa Knopper, i hvilke Bændelormshovederne dannes (E. scoleicipariens). Nogle

Forskere — f. Eks. KÜCHENMEISTER — mente, at disse Forhold betegnede en Artsforskelse, og at det derfor ingenslunde var givet, at ogsaa Mennesket fik sin Ekinokok fra Hundens lille Tænie.

Paa dette Punkt fik KRABBE'S Undersøgelser paa Island væsentlig Betydning, idet han med Assistance af den bekendte Distriktslæge JÓN FINSSEN godtgjorde, at man ved Fodring af Hunde (der fra Fødslen af var holdt isolerede, saaledes at de ikke kunde være blevne tilfældigt inficerede fra Slagteaffald) med Ekinokokker fra Mennesker kunde fremkalde i deres Tarme den lille Tænia Echinococcus, ganske som naar de fodredes med Ekinokokker fra Dyr. Dette Resultat blev iøvrigt samtidig opnaaet af Dr. NAUNYN i Berlin.

KRABBE opholdt sig 5 Maaneder paa Island og foretog i den Tid en Mængde Undersøgelser angaaende Indvoldorm hos Dyr. Hos 28 % af de talrige Hunde, han undersøgte, fandt han Tænia Echinococcus, medens han i Danmark kun havde fundet dem hos $\frac{1}{2}$ %. Det blev derved let forstaaeligt, at Islænderne var i høj Grad udsatte for at inficeres med Blæreorm fra Hundene, der fandtes i urimeligt stort Antal (5—6 paa hver Gaard) og levede i inderligt Samliv med Menneskene, hvis Renlighedssans dengang ikke var meget udviklet. Han bekræftede tillige det af FINSSEN paaviste Forhold, at Kvæg og Faar paa Island var overordentlig plagede af Ekinokokker, saaledes at Hundene havde meget let Adgang til at inficeres ved at æde Indvoldene af slagtede Dyr.

KRABBE fremsatte naturligvis Forslag til rationel Bekæmpelse af Ekinokokygen. Han fik trykt paa Islandske og uddelt til Befolkningen et lille Skrift, der gav Oplysning om de Farer, der truede Mennesker og Husdyr fra Hundens Bændelorm (ikke blot Ekinokokker, men ogsaa den hos Faaret hyppige Drejesyge, fremkaldt af en anden Blæreorm, Coenurus, der udvikler sig i Faarets Hjerne), og anviste de

Veje, ad hvilke Sygdommen kunde undgaas. I 1869 udkom paa Grundlag af hans Forslag en Forordning, der sigtede til at begrænse Hundeholdet og holde Hundene fri for Tænier. Da det efter 20 Aars Forløb viste sig, at Forordningen ikke havde medført nogen Formindskelse af Hundeholdet, blev der 22. Maj 1890 givet en Lov, der indførte en almindelig Hundeskat foruden at indskærpe det tidligere givne — men ikke overholdte — Paabud om at nedgrave eller opbrænde Slagteaffald af Dyr, der var befængte med Blæreorm. Denne Lov synes at have hjulpet, og af endnu større Betydning har det formentlig været, at Forstaaelsen af Ekinokoksygdommens Afhængighed af Hundens Bændelorm er trængt mere igennem og Befolkningens Sans for Renlighed bleven betydelig forbedret. Hundeholdet skal faktisk være bleven indskrænket til det nødvendigste, og Ekinokoksygdommen være aftaget meget i Hyppighed. En Medicinalstatistik foreligger kun for nogle faa Perioder; ifølge den var der i Aarene 1896—99 forekommet c. 200—240 Tilf. aarlig, medens der i Aarene 1905—06 kun forekom 80—100 aarlig, 1909 anmeldtes 80 nye Tilfælde, 1910 68. Til Sammenligning tjener, at man i 60erne antog, at mindst 2—3 % af Befolkningen led af nævnte Sygdom σ : omtrent 1500 Mennesker.

Prof. FINNUR JÓNSSON har været saa venlig at meddele mig, at det paa Island anses for aldeles sikkert, at Ekinokoksygdommen er trængt betydeligt tilbage, og henvist til en Afhandling af Prof. GUDM. MAGNUSSON i Reykjavik Universitets Aarbog 1913, hvori han yder KRABBE'S Arbejde for denne Sag stor Anerkendelse.

1865 fik Krabbe optaget i Vid. Selskabs Skrifter en større Afhandling (med 7 Tavler) — »helmintologiske Undersøgelser i Danmark og paa Island« — hvori han gør Rede for de her omtalte og for adskillige andre Undersøgelser. Dette Værk blev næste Aar udgivet paa Fransk,

Hans andet betydelige videnskabelige Arbejde er »Bi-

drag til Kundskab om Fuglenes Bændelorme« med 10 Tavler (Vid. Selskabs Skrifter 1869). Han gør deri Rede for det betydelige Materiale, han selv eller ved flere Medarbejderes Hjælp har samlet; den største Del af Materialet har han dog faaet fra Universitetsmuseet samt fra forskellige store tyske Samlinger. Ialt har han deri beskrevet 123 Arter af Tænier hos Fugle, hvoraf 58 nye.

1882 føjede han hertil en mindre Afhandling »Nye Bidrag til Kundskab om Fuglenes Bændelorm« med 2 Tavler, hvori han skildrer 42 Arter af Tænier, hvoraf de 25 ikke var kendte før. Materialet stammer for største Delen fra Indsamlinger, som den russiske Naturforsker FEDTSCHENKO foretog 1870—71 i Turkestan, og som findes i Universitetsmuseet i Moskva. — Krabbes Redegørelse for disse er trykt paa Russisk i 1879.

Foruden disse større Arbejder har han i Vidensk. Selskabs Oversigter, i naturh. Forenings vid. Meddelelser og i Tidsskrift for Veterinærer meddelt adskillige Undersøgelser angaaende Indvoldsorme, saaledes om Sælers og Tandhvalers Spolorm, om Husdyrenes Indvoldsorme, endvidere om parasitiske Midder. I 1866 og 69 holdt han ved Universitetet Forelæsninger over Indvoldsorme.

I Treserne skrev han flere smaa Afhandlinger om Trichiner og gjorde en Del Forsøg angaaende deres Ødelæggelse ved Svinekødets Opvarmning og Saltning. Af Interesse er ogsaa hans i en lang Aarrække fortsatte Undersøgelser af Bændelorm, der var afdrevet fra Mennesker. I 5 Afhandlinger (de fleste i Nord. med. Arkiv) har han gjort Rede for 450 Tilfælde af Bændelorm og bl. a. paavist, at *Tænia solium*, som i Begyndelsen var den hyppigste, siden 1880 er bleven meget sjælden.

Saa længe hans Syn tillod ham det, arbejdede han saaledes med utrættelig Flid med sit Speciale, Helminthologien. Det faldt vel ikke i hans Lod at føre Videnskaben ind paa nye

Baner, men hans Undersøgelser var omhyggelige og paalidelige, og hans Navn blev ved dem kendt og anset mellem Fagmænd overalt i Verden. Et Vidnesbyrd herom er bl. a. den meget store Samling af Særtryk af helminthologiske Arbejder, der blev sendt ham, og som han har skænket til Højskolens Bibliotek.

1880 opnaaede han endelig den Stilling, han saa længe havde ventet paa, idet han blev udnævnt til Lærer i Anatomi (til 1893 tillige i Fysiologi) ved Veterinær- og Landbohøjskolen, men allerede et Par Aar efter blev hans Syn saa svagt, at det nødvendig maatte hæmme hans Virksomhed som Lærer og især som videnskabelig Forsker.

Hans Nøjagtighed, Samvittighedsfuldhed og hans Evne til at give en kortfattet og klar, om end ikke livlig Fremstilling gjorde ham dog til en paaskønnet Lærer, og hans i 1885 udgivne lille Lærebog i Anatomi (»Erindringsord til Forelæsningerne over Hestens Anatomi« med et Tillæg om Afvigelserne hos de andre Husdyr 1889) var ved sin knappe Form vel tilpasset til Elevernes Tarv. I sin Assistenttid havde han udført mange gode Museumspræparater, der tillige benyttedes ved Undervisningen, saaledes smukke, opmejslede Tandpræparater og tørrede Injektionspræparater af Arterierne, men af selvstændige Bidrag til Studiet af Husdyrenes Anatomi har han iøvrigt kun leveret et Par smaa Arbejder om Tyggeredskaberne og om Knæleddet hos Hesten.

Hans Virksomhed som Lærer angik ikke alene Veterinærerne, men ogsaa Landmændene samt Eleverne paa Ride-skolen. Til Brug for begge disse Elevklasser udgav han i 1892 en kort Fremstilling af »Huspattedyrenes, særlig Hestens Bygning og Liv«. Ogsaa for Kunstakademiets Elever docerede han af og til Hestens Anatomi.

For Dyrlægestanden fik hans mangeaarige Virksomhed som Udgiver af Tidsskrift for Veterinærer (fra

1871—76 sammen med Bagge, derefter alene til 1894) stor Betydning. Det var i største Delen af dette Tidsrum Dyr-lægernes eneste faglige Organ. Selv offentliggjorde han heri mange Artikler ikke blot om Parasiter, men ogsaa om forskellige, mest epizootiske Sygdomme, samt i 1871 en Række indgaaende Undersøgelser om Legemsvarmen hos sunde Husdyr, noget som dengang ikke var tilstrækkelig klarlagt. Fra 1871—1900 udgav han Aarsberetningen for det veterinære Sundhedsraad, af hvilket han i mange Aar var Medlem.

KRABBE var saaledes en meget flittig og virksom Mand. Han var pligtopfyldende, punktlig og nøjagtig i al sin Gerning; af Karakter var han i høj Grad retsindig, velvillig og fordringsløs, og han bar som en Mand sin tunge Skæbne at miste Synet. Han var trofast i Venskab og bevarede mange Venner fra sine unge Dage saavel her hjemme som i Udlandet (bl. a. ERNST HÄCKEL i Jena). Gennem sin udmærkede Hustru kom han i nøje Forhold til mange Islændere, og ikke faa af dem gæstede hans lykkelige Hjem.

Saalænge han kunde færdes ude, gav han næsten altid Møde her i Selskabet, og det er derfor med Føje, at Krøyer har anbragt hans karakteristiske Skikkelse som en af Forgrundsfigurerne paa sit berømte Maleri.

Jeg er vis paa at vinde Tilslutning, i alt Fald hos Selskabets ældre Medlemmer, naar jeg udtaler et »Ære være hans Minde«.

J. E. V. BOAS gav en Meddelelse om Antilocapras Horn og deres Forhold til andre Cavicorners og Hjortenes. Den vil fremkomme i »Meddelelserne«.

Derefter gav K. HUDE en Meddelelse om Lysias' Epitafios og Platons Menexenos. Den vil ligeledes blive trykt i »Meddelelserne«.

Endelig fortsatte V. POULSEN en tidligere Meddelelse om Forsøg med elektriske Udladninger.

Til Selskabets *Sekretær* valgtes M. KNUDSEN; Valget gælder fra 1. Oktober d. A. til April 1922.

Sekretæren meddelte, at der under Mærket »Ajda« var indkommen en Afhandling med Titel: »Über den Fermatschen Quotienten« som Besvarelse af den i 1916 udsatte matematiske Prisopgave, for hvis Besvarelse Fristen udløber 31. Oktober d. A.

Det besluttedes at optage i Selskabets »Meddelelser« en Afhandling af Cand. mag. A. F. ANDERSEN: *Om Multiplikation af absolut konvergente Rækker med Rækker, der er summable i Cesàro'sk Forstand.*

Blandt de i Mødet fremlagte Skrifter fandtes Gaver fra Selskabets Medlem NOREEN og fra Hr. GRAUTOFF.

Den fungerende Vicepræsident S. P. L. SØRENSEN bragte ved Mødets Slutning den fratrædende Sekretær en varm og hjertelig Tak for den Dygtighed og Nidkærlighed, hvormed han gennem de mange Aar havde røgtet sit Hverv, og for den Trofasthed og Kærlighed, hvormed han altid havde omfattet Selskabet og dets Gerning.

Efter Indbydelse af Selskabets Præsident VILH. THOMSEN, der desværre ved Sygdom var forhindret i at være tilstede, samledes Mødets Deltagere derefter med Professor ZEUTHEN og hans Familie til en festlig Sammenkomst i Selskabets Lokaler.

TILBAGEBLIK

PAA SELSKABETS VIRKSOMHED I HALVAARET JANUAR—JUNI 1917.

Ved Begyndelsen af 1917 talte Selskabet 69 indenlandske og 96 udenlandske Medlemmer. I Halvaarets Løb har det mistet 3 indenlandske Medlemmer, nemlig Professor, Dr. AXEL OLRIK, Professor, Dr. H. JUNGENSEN og Professor Dr. H. KRABBE, samt 1 udenlandsk Medlem, nemlig GASTON DARBOUX, livsvarig Sekretær ved Académie des Sciences i Paris.

I sit Møde den 27. April optog Selskabet i sin historisk-filosofiske Klasse 2 udenlandske Medlemmer, nemlig Dr. phil. H. S. FALK, Professor i germansk Filologi i Kristiania, og Dr. phil. J. A. LUNDELL, Professor i de slaviske Sprog i Upsala — og i sin naturvidenskabelig-mathematiske Klasse 2 indenlandske Medlemmer, nemlig Professor i teoretisk Fysik ved Universitetet, Dr. phil. NIELS BOHR og Professor i Elektroteknik ved polyteknisk Lærestanstalt P. O. PEDERSEN.

Derefter talte Selskabet i Juni 1917 68 indenlandske og 97 udenlandske Medlemmer. Af disse hørte 30 indenlandske og 44 udenlandske Medlemmer til den historisk-filosofiske Klasse, 38 indenlandske og 53 udenlandske Medlemmer til den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse.

Da H. G. ZEUTHEN paa Grund af Alder ønskede at fra-træde sin Stilling som Selskabets *Sekretær* fra 1. Oktober

d. A., valgtes i hans Sted MARTIN KNUDSEN; Valget gælder til April 1922.

Til *Formand for den historisk-filosofiske Klasse* valgtes FR. BUHL, da L. F. A. WIMMER ikke ønskede at modtage Genvalg. Til *Formand for den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* genvalgtes S. P. L. SØRENSEN.

Til *Kassekommissionen* genvalgtes J. L. W. V. JENSEN.

Selskabet har i Halvaaret holdt 8 Møder, hvori der blev givet 14 videnskabelige Meddelelser af følgende Indhold:

- ¹²/₁. H. HØFFDING: Totalitet som Kategori (Skr.) ¹).
- ²⁶/₁. K. KROMAN: Muskelvirksomhedsloven (M.).
- C. JUEL: Elementarkurver af n'te Orden (Skr.).
- ⁹/₂. AUG. KROGH: Hæmoglobinet's Ilttransport i Organismerne.
- ⁹/₃. V. HENRIQUES: Undersøgelser over Ammoniakindholdet i Blodet.
- ²³/₃. FR. BUHL: Jobs Bogs Forhistorie (M.).
- W. JOHANNSEN: Forelæggelse af sit Værk: Arvelighed i historisk og eksperimentel Belysning.
- ¹³/₄. O. JESPERSEN: Nægtelsernes Sproglære, særlig i Engelsk og Dansk (M.).
- ²⁷/₄. O. JESPERSEN: Fortsættelse af ovennævnte Meddelelse.
- C. CHRISTIANSEN: Kondensatorballometret og nogle af dets Anvendelser (M.).
- M. KNUDSEN: Fordampning fra Krystaloverflader (M.).
- ¹¹/₅. J. E. V. BOAS: Antilocapras Horn og deres Forhold til andre Cavicorners og Hjortenes (M.).
- K. HUDE: Lysias' Epitafios og Platons Menexenos (M.).
- V. POULSEN: Forsøg med elektriske Udladninger.

Selskabets Protektor HANS MAJESTÆT KONGEN var tilstede i Mødet den 9. Marts.

¹) Et efter Meddelelsens Indhold tilføjet (Skr.) eller (M.) betegner, at vedkommende Afhandling er bestemt til Optagelse i Selskabets Skrifter eller Meddelelser.

I Mødet den 9. Marts holdt F. JÓNSSON en Mindetale over Axel Olrik, den 23. Marts C. G. JOHS. PETERSEN over H. Jungersen og den 11. Maj B. BANG over H. Krabbe. De tre Mindetaler er trykte i Oversigten.

Endvidere har Selskabet antaget til Offentliggørelse i sine Meddelelser en af et Ikke-Medlem forfattet Afhandling, nemlig A. F. ANDERSEN: Om Multiplikation af absolut konvergente Rækker med Rækker, der er summable i Cesàro'sk Forstand.

Af sine Skrifter har Selskabet udgivet 2 af den naturvidenskabelig-mathematiske Afdeling, nemlig:

8. Række, Bd. I. Nr. 4, C. JUEL: Die elementare Ringfläche vierter Ordnung.

— Bd. II. Nr. 4, P. O. PEDERSEN: Om Poulsen-Buen og dens Teori.

Selskabet besluttede i Stedet for de videnskabelige Afhandlinger i Selskabets *Oversigt* (der fremtidig kun vil bringe Selskabets forretningsmæssige Meddelelser) at udgive følgende Rækker »*Meddelelser*»: 1. Historisk-filologiske, 2. Filosofiske, 3. Matematisk-fysiske og 4. Biologiske.

Kommissionen for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie i Udlandet har indsendt Beretning om sin Virksomhed i Aarene 1914—1916. S. 79—81.

Carlsbergfondets Direktion har til Selskabet indsendt Beretning om sin Virksomhed i Regnskabsaaret 1915—16.

I afdøde H. Jungersens Sted indvalgte V. HENRIQUES i Direktionen for Tiden indtil 1924.

EXTRAITS DES PROCÈS-VERBAUX

QUESTIONS MISES AU CONCOURS POUR L'ANNÉE 1917.

SECTION DES LETTRES

SUJET D'HISTOIRE

(PRIX: MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

La théorie qui faisait découler l'alchimie grecque de la science des prêtres égyptiens ne pouvant guère se maintenir aujourd'hui, le problème de l'origine et de la provenance des idées alchimistes reste ouvert.

Ceci étant et vu le rôle important de l'alchimie dans l'histoire de la culture, l'Académie met au concours sa médaille d'or pour une

Recherche, basée sur l'analyse de la littérature alchimiste conservée en langue grecque, et qui traiterait à fond le problème de l'origine et du développement, chez les Grecs, de l'alchimie.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1918.

SECTION DES SCIENCES

SUJET D'ASTRONOMIE

(PRIX: MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

On n'a pas encore tiré tout le parti possible des observations qu'on a faites des étoiles du type spectral *N* (4e type dans la notation de Secchi).

Leur parallaxe moyenne a été déterminée, à titre provisoire, par Kapteyn, en 1910; mais on ne sait presque rien

sur leurs vitesses; et notre connaissance de leur distribution dans l'espace se réduit à les grouper essentiellement dans le voisinage du plan de la Voie lactée. C'est pourquoi l'Académie met au concours pour sa médaille d'or le sujet suivant:

Étudier les distances des étoiles susdites, leur distribution dans l'espace et, dans la mesure du possible, leurs vitesses et la répartition de ces dernières.

Le délai expire le 31 octobre 1918.

SUJET DE PHYSIQUE

(PRIX: MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE)

La connaissance des diverses propriétés des couches métalliques de faible épaisseur étant du plus haut intérêt théorique, l'Académie propose le sujet suivant:

Une recherche expérimentale sur la transparence et la conductivité électrique de couches métalliques minces; on attachera une importance toute particulière à la détermination de l'épaisseur des couches considérées.

Le délai accordé expire le 31 octobre 1918.

LEGS CLASSEN

(PRIX: 800 COURONNES)

Les époques d'immigration ou d'introduction, accidentelle, des mauvaises herbes en Danemark sont peu connues, — cela est vrai surtout des plantes adventices qui habitent le sol danois depuis longtemps —, et comme ces dates sont assez importantes à connaître au point de vue de l'histoire de la végétation du Danemark, l'Académie propose un prix de 800 couronnes (legs Classen) pour le sujet suivant:

Éclairer, à l'aide de données paléontologiques et historiques et par l'étude des divers modes et chemins de migration; des répartitions actuelles; et des habitats, l'immigration en Danemark des mauvaises herbes, notamment de celles des champs cultivés.

Le délai expire le 31 octobre 1918.

LEGS THOTT

(PRIX: 800 COURONNES)

(Ce sujet avait été mis au concours en 1914; le délai accordé a été prolongé jusqu'en 1917.)

Le climat humide du Danemark ne permet souvent pas aux récoltes de graines laissées en plein air d'obtenir le degré de sécheresse exigé pour qu'elles puissent être conservées sans que leur qualité en souffre; il est donc très important de réduire, aussi vite que faire se peut après la moisson, la teneur en eau des graines pour qu'elles supportent mieux la conservation et, éventuellement, le transport par grandes parties.

Dans ce but, on mêle aux graines des substances avides d'eau telles que la chaux vive; ou bien on les chauffe. La dessiccation par chauffage est considérée comme préférable, étant d'une action plus uniforme et plus complète; et du moment qu'on n'a pas affaire à des graines de semence, cette méthode n'offre pas de difficultés particulières. Il en est autrement s'il s'agit de garder intacte la faculté de germer: dans ce cas la dessiccation demande certaines précautions qui ne sont pas toujours faciles à réaliser et qu'on ne connaît pas encore suffisamment.

Comme pour le moment l'opinion des intéressés semble porter à la fondation d'établissements de dessiccation pour graines (graines de céréales, de betteraves, etc.), il y aurait intérêt à provoquer des recherches sur la dessiccation effectuée dans des conditions variées. On sait que les diverses espèces de semences ne supportent pas également bien les températures élevées et, d'autre part, qu'une même espèce se comportera différemment suivant son degré de maturité ou sa teneur en eau. Mais les conditions extérieures doivent également être prises en considération: l'action exercée sur la puissance germinative par une température donnée dépendra de la durée d'action; de même, certaines catégories de graines supporteront, à un moment avancé de la dessiccation, des températures élevées qui leur auraient été nuisibles à son début, etc. Ajoutons que l'humidité relative de l'air ambiant ne laissera pas d'exercer une influence appréciable: en somme, le nombre est grand des combinaisons de

facteurs dont l'influence demande à être examinée par voie expérimentale. La tâche, importante en soi, se complique de ce fait qu'on peut se servir du chauffage des semences pour enrayer, d'une façon efficace, la propagation de diverses maladies de plantes, et la possibilité ne semble pas exclue que, dans des cas spéciaux, certains procédés de dessiccation puissent être employés utilement à cet effet.

L'Académie propose donc un prix de 800 couronnes (legs Thott) pour le sujet suivant :

Compte rendu, basé sur la littérature déjà existante et des recherches personnelles, des faits qui doivent être pris en considération dans la dessiccation des semences; on s'occupera de préférence des espèces qui intéressent directement les cultures rurales en Danemark.

Le délai expire le 31 octobre 1917.

Les réponses aux questions de concours peuvent être rédigées en danois, en danois-norvégien, en suédois, en anglais, en allemand, en français ou en latin. Les mémoires ne porteront pas le nom de l'auteur, mais une devise et seront accompagnés d'une enveloppe cachetée portant la même devise et renfermant le nom, la profession et l'adresse du concurrent. Les membres danois de l'Académie ne sont pas admis à concourir. Le prix accordé à une réponse satisfaisante, lorsqu'aucun autre prix n'est spécifié, est la médaille d'or de l'Académie, d'une valeur de 320 couronnes (environ 440 francs).

Avant l'expiration du délai indiqué pour chaque question, les mémoires devront être adressés au secrétaire de l'Académie, M. H.-G. ZEUTHEN, ancien professeur à l'Université de Copenhague. Les décisions seront publiées dans le mois de février suivant, après quoi les auteurs pourront retirer leurs mémoires.

APERÇU DES TRAVAUX DE L'ACADÉMIE PENDANT LE SEMESTRE JANVIER—JUN DE L'ANNÉE 1917.

Au commencement de l'année 1917, l'Académie comptait 69 membres danois et 96 membres étrangers. Dans le cours des six premiers mois de cette même année, elle a perdu 3 membres danois, savoir AXEL OLRİK, H. JUNGENSEN et H. KRABBE; et 1 membre étranger, savoir GASTON DARBOUX, secrétaire perpétuel de l'Académie des sciences de Paris.

Dans sa séance du 27 avril, l'Académie a reçu, dans la section des Lettres, 2 membres étrangers, savoir MM. H.-S. FALK, Christiania; et J.-A. LUNDELL, Upsal; et dans la section des Sciences, 2 membres danois, savoir MM. NIELS BOHR, professeur de physique théorique à l'Université, et P.-O. PEDERSEN, professeur d'électrotechnique à l'École Polytechnique.

L'Académie comptait donc, en juin 1917, 68 membres danois et 97 membres étrangers. Sur ces nombres, 30 membres danois et 44 membres étrangers appartenaient à la section des Lettres, tandis que la section des Sciences comprenait 38 membres danois et 53 membres étrangers.

M. H.-G. ZEUTHEN ayant désiré pour raisons d'âge se démettre de ses fonctions de *secrétaire* de l'Académie à partir du 1er octobre prochain, M. MARTIN KNUDSEN a été élu à sa place.

En remplacement de M. L.-F.-A. WIMMER qui avait décliné l'honneur d'être réélu, M. Fr. BUHL a été élu président de la section des Lettres. Dans la section des Sciences, M. S.-P.-L. SÖRENSEN a été réélu président.

M. J.-L.-W.-V. JENSEN a été réélu membre de la Commission des fonds.

Dans le courant des mois janvier—juin, l'Académie a tenu 8 séances où ont été faites 14 communications scientifiques, savoir:

- ¹²/₁. M. H. HÖFFDING, Sur la totalité en tant que catégorie. (M.)¹
- ²⁶/₁. M. K. KROMAN, Sur la loi de l'activité musculaire. (C.)
- M. C. JUEL, Sur les courbes élémentaires du n^{ième} ordre. (M.)
- ⁹/₂. M. AUG. KROGH, Sur le transport d'oxygène effectué dans l'organisme par l'hémoglobine.
- ⁹/₃. M. V. HENRIQUES, Recherches sur la teneur en gaz ammoniac du sang.
- ²³/₃. M. FR. BUHL, Sur la genèse du livre de Job. (C.)
- M. W. JOHANNSEN présente son ouvrage sur le problème de l'hérédité considéré à la lumière de l'histoire et de l'expérience.
- ¹³/₄. M. O. JESPERSEN, Sur la syntaxe de la négation, notamment en ce qui concerne les langues anglaise et danoise. (C.)
- ²⁷/₄. M. O. JESPERSEN, Suite de la communication ci-dessus.
- M. C. CHRISTIANSEN, Sur le ballomètre à condensateur et quelques-unes de ses applications. (C.)
- M. M. KNUDSEN, Sur l'évaporation des surfaces cristallines. (C.)
- ¹¹/₅. M. J.-E.-V. BOAS, Sur les cornes de l'Antilocapra comparées avec celles des autres Cavicornes et des Cervidés. (C.)
- M. K. HUDE, L'Épithios de Lysias et le Ménexénos de Platon. (C.)
- M. V. POULSEN, Recherches sur les décharges électriques.

Le haut Protecteur de l'Académie, Sa Majesté le Roi, assista à la séance du 9 mars.

Dans les séances des 9 et 23 mars et dans celle du 9 mai, MM. F. JÓNSSON, C.-G. JOHS. PETERSEN et B. BANG, ont rendu un dernier hommage à la mémoire des membres décédés: Axel Olrik, H. Jungersen et H. Krabbe. Les trois allocutions ont paru dans le présent Bulletin.

¹ L'apposition d'un (M.) ou d'un (C.) après le titre de la communication indique que son auteur l'a destinée à l'insertion dans les *Mémoires* ou dans les *Communications* de l'Académie.

En outre, l'Académie a admis à la publication un mémoire rédigé par un auteur étranger à l'Académie, savoir A.-F. ANDERSEN, Sur la multiplication de séries absolument convergentes par des séries sommables selon Cesàro.

L'Académie a publié de ses Mémoires, section des Sciences: 8e série, tome I, n° 4 contenant: Die elementare Ringfläche vierter Ordnung, par C. JUEL; et, même série, tome II, N° 4, Om Poulsen-Buen . . . (L'arc Poulsen et sa théorie), par P.-O. PEDERSEN.

Il a été décidé de ne plus faire paraître de notes scientifiques dans le *Bulletin* de l'Académie, qui désormais ne contiendra que des communications relatives aux séances, et, alors, de publier quatre séries de Communications scientifiques («*Meddelelser*») traitant des sujets d'ordre 1° historique et philologique; 2° philosophique; 3° mathématique et physique; 4° biologique. Chaque communication paraîtra séparément, et elles seront ensuite réunies en volumes.

La *Commission nommée pour l'enregistrement des sources littéraires étrangères de l'histoire du Danemark* a présenté un Rapport sur son activité pendant les années 1914—1916. (Voir les pages 79—81.)

La Direction de la *Fondation Carlsberg* a adressé à l'Académie son Rapport sur l'emploi des fonds durant l'exercice 1915—1916.

En remplacement de H. Jungersen, décédé, M. V. HENRIQUES a été élu membre de la Direction pour les sept ans à suivre.

SAG- OG NAVNEFORTEGNELSE

- ADLER, ADA, Mag. art., Supplement til hendes Afhdl. »Catalogue supplémentaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Royale de Copenhague« trykkes 17.
- ALCHYMIENS OPRINDELSE OG UDVIKLING HOS GRÆKERNE, Prisopg. herom stilles 18—19.
- ANDERSEN, A. F., Cand. mag., Afhdl. »Om Multiplikation af absolut konvergente Rækker med Rækker, der er summable i Cesàro'sk Forstand« opt. i Meddelelserne 90.
- BANG, B, Mindeord over H. Krabbe 82—89.
- BOAS, J. E. V., Medd. om Antilocapras Horn 89.
- BOHR, NIELS, Prof., Dr., opt. som Medlem 76.
- BUHL, FR., Medd. om Jobs Bogs Forhistorie 32, vælges til Formand i hist.-fil. Klasse 75.
- CARLSBERGFONDETS DIREKTION afgiver Beretning 35—74; V. Henriques vælges til Medl. 74.
- CHRISTIAN X, KONG, deltager i Mødet 22.
- CHRISTIANSSEN, C., Medd. om Kondensatorballometret 75.
- CLASSENSKE LEGAT, Prisopg. udsættes 20, fransk Overs. heraf 96.
- DARBOUX, GASTON, Selsk. udenl. Medl., død 23.
- FALK, HJALMAR S., Prof. i Kristiania, opt. som Medl. 76.
- FERMAT'S KVOTIENT, Prisopg. 1916, Besvar. indk. 90.
- GÆSTER tilstede i Selsk. Møder 18.
- HENRIQUES, V., Medd. om Ammoniakinholdet i Blodet 29, vælges til Medl. af Carlsbergf. Direktion 74.
- HISTORISK-FILOSOFISK KLASSE vælger Fr. Buhl til Formand 75.
- HUDE, K., Medd. om Lysias' Etipafios og Platons Menexenos 89.
- HØFFDING, H., forelægger Afhdl. »Totalitet som Kategori« 17.
- JENSEN, J. L. W. V., genvælges til Medl. af Kassekomm. 75.
- JESPERSEN, O., Medd. om Nægtelsernes Sproglære, særlig i Engelsk og Dansk 35, 75.
- JOHANNSSEN, W., forelægger »Arvelighed i historisk og eksperimental Belysning« 32.
- JÓNSSON., F, Mindeord over Axel Olrik 23—28.
- JUEL, C., Afhdl. »Die elementare Ringfläche vierter Ordnung« udk. i Skr. 17, Medd. om Elementarkurver af n'te Orden 18.

- JUNGERSEN, H, død 23, Mindeord af C. G. Johs. Petersen 29—31.
- KASSEKOMMISSIONEN forelægger Regnskabsoversigt 35, J. L. W. V. Jensen genvælges til Medl. 75.
- KNUDSEN, M., Medd. om Fordampning fra Krystaloverflader 75; vælges til Sekretær 90.
- KRABBE, H., død 75, Mindeord af B. Bang 82—89.
- KROGH, AUG., Medd. om Hæmoglobinet's Iltransport i Organismerne 18.
- KROMAN, KR., Medd. om Muskelvirksomhedsloven 18.
- LUNDELL, J. A., Prof. i Upsala, opt. som Medl. 76.
- MEDDELELSER, Selskabets, Beslutning om deres Udgivelse 77—78.
- MEDLEMMER i Beg. af 1917 1—13; Tilgang af Medl. 75—76; Afgang af Medl. 22—23, 75.
- METALLAG, TYNDE, deres Gennemsigtighed og elektriske Ledningsevne, Prisopg. herom stilles 19—20.
- NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISK KLASSE genvælger S. P. L. Sørensen til Formand 75.
- OLRIK, AXEL, død 22, Mindeord af F. Jónsson 22—28.
- OVERSIGT over Selsk. Forhdl. udkommer 17, 29; skal fremtidig kun bringe forretningsmæssige Meddelelser 77.
- PEDERSEN, P. O., Prof., Afhdl. »Poulsen-Buen og dens Theori« udk. i Skr. 29, opt. som Medl. 76.
- PETERSEN, C. G. JOHS., Mindeord over H. Jungersen 29—31.
- POLYTEKNISK LÆREANSTALTS BIBLIOTEK faar nat.-math. Skr. og Oversigten 18.
- POULSEN, VALDEMAR, Medd. om Forsøg med elektriske Udladninger 89.
- PRISOPGAVER udsættes 18—22, fransk Oversættelse heraf 95—98; Besvarelse indkommen 90.
- PRÆSIDENT, SELSKABETS, fraværende 22, 75, 82; bestemmer, at Møde ikke skal holdes 22; indbyder til Fest for H. G. Zeuthen 90.
- PUBLIKATIONER, Nyordning af Selskabets, 76—79.
- REGISTRERING AF LITTERÆRE KILDER TIL DANSK HISTORIE I UD-LANDET, Kommissionen afgiver Beretn. for 1914—16 79—81.
- REGNSKABSOVERSIGT forelægges 35, trykt 32—34.
- SEKRETER, Selsk., H. G. Zeuthen anmoder om at maatte fratræde 81—82, M. Knudsen vælges 90, Zeuthen takkes af S. P. L. Sørensen 90, Fest for ham 90.
- SETÄLÄ, E. N., Selsk. udenl. Medl., tilstede i Mødet 18.
- SKRIFTER, Selsk., udkommer 17, 29.
- STJERNER AF DEN PICKERINGSKE SPEKTRALTYPE *N*, Prisopg. herom stilles 19.
- SÆDEFRØ, kunstig Tørring af, Prisopg. for Thottske Leg. 1914, optrykt paany, idet Fristen er forlænget 20—21.
- SØRENSEN, S. P. L., leder Mødet 22, 75, 82; genvælges til Formand for naturv.-math. Klasse 75; bringer H. G. Zeuthen Selskabets Tak 90.

THOMSEN, VILH., se: Præsident, Selsk.

THOTT'SKE LEGAT, Prisopg. udsættes 20—21, fransk Oversættelse heraf 97—98.

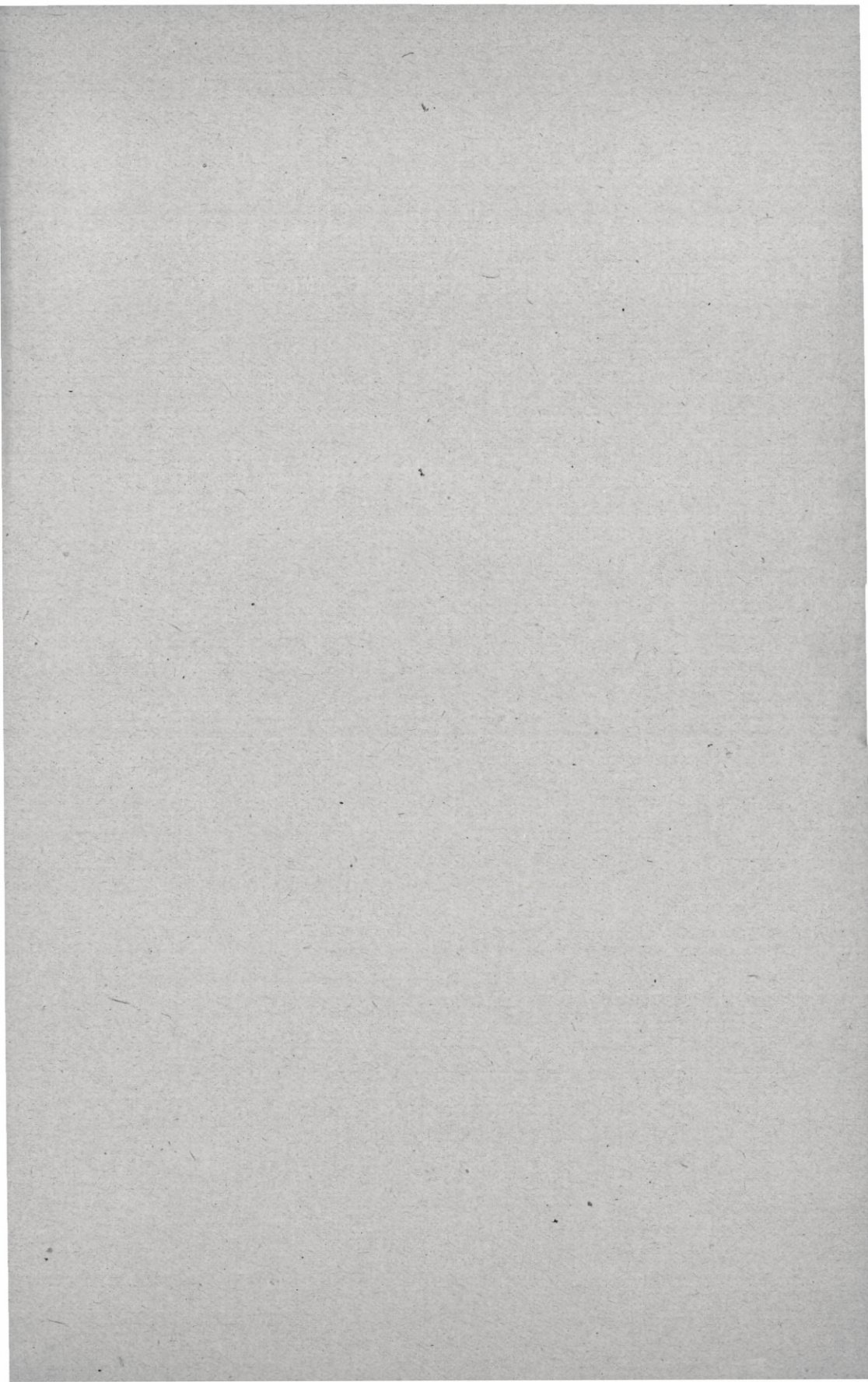
UKRUDTSPLANTERNES INDVANDRINGSHISTORIE, Prisopg. herom stilles f. det Class. Legat 20.

VALG af Embedsmænd 75, 90.

VEDTEGTER, Selsk., Ændringer i §§ 13, 14, 19 og 21 vedtages 76—77.

WIMMER, L. F., fratræder som Formand for hist.-fil. Klasse 75.

ZEUTHEN, H. G., se: Sekretær, Selsk.

SKRIFTER

UDGIVNE AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

1916—17:

	Pris Kr. Ø.
ADLER, ADA. Catalogue supplémentaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Royale de Copenhague. Avec 4 planches. Avec un extrait du catalogue des manuscrits grecs de l'Escorial rédigé par D. G. Moldenhaver. (Hist.-fil. Afd., 7. Række, II. 5.)	4.40
PETERSEN, JOHANNES BOYE. Studier over danske ærofile Alger. Med 4 Tavler. Avec un résumé en français. (Naturv.-math. Afd., 7. Række, XII, 7.)	5.15
RASMUSSEN, HANS BAGGESGAARD. Om Bestemmelsen af Nikotin i Tobak og Tobaksekstrakter. En kritisk Undersøgelse. (Naturv.-math. Afd., 8. Række, I. 2)	1.75
CHRISTIANSEN, M. Bakterier af Tyfus-Coligruppen, forekommende i Tarmen hos sunde Spædkalve og ved disses Tarminfektioner. (Naturv.-math. Afd., 8. Række, I. 3)	2.25
JUEL, C. Die elementare Ringfläche vierter Ordnung. (Naturv.-math. Afd., 8. Række, I, 4)	0.60
JØRGENSEN, S. M. Det kemiske Syrebegrebs Udviklingshistorie indtil 1830. Efterladt Manuskript, udgivet af Ove Jørgensen og S. P. L. Sørensen (Naturv.-math. Afd., 8. Række, II. 1)	3.45
HANSEN-OSTENFELD, CARL. De danske Farvandes Plankton i Aarene 1898—1901. Phytoplankton og Protozoer. 2. Protozoer; Organismer med usikker Stilling; Parasiter i Phytoplanktonter. Med 4 Figurgrupper og 7 Tabeller i Teksten. Avec un résumé en français. (Naturv.-math. Afd., 8. Række, II. 2)	2.75
JENSEN, J. L. W. V. Undersøgelser over en Klasse fundamentale Uligheder i de analytiske Funktioners Teori. I. (Naturv.-math. Afd., 8. Række, II. 3)	0.90
PEDERSEN, P. O. Om Poulsen-Buen og dens Teori. En Experimentalundersøgelse. Med 4 Tavler. (Naturv.-math. Afd., 8. Række, II, 4)	2.90
JUEL, C. Die gewundenen Kurven vom Maximalindex auf einer Regelfläche zweiter Ordnung. (Naturv.-math. Afd., 8 Række, II. 5)	0.75
